

¶ Que inuestigat oia secreta ventris. i. cōseletē; q̄ est venter aīe; oia recipiēs p doctrinā; ⁊ recepta coquēs igne charitatis; ⁊ digerēs examine discretiōis; mala eijs cōs foras; ⁊ bona retinēs ad nutrimentū mēbrorū. i. virtutū. Et h̄ est qd docet ap̄lus. i. Thessal. v. d. Oia p̄bate; qd bonū ē tenete; ab oī specie mala abstinete vōs.

Scrutab' autē dñs cō-
scientiā sic domū ppē-
tria. Primo ne sit ali-
qd ibi furtiuū latēs. i.
mala cōcupiscētia. Se-
cūdo ne sit ibi latro ab-
scōdit' .i. diabol'. Ter-
tio vt clauū peccati ex-
trahat: sic de pede eq.
De h' dicit Sōph. j. c.
Scrutabor hierlm in
lucernis: Lūc seruiet
nob' dñs de cādela.

a quę inuestigat oīa secreta vē
b tris. Misericordia z vēritas
c custodiūt regē: z robōrāt dē
d mētia thron⁹ eius. Exultatio
e iuuenū fortitudo eorū: et di
f gnitas senū canicies. Z iudō
g vulnēris absterget mala: et
h plāge in secretiorib⁹ ventris.

nob dñs de candela. **b** misericordia z veritas custo-
diūt regē: ad litterā. **misericordia.** i. benignitas q̄ parci in ocē
 ti z custodiūt: **c** Et veritas. i. iusticia q̄ punit nocētes. **Uel**
misericordia z veritas custodiūt regē. i. christū nob. **f.** **mi-**
sericordia em̄ eius nos facit em̄ amare: veritas ei⁹ facit nos em̄
timere. **Et b̄ ē qđ dī. j. xxvij. c.** Qui seruat ficū comedet fructū
 ei⁹: z qđ custos ē dñi sui glificabit. **Moralis:** **b** misericordia
z veritas custodiūt regē. i. quēlibet mor⁹ suos iteriores z
 exteriores bñ regentē. **Misericordia** dei custodit a malo desperati/
 onis: z veritas dei a piculo p̄sumptiōis. **Uel** **b** misericor-
dia: qua miseris compatitur affectu z effectu: custodit ab illo
opprobrio futuro: **Esuriui z non dedistis mihi manducare zc.**
Barth. xvj. d. **c** Et veritas: q̄ ipse diiudicat/custodit a iu-
dicio cōdēnatiōis: iuxta illd. j. Cor. xj. g. Si nos ipsos diiudi/
 carem⁹ nō vtiqz iudicarem̄. **Uel meli⁹:** **b** misericordia/custodit
a malis alienis ne ipurēt: qz cōparit. **c** Et veritas/custo-
dit a pprijs: ne puniāt: qz ea punit. **d** Et roborať clemē-
tia thron⁹ ei⁹. **Ad lras: clemētia regis i subditos sustinet eū**
z facit fortē: Dēs em̄ sequēť eū libetē z iuuāt fideliter. **Unde**
Seneca ad **Meronē** in libro de clemētia. **Clemētia** regis i sub/
 ditos gladi⁹ i hostes. **Sic** clemētia p̄lati i subditos suos gla/
 di⁹ ē i hostes. i. i demones v̄l detractores. **Ecōuerso: duritia z**
austeritas regis dissipat thronū ei⁹: vt patet in roboā filio salo/
 monis: qđ pp̄ durā r̄nsionē ad pplm̄ amisit regnū decē tribuū:
 iij. **Regl. xij. d.** **e** Exultatio iuuenū fortitudo eoz. i.
iuuenes exultāt de fortitudine sua. **f** Et dignitas senū ca-
cies. i. sapia vitē t̄mūdicia: De qđ Sap. iij. b. **Senect⁹ vene-**
rabilis ē n̄ diuturna: necqz nūero ānoz cōputata: Cani s̄t sēsus
hoīs: z etas senectutis vita imaculata. **Hęc** duo genera hoīm
 debet p̄lat⁹ in ecclia pmouere. **Iuuenes** fortes ad cātandū in
 ecclia: ad laborādū in vinea: ad portandū pond⁹ dei z estus: z
 senes dignos z venerabiles ad danda consilia. **Sed** heu p̄ his
 pueri institunt⁹: qui maculāt gremiū matris sue: quippe hoc ē
 ppriū puerozū. **g** **Liuz. i. dolo:** **b** Culcris/exterio-
ris: absterget mala. i. peccata. **k** Et plage in secre-
tiorib⁹ ventris/absterget mala. i. peccata. q. d. salomon: do-
lor exterioris laboris: et dolor interioris cōtritionis absterget
mala mentis. **Expositio La. XXI.**

Expositio La. XXI.

Sicut diuisiones aquarum: ita cor regis in manu
dñi. i. sicut in potestate dei fuit diuidere aq̃s superiores
q̃ sunt supra firmamentū ab inferiorib⁹: / Gen. i. a. Ita
i potestate ei⁹ ē cor regis. i. cuiuslibet se bñ regētis. **¶** Quo/
cūq̃ voluerit inclinabit illud / ad cogitādū / ad amandū.
Amor em̃ est totalis inclinatio animi: vt dicit beatus Dionysius.
Et bñ dicit inclinabit: q̃ nō est in prāte nra vt amem⁹ qd̃
volum⁹ / vel quātū volum⁹: sicut dicit Greg⁹. Nulli sanctorū
cōcessa est tāta charitas / quātā vellet. Vel sic: **¶** Sicut di/
uisiones aquarū. i. diuersa dona gr̃az sunt in manu dei tri/
buētis ea cui vult / et qñ vult / et sicut vult: iuxta illd̃ Joh. iij. a.
Spūs vbi vult spirat. Et. i. Cor. xij. a. Diuisiones gr̃az sunt:
idē aut spūs diuidēs singulis put vult. **¶** Ita cor regis:
id est cor regale qd̃ excussit a se iugū seruitutis male: nec alicui
seruit nisi deo: cui seruire regnare ē. Est. i. **¶** In manu dñi /

Libzi

tale est ieiunium quod elegi / per diem hominem affligere animam suam: "Miserere
quod torquere quasi circulum caput suum: et faciem et cinerem sternere."
"Nihil istud vocavi ieiunium et diem acceptabilem domino: "Miserere
magis ieiunium quod elegi: Dissolve colligationes impietatis: solve
fasciculos depmentes: dimitte eos qui peracti sunt liberos: et omne
onus dirumpere: France

SE.†ct

Alt. no 13
Temp

Judicij due
sunt partes

195.96.

第 16 号

efuriēti panem tuū: et
 egenos vagosq; induc
 in domū tuā: Cū vide
 ris nudū opī eū: et car
 nem tuā ne despexeris.
 Hoc ē iudiciū et mise
 ricordia q̄ placet dño.
 Vel facere misericōdīā in

a Exaltatio oculorū est dilata
 b tio cordis: lūcerna impiorū
 c pēccatum. Cogitationes ro
 d busti semper in abundantia:
 e omīs aut piger sp̄s i egestate
 f est. Qui cōgregat thesauros

magis placet dno q̄ v̄tice. Homo em̄ per iudiciū mala sua
punit ⁊ destruit: per misericordiā aliena mala sibi assumit. Misericordiē autē due sunt spēs: Una qua hō bona sua aliq̄ cōmu
nicat. Et hęc pp̄rio vocabulo pietas appellat̄: ⁊ hęc est mēsurā
rasa: fluuius intra ripas suas. Altera q̄ mala aliena sua facit: et
hęc pp̄rio nomīe dicit̄ miscōia / q̄si cordis miseria: hęc est men
sura cumulata / fluuius inundās ⁊ exiens ripas. Et in his dua
bus virtutib⁹ p̄sistit vera amicitia. Amic⁹ em̄ nō est: q̄ princeps
ois fortune nō ē: vt dicit Diogenes. Itē iudiciū due sūt ptes
Discretio q̄ discernit qd̄ ⁊ qñ ⁊ quō ⁊ ppter quid faciendū ē
Et hęc pp̄rie iudiciū dī: s. discretiōis ⁊ diffinitiōis vtrūq̄ cō
plectēs. Secūda ē executio discretiōis: q̄ pp̄rie dicit̄ iusticia: q̄
homo se iustificat ⁊ affligit. Unde Ps̄. Iusticia ⁊ iudiciū cor
rectio sedis eius. Trib⁹ aut̄ causis se iustificat ⁊ affligunt viri
sancti hīc. Prima ē ⁊ vt se a debito absoluāt: ne cū seruo nequā
torztorib⁹ tradant̄ donec reddant vniuersum debitū: sicut legi
Matth. xviij. d. Secūda est ⁊ vt virā p̄sentē amarā sibi faciāt
ne aliquid in ea eis placeat qd̄ deo displiceat: vt patet in fura
tione cyphi heremite: ⁊ i interfectioe pueri ab angelo. In q̄b⁹
duob⁹ ip̄ses illi nimis delectabāt̄: vt narrat Greg⁹ in dialogo.
Tertia est ⁊ vt incolat⁹ ⁊ exiliū hui⁹ miserie magis displiceat ⁊
ardērius exire festinēt. Unde Greg⁹. Electis suis facit domin⁹
asperū iter hui⁹ mūdi: ne dum electus quisq̄ quadā amēnitate
visē pascit̄ / magis eū diu ire q̄ cito puenire delectet. Quarta ē
etiam ⁊ vt latrones. i. prauos mor⁹ a se exterreant: Iuxta illud
Esa. xxvj. d. Iusticia nō fecim⁹ in terra nostra: ideo nō cecide
runt habitatores eius. Quia etiā potest esse: qz affligēdo q̄si
terrā excolit̄ vt inde pascit̄. Unde. i. xxviij. c. Qui opas terrā
suā satiabit panib⁹. a **Exaltatio oculorū est dilatio
cordis.** Dupliciter exponit̄ h. s. ⁊ i bono ⁊ i malo. In bono
sic: b **Dilatatio cordis.** i. charitas que dilatat cor: quia i
deū erigit: a **Est exaltatio oculorū** / spūaliū / intellect⁹. s. et
affectus: quorū alter p cognitionē dei exaltat̄: alter p amorem.
Ecōuerso: angustia cordis. i. cupiditas que cor angustat ⁊ an
gustat / est dedicatio oculorū spūaliū: qz terrena tm̄ facit cogi
tare. Uñ Ps̄. Prōncipietes me nūc circūderūt me: oculos su
os statuerūt declinare i terrā. Scđo mō exponit̄ in malo sic:
b **Dilatatio cordis.** i. leticia p̄sentis p̄speritatis: a **Est
exaltatio oculorū.** i. causa supbiē: cui⁹ signū est extollentia
oculorū. De hac dilatatiōe dicit̄ Deut. xxxij. b. Incrassat⁹ est
dilectus ⁊ recalcitrauit: Incrassat⁹ impinguat⁹ dilatatus: dere
liquit deū factorē suū: ⁊ recessit a deo salutari suo. s. p̄ superbiā.
c **Lucerna impiorū.** i. cōcupiscētia oculorū: vel manifesta
tio peccati: vel delectatio in peccato: vel doctrina puerforū est:
peccatū. Vel c **Lucerna impiorū.** i. p̄sens p̄speritas:
est / d **Peccatū.** i. causa peccati. Simile Ec̄ech. xvi. f. Hęc
fuit iniquitas sodomē fororis tue / supbia / saturitas / abūdantia
panis ⁊ oculū. Vel c **Lucerna impiorū** ē impietas: ⁊ h ē
peccatū. Avaricia em̄ oculus est avari: luxuria oculus luxu
riosis: ⁊ sic de alijs: qd̄ patet ex hoc: qz luxurioso mulier defor
mis formosa videt̄. Et vnde hoc / nisi qz nō videt eā oculo na
ture: sed oculo luxuriē / qui talis est: De hmo oculo dī Zach.
v. c. Hic est ocul⁹ corū in vniuersa terra. e **Logitationes
robusti.** i. viri iusti / fortiter pugnatīs cōtra triplicē hostē suū:
s. mundū / carnem / diaboli: f **Semp in abundātia** / sunt
ḡternorū bonorū / vbi mente cōuersat̄: licz corruptibili paup̄tate

Proverbiōzū

affligat in terra. **Phil. ij. v.** **C**onuersatio nostra in celis ē. **Et**
Col. ij. a. **D**ozui estis ⁊ vita uia abscondita est cū christo in
deo. **g.** **D**is aut piger semp in egestate est / p̄uali uel
corpali. **En. s. xx. a.** **P**ropt̄ frig⁹ piger arare noluī: mēdicā
bit ⁊ egestate ⁊ nō dabit illi. **b.** **Q**ui cōgregat thesauros

i lingua mēdaci; vānus ⁊ ex
f cōis est: et impinget ad la-
m queos mortis. Rāpine impi-
n orum detrāhent eos: quia
o nōluerunt facere iudiciū.
p Peruersa via vini aliēna ē:

lingua mēdacijs/va-
nus et excors ē: v-
heretici/aduocati/adu-
latores/bistriones/g-
stuarij p̄dicatores: de
quib⁹ d^r. j. Timoth.
v. b. Qui volunt dī-
uitias fieri incidunt in
tēptatiōes et i laqueū
diaboli. Et p̄iere. Ir-

o. Omnes adulteri sunt et cetus puaricatorum et extenditur lingua sua quasi arcum medacum: et non veritatis: Eorum tati sunt in fra: qz de malo ad malum egressi sunt: et me non cognouerunt: dicit dominus. Ois qui cuiusmodi est dicit vanus. i. nihil valens. Ubi. s. x. c. Ar. gentu electu lingua iusti: cor autem ipsoz p nihilo. Uel i. **Ua** nus. i. vacuus: qz cupiditas q magis arcu implere desiderat: eo ampli metere euacuat. Uel **Uanus**. i. vanis adherens: et qsi vnus illis: k. **Ex**corz etia dicit. i. sine corde. Talis em homo picit cor suu sup oia stercoza q vider vel cogitat. Ubi. **Eccl.** x. b. Nihil iniqui? q amare pecunia: hic em et aiaz sua venale habet: qm in vita sua picit intima sua. Et **Dee.** vij. c. Factus est ephraim quasi coluba seducta non habens cor. Et **Barth.** vi. c. Ubi est thesaurus tuus: ibi est et cor tuu: in ar. ta. s. vel in mercato: vel in nudinis: et vbicuz aliquid habet: ibi est aliqua ps cordis sui. Unde cu tales veniunt ad ecclesia vel ad sermonem: veniunt qsi mulier ad aqua sine hydra vel sine vico. Et bn dicit: **1. Et impinget ad laqueos mor. tis:** qz amor diuitiaz hmoi homines qsi ober in via picipit in peccata: q snt laquei mortz eterne: Sicut dicit. s. v. d. Iniquitates sue capiunt impiu: et funis peccatoz suoz quisqz costringit. m. **Rapine impioz. i. raptorz vsurarioz furum:** aduocatoz quorundam medicoz et theologoz: n. **Petra hent eos:** i. pfundu inferni: qz tot molas afinarias collo suo appedit: qz rapinas exercet. **Esa.** xxiiij. a. Ue q pdares: none et ipse pdaberis: Hodu aut pdatiois signatur expmit. **Esa.** j. b. loques de ciuitate q vastat ab hostib. Terra via deserta: id est mens a gra. s. ciuitates vestre succese sunt igni: cupidita. tis: regione vestra cora vobis deuorant alieni. i. demones: et desolabit sicut in vastitate hostili: et derelinquet a dno. s. filia sion. i. misera aia: ymbraculu i vinea: vindemiata. s. et sic tu guriu i cucumerario: collecti cucumerib: et sicut ciuitas q vastat: q pmo obside: postea capis: deinde bonis oib spoliat: et demu apponit ignis et coburit: Sic fit in oib diuitib: obli. dent cu teptant: capiunt cu pferunt: spoliant bonis omib cu moriunt: qz ali habet anulos suos: ali denarios: ali eqs: ali domos: vermes: corp: diabol: aiaz: et sic nudus et miser igni infernali apponit eternalit cruciatus. **Eccl.** x. b. Cu moriet h hereditabit serpentes. i. demones: et bestias. i. paretes: et omes. Ad lraz: Demones habet aiaz: et alia non curat. Ubi. **Ben.** xliij. d. Da mihi aiaz: cetera tolle tibi. Parentes habet diuitias: alia duo non curat. Vermes habet corpus: et de alijs duob non curat. o. **Quia noluerunt facere iudiciu dno** de seipfis: et io ipse iudicabit eos: qz aut ho punit: aut de: vt dicit **Aug.** **Uoluerunt facere iudiciu.** i. noluerunt seipfos iudicare. i. estimare q pccati sint: et q villa p qb dat seipfos. Ubi **Aug.** Appede te ho ex pccato: q. s. redemp: des: sanguis. s. qsi agni imactati et icotamati iesu christi. j. **Pe.** j. d. Et. j. **Co.** rinth. vi. d. Empti estis pccio magno etc. **De h. di. j. Cor.** i. g. Si nosmetipsos diiudicarem? etc. Uel. **Uoluerunt facere iudiciu paupib:** iuxta pceptu dno: **Esa.** j. e. **Querite iudiciu:** subuenite oppisso: iudicate pupillo. p. **Peruersa via viri aliena est:** a deo. s. a quo alienat. Sap. j. a. Peruersa cogitationes sepant a deo. Uel. **q. Aliena.** s. ab hoie. i. inna. uralis: Naturale em e homini bn facere: Unde et rationi ho. minis naturalit inscriptu est: Quicuz vultis vt faciat vobis omies: et vos eade facite illis: **Barth.** vij. b. Et **2. Co.** iiii. c. Qd ab alio

esse. Arrogans qui falso sibi tribuit quod non habet: vel quod habet ascribit meritis vel viribus suis. Et omnis talis indoctus est: quia vult posse cum nondum didicerit subesse: sicut lucifer. Et talis in ira. i. in furore operatur superbia: quia quicquid facit superbe facit et sine modo: vel quia superbiendo provocat se in ira dei. **a** Desideria occidunt per gratiam: quia vult vitari / sed non vult operari. Vult gloriari cum christo in celo: sed non vult pati cum eo in terra. De b. s. xij. a. Vult et non vult pigrescere. **b** Noluere enim quicquid boni: cum ad usum eius. i. pigri: d. Operari dum poterat. Gal. vi. c. Dum tempus habemus opere mur bonum ad omnes.

c Tota die concupiscit et desiderat / impius: et tamen non vult operari ut habeat. Sic stultus qui stat sub pomis / et intuens poma pulcherrima desiderat: et tamen non vult extendere manum vel ascendere in arborem ut apprehendat: et per stulticiam vel pigritiam suam. Non sic fecit dominus iesus: sed intuens fructus arboris crucis optimos et pulcherrimos apprehendit. Unde Cant. ij. c. Ascendit in palmam et apprehendit fructus eius: qui sunt generis humani redemptionis: captivorum in limbo liberatio: sanus passus aptus dei et hominum reconciliatio: ruine angelice reparatio. **f** Qui autem iustus est. i. iusticiarius / suscipit: Dei iustus / reddens deo quod sibi est: timorem. s. et honorem et amorem. Timor est: quia dominus irascibilis. Honor est: quia magister rationabilis. Amor est: quia spiritus concupiscibilis. Et primo quod sibi est. s. pietatem et misericordiam et patientiam. Pietatem propter bona illi communicando. Misericordiam mala illi assumendo. Patientiam mala illi larum equanimiter sustinendo. Item sibi ipsi quod sibi est. s. opus disciplinatum et cibum. Opus ut perficiat disciplinam ne lasciviat: cibum ne deficiat. Qui sibi iustus est. **g** Tribuit superogando his: bene et non cessabit tribuere vel accipere laborando unde tribuat necessitate patenti. Ps. Jocus d. homo qui misere et tribuit: disponit fructus suos in iudicio. Sed sunt multi qui se iustos estimant: si sui tamen iudicium sint siue carnifices: si peria propter deflectionem alienam non rapiant: siles viti qui totum vinum suum bibunt: aut fontem qui totam aquam suam glutit. Non est sic: sed qui homo iustus est: non solum sibi sed omnibus laborat et vivit. pro omnibus orando / ieiunando / vigilando / et alia bona faciendo: quia quanto communiora tanto sunt meliora. Unde s. v. c. Bibe aquam de cisterna tua et fluenta putei tui. Et postea: Derivent fontes tui foras: et in plateis aqus tuas divide: pro peccatoribus orando et flectendo. **h** Hostie impiorum. i. sacrificia et ieiunia hereticorum: vel oblationes vel elemosine raptorum / furum / usurariorum: **k** Abominabiles domino. **l** Que. i. quae ille offerunt ex scelere. Eccl. xxxij. c. Immolatis ex iniquo oblatio est maculata. Et. j. eod. d. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum: quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Vel **i** Hostie impiorum possunt dici ieiunia / vigilae / disciplinae: et ceterae afflictiones immoderate quorumdam nimis iustorum et sibi impiorum. De quibus Hieronymus. De rapina sacrificium deo offert: quod de necessariis corpori aliquid subtrahit: et se nimis attenuat: imo fures sunt tales: sicut illi qui equis in stabulis furant avenam. Unde talibus dicit Eccles. vij. c. Moli esse iustus multum: neque plus sapias quam necesse sit: nimis parcendo tibi. **m** Testis mendax peribit: eternaliter propter peccatum falsi testimonij. **n** Dyssice: **m** Testis mendax est qui se deo servire testatur: sed dicta factis non compensat: ut hypocrite et falsi predicatorum: qui dicunt et non faciunt. Et talis / **n** Peribit. i. iuste damnabit. **o** Vir obediens: id est viriliter obediens deo vel prelati suo. Augustinus. Vir obediens mandatum non perfringit: sed parat aurem auditui / lingua voci / manus operi / pedes itineri: et se totum intra recolligit ut mandatum pagat imperantis. **p** Loquetur victoriam. i. de victoria qua seipsum per virtutem obediencie vicit: laudabit deum. Vel loquetur victorias. i. predicando docebit victorias bellorum spiritualium contra mundum / contra carnem / contra diabolum: quae omnia sola obedientia vincit. Unde Augustinus.

Sola obedientia verissime est virtus: quae totaliter vivit contra se. Ubi enim aliquid suum habet / aut nulla / aut minima est. Obediens enim dicitur quasi obaudire. i. contra se audire. Alii ergo qui spiritualia bella non senserunt: nec victorias habuerunt / non possunt loqui victorias: nisi sic ceteri syllogizant de coloribus.

q ex scelere. **r** Testis mendax peribit: vir obediens loquetur victoriam. Vir impius pro caciis obfirmat vultum suum: qui autem rectus est corrigat viam suam. Non est sapientia: non est prudentia / non est consilium contra dominum. Equus parat ad diem belli: dominus autem salutem tribuet.

Eccl. xxxij. b. Vir in multis expertus cogitabit multa: et qui multa didicit experientia. s. enarrabit intellectum: qui autem non est expertus / pauca recognoscit. Unde in eod. xlij. c. d. Qui navigat mare / enarrat pericula eius: et audietes auribus nostris admirabimur. **q** Vir impius provocat. i. pernaciter: **r** Ob-

Al. victorias

Al. tiram

Al. paratus

firmat vultum suum: contra correctores: ut cain et iudas: qui domino arguente noluerunt se humiliter flectere ad penitentiam: sed pernaciter in malicia sua perierunt. De talibus dicit Esa. xlvij. a. Durus es tu / et nervus ferreus cervix tua: et frons tua creta. **h** iere. v. a. Attrivisti eos et noluerunt accipere disciplinam: induraverunt facies suas supra petram et noluerunt reverti. Est autem duricia pertinacia: et hec mala est: De qua dicit Job. vij. b. Nec fortitudo lapidum fortitudo mea: nec caro mea creta est. q. d. non sum durus duricia lapidum. i. inflexibilis. **e** cec. ij. b. Filius dura facie et indomabili corde sunt ad quos ego te mitto. Item duricia constantia: et hec bona est. Esa. l. c. Posui faciem meam ut petram durissimam: et scio quoniam non confundar. **e** cec. liij. b. Ecce dedi faciem tuam valentior faciebus eorum: et frontem tuam durior frontibus eorum: et ut adamantem et ut silicem dedi faciem tuam. Nota facies christi dura fuit propter opprobria / durior propter alapas / durissima propter spura: quae omnia fortiter et patienter sustinuit. Esa. l. c. Corpus meum dedi percussibus: et genas meas vellentibus: faciem meam non averti ab increpantibus et conspuentibus in me. **s** Qui autem rectus est. i. rectitudinis amator: **t** Corrigit viam suam. i. peccatum suum: quo in ira dei contra se provocavit: ut petrus / qui respiciente se domino mox penitendo correxit quod negando deliquerat: **u** Matth. xvi. g. **v** Non est sapientia de divinis: **r** Non est prudentia de temporalibus. **y** Non est consilium de periculis. **z** Contra dominum: quia quicquid sapienter heretici vel consiliant / vanum est et inutile: ut dicit Beda. Vel ideo dicit hoc: quia omnes mali viri se dei dispositionem erigunt / inde voluntate dei implent: ut dicit Gregorius. Ut pater in fratribus ioseph: qui ne adorarent ioseph: sicut deus disposuerat / vendiderunt: Sed ideo adoraverunt: quia vendiderunt: **ben. xliij. f.** Sicut saul ut david occideret centum philistinorum postulavit pro dote. j. Reg. xlvij. g. qui ex eo sublimatus est in honore. Similiter iudei ne perderent locum et gentem / dominum occiderunt: sed ideo perdidit: quia occiderunt: **Job. xj. f.** Et de hoc dicit Job. v. c. Qui apprehendit sapientes in astutia eorum et consilium pravorum dissipat. Vel sic **v** Non est sapientia contra dominum. i. sapientia quae est contra dominum non est sapientia contra stulticiam: ut sapientia huius mundi quae inimica est deo. j. Cor. iij. d. Sapientia huius mundi stulticia est apud deum. Sicut / **r** Non est prudentia contra dominum. i. prudentia quae est contra dominum non est prudentia carnis: non est vere prudentia / sed mors. **ro. viij. b.** Prudentia carnis mors est: prudentia vero spiritus vita et pax. Item **y** Non est consilium contra dominum. i. consilium contra dominum: sicut consilium achitophel: non est hoc consilium: quia consilium debet esse melioris boni. **a** Equus parat ad diem belli: dominus autem salutem tribuet. q. d. homo est deo devotus tunc persecutio animi preparat: corpus suum discrimini offerre: sed divini adiutorij est / ut cepto labori victoria salusque succedat. Preparat autem iste equus ad bellum tunc persecutio in tribus: In assuefactione laboris / doloris / famis / sitis / frigoris: et ceterarum huiusmodi molestiarum: ne cum in bellum venerit / solo sonitu buccinae terreat. Item preparat virtute et animositate sessoris: Equus enim sub strenuo sessoris / strenuor est. Tercio preparat armorum munitione ne ad singula

Ps. iii.

Ben. 37. f.

Dyssice

De preparatioe
hois ad bellum

ne ad singula facula vulneret. Arma voco hic fortitudinē/pa-
tientiā/audaciā: q̄b⁹ contemnit mors. Et tūc equus ad sonitū
buccinē exultans audacter in occursum pergit armatis: et cum
audierit sonitū buccinē dicit vāb: Job. xxxix. c. De hoc equo
dicit Heemie. ij. c. Trāsi ad portā fontis et ad aq̄ductū regis:
et nō erat locus iūmē/

A to cui infidebā vt trāsi
ret: qd de christo et ei⁹
corpore exponit.

Expo. Ca. XXII.

Alius est
nomē bo-
nū. i. bona

fama et vera: b. **A**li-
diuitie multe / rpa-
les: qz diuitie tpales i-
utiles sūt amari. Eccl. 7.
v. b. Qui amat diuiti-

as fructū non capiet ex eis: et hoc q̄ vanitas. Fama p̄ bona
odor vniūsc⁹ est. **U**ñ. ij. Cor. ij. d. Christi bonus odor sumus
deo i his q̄ salui sūt: et i his q̄ peunt: alijs aut odor vitē i vitā:
alijs aut odor mortis i mortē. De **Eccl. xij. c.** Curā habe de
bono noie: b. em magis pmanebit tibi q̄ mille thesauri magni
et p̄ciosi. Est autē fama/ore multoz celebrata laudatio. Quē et
veritatē debet habere et auctoritatē. **U**ñ **Beda.** Nomē bonū
habet: q̄ fidelis testimonio laudat: licz paucoz: nō vulgi impe-
riti. Seneca. Tantū dē est si lauderis ob turpia: quātū si a tur-
pibus. Vel nomē bonum / est nomē adoptiōis in filiū dei: vel
scribi i libro vitē. Et hoc melius ē q̄ diuitie mlte. **U**ñ **Beda:**
Si q̄s mūdū vniūsc⁹ lucraret: merito totū cōtemneret: vt ei⁹
nomē scriberet i celis: eiusq̄ memoria in sc̄rōs et angelos ful-
geret eterna. **U**ñ et dñs dicit de hoc esse gaudendū: nō de opa-
tione miraculoz. **L**uc. x. c. Nolite gaudere: qz spiritus vobis
subiiciunt: gaudete aut q̄ nomia vīa scripta sunt in celis. **M**o-
mē illud/nihil aliud ē q̄ noticia q̄ agnoscunt filij dei.

Sup
argentū em et aurū gratia bona: q̄ facit hominē bonū: et
a bonis p bonis laudari: qz p hac gratia daf gloria: nō p ar-
gento v̄l auro. **U**ñ **Job. ij. b.** De plenitudine eius oēs accēpi-
mus: et gratiā p gratiā. **D**iues et paup obuiauerūt
sibi: ad litteram: in via. **E**t tris opator est dñs: Et
ideo nec diues ppter diuitias honorādu: nec paup ppter in-
opiā despiciēdu: sed vterq̄ amandus: qz opus dei sunt: et ad
imaginē dei facti. **Eccl. x. c.** Timor dei est nō despiciere hoīem
iustum pauperē: et nō magnificare virum peccatorē diuitem.

Dystice **D**iues et paup. i. iude⁹ et gentilis: f. **O**b-
uiauerūt sibi: in angulo fidei catholice. **E**t tris ope-
rator est domin⁹: Et ideo neuter debet aliū despiciere: quia
domin⁹ vtrūq̄ diligit sicut opus suum. **Sap. vj. b.** Pusillū et
magnū ipse fecit: et equaliter est illi cura de omib⁹. **V**el: **D**i-
ues et pauper. i. deus et homo: f. **O**buiauerūt sibi: in
christo. **U**ñ **P̄s.** Simul in vñū diues et pauper. **E**t tris
opator est dñs. i. vñionē illorū operat⁹ ē de⁹ trinitas.

Vel: **D**iues/fortis: e. **E**t paup/spū f. **O**buiave-
rūt sibi: in q̄libet iusto. **C**allid⁹ videt malū/psecutio-
nis: k. **E**t abscondit se i timore. **U**ñ **B**ulti ex p̄ncipib⁹
crediderūt in iesū: sed ppter phariseos non p̄stebant: ne extra
synagogā fierent. **C**allidi em videbāt malū psecutionis: et ab-
scondebāt fidem pietatis: Et multi timore mortis christū ne-
gauerūt. **A**trix malū sunt. Sed gamaliel nō ppter malū pse-
cutionis: s. de p̄silio apostolorū abscondēbat fidem: vt dicit bea-
tus Clemens in itinerario beati Petri. **I**nnocēs: autē
p̄transiit: itinere manifeste p̄fessiois: vt apostoli. **N** **E**t af-
flictus est damno/rerū et corpis. **V**el sic: b. **C**allidus:
id est astutus siue sapiēs: i. **V**idet malū/arcū diuini iudi-
cij et penas eternas. k. **E**t abscondit se: i. abscondit religio-
nis vel penitentię. **I**nnocēs. i. simplex: m. **P**ertrāsiit:
exponēdo se v̄to inanis glorie. n. **E**t afflictus est dam-
no/cōstantiē et bonoz operū et glorię eterne. o. **S**inis mo-
destie timor domini: qui pmanet in seculū seculi. Et p

Diuitie/eterne: q. **E**t gloria et vita: supple sūt finis mode-
stie. Finis etiā modestie est timor dñi limitas et arcens omne

excessum ineptę leticię: quę se virtutū motibus latenter inge-
rit. Et hoc loco est modestia generale nomen virtutis. Et de
hoc **Eccl. xxv. b.** Timor domini super omnia se superposuit:
quasi repressorium quoddam/ne vento vanę glorię/aut inep-
tę leticię moueantur. p. **D**iuitie et gloria et vita: id

est diues et gloriosa vi-
ta: est finis modestie.
Sed obijciatur / **Eccl. 7.**
xxv. b. dicit: Initiū di-
lectionis timor domi-
ni: **M**o ḡ est finis oim
fortitū timor dñi. **S**o-
lurio. Augustinus dicit
in libro. lxxxiij. q̄stio-
nū q̄ timor dñi sicut
ē initiū sapię: ita est et
cōsumatio: Sed non
idē timor: Triplex est
em timor dñi: Seruilis: initialis: filialis. Seruilis/initium
est sapientię et omnū virtutum. Principiū dico extrinsecum
et pparatiū: qz expellit peccatū. Initialis similiter est initiū
fortitū: sed intrinsecū et pmanēs. Filialis p̄o siue castus qui
pmanet in seculum seculi: cōsumatio est omnū virtutum: et
finis in p̄senti: **U**ñ et vltimo ponitur inter dona / **E**saie. xj.
a. **E**t replere dicat: quod non alia dona Aliqui legunt sic: o

Sinis modestie timor domini est: et ipse timor est di-
uitie et gloria et vita. **U**ñ **E**saie. xxxij. a. Et erit fides
reporib⁹ tuis vel suis: diuitie salutis sapiētia et scientia: timor
dñi ipse est thesaurus ei⁹. **I**te **Eccl. xl. d.** Facultates et fortitutes
exaltāt cor: et sup hęc timor dñi: Timor domini sicut paradi-
sus benedictiōis: et sup omnē gloriā operuerūt illū: eterna p̄-
mia: dicit **Interliū.** **I**te **Eccl. j. b.** Timor dñi gloria et gloria:
tio: in p̄senti / dicit **B**lo. Et leticia et corona exultationis:
eterne beatitudinis in futuro dicit **B**lo. **I**tem **Beda.** Per-
fectio virtutū est ad hunc statum animi cōscendere: quo gra-
tiā conditoris etiā in modico timeam⁹ offendere: q̄ et alibi vo-

catur pfecta charitas quę foras mittit timorē: r. **A**rma
et gladii in via superbi: id est in vita siue conuersatione
supbi. Arma defensionis contra corrigentes: et gladii impu-
gnationis contra minores. **U**ñ **S.** xij. b. Inter superbos
sp̄ iurgia sunt. **V**el r. **A**rma et gladii: id est verba et facta
mala: s. **I**n via supbi: q̄b⁹ se et alios scādalicādo occidit.
Eccl. ix. c. **L**ōge abesto ab hoīe p̄tātē habetē occidēdū: et nō su-
scitādū. **V**el: r. **A**rma et gladii. i. potētia et opulētia tpalis: q̄
lētale vuln⁹ amoris infligit: s. **I**n via superbi. i. in via q̄
ducit ad supbi. i. ad diaboli: q̄ ē rex sup omēs filios superbie:
Job. xij. d. Et hęc sūt arma dolētū: q̄ multos dolere faciūt.
Eccl. ix. d. In medio laqueorū ingredieris: et super arma vo-
lentū ambulabis. t. **C**ustos autē anime sue: id est vir
iustus et humilis: qui omni custodia seruat cor suum: quasi ca-
strū domini sui: v. **L**ōge recedit ab eis. i. armis et gla-
dijs. **V**el r. **A**rma et gladii in via superbi: id est adu-
latio et detractio. t. **C**ustos autē anime sue: id est hu-
milis et patiens: v. **L**ōge recedit ab eis: quia humi-
lis adulationē declinat: semp cogitans de sua vilitate: patiens
non timet detractiōē. r. **P**rouerbiū est: adolescēs

iuxta viā suā/incedens: siue bona: siue mala sit: y. **E**t nā
cum senuerit non recedet ab ea: defacili: quia dum cō-
suetudini nō resistit: sicut necessitas: vt dicit Augustin⁹. Et ideo
nō parum differt a iuuenture assuescere. **T**amē dicit **Beda:** q̄
pleriq̄ vitia adolescentie sue relinquūt in senectute: alij virtu-
tes adolescentie in senectute mutāt in vitia: multi seruāt vitia
iuuentutis in senectute. Et hoc sepius contingit: ideo huius-
modi prouerbiū ponit salomon: vt auditores a p̄ma gra-
te virtutibus studere p̄sueat. **N**ā: Quo semel est imbuta
recens seruabit odorem **T**esta diu. Et gręca narrat historia:
Alexandrū magnū moribus et incessu leonidis p̄dagogū sui
non potuisse carere: et vitijs quibus paruus fuerat infectus.
Uñ **Job. xx. b.** **O**ssa eius implebunt vitijs adolescentie
eius: et cum eo dormient in puluere. **I**deo dicit **Thres. iij. c.**
Bonū est viro cum portauerit iugū dñi ab adolescentia sua.

Diues pauperib⁹

P̄s. 48.

Job. 12. f.

Al. tperunt

1. Job. 40.

Deac. 1. q. 1.

a **Diues pauperib' impat' qñ dñs:** **d** **Et q accipit mutuū seruus est feneratoris.** i. accommodatis sibi: Ad litteram patet. Unde **Eccl. x. b.** Est malū qd vidi sub sole/ quasi p errore egrediens a facie principis: positū stultū in dignitate sub-

Dyſtice

limi. **Dyſtice:** **a** **Diues.** i. christus: **b** **Pauperib'.** i. hūilib' qui eius impe-

B

Eccl. x. c.

Diues pauperib' impat' r: **q** **qui accipit mutuū seruus est feneratoris.** Qui seminat ini-

quitatē/ metet mala: et virga ire sue cōsummabit. Qui p-

nus ē ad misericordiā bene- **d** **dicet: de pānibus enim suis**

dedit pauperi. Victoriā **r** **et**

dit ill' bona sua rē. Un' null' pōt aliq re/ etiā mēbro aliq vti p

volūtate sua: s' tñ p volūtate dñi. Un' Berni. Fidelem seruū

te esse purato/ si de bonis dñi tui manibus tuis nihil adherere

piniferis. Vel/ a **Diues/ impat' r:** **c** **Impat'.** i. impabit in

die iudicii: b **Pauperib'.** i. pētorib': qñ sub pedib' cōcul-

cabit. Salach. vi. a. Egrediem' r salietis sicut vitulus de ar-

mēto: r calcabit' impios cū fuerint cinis sub plāta pedū vroz

in die qua ego facio/ dicit dñs exercitū. d **Et qui accipit**

mutuū. i. verbū dei a p'dicatorib': e **Seruus est fene-**

rantis. i. debitor implēdi omnia que audit. Unde Iaco. i. d.

Estote factores verbi r nō auditores tñ. Et Roma. ij. b. Nō

auditores sed factores legis iustificabunt' apud deū. f **Qui**

seminat iniquitatē. i. qui verbo v' exemplo docet iniquita-

te: g **Peter mala. i. sustinebit penā. Sal. vi. b.** Que semi-

nauerit homo/ hec r metet. Job. iij. b. Tidi eos qui opant' ini-

quitatē: r seminant dolores/ r metūt eos/ flante deo perijisse: r

spū ire eius eē cōsumptos. h **Et virga ire sue cōsuma-**

bis. i. opp'ressione qua opp'rimat alios/ finiet: vel ipse cōsumma-

bis virga ire sue. i. flagello quo alios cōterit/ conteret. i **Qui**

p'ius ē ad misericōdiā. i. ad opa misericōdie: k **Bñdicer' ab his**

qñ miseret' affectu vel effectu. Eccl. xxxi. c. Splēdidū i panī-

b' bñdicer' labia mltroz: r testimoniu' p'itat' illi' fidele. Eccl. tra-

rio: q abscondit misericōdiā maledicer'. s. xi. d. Qui abscondit frumē

ta maledicer' i p'lis: bñdictio aut sup caput venditū. Vel sic:

Qui pñ' ē ad misericōdiā bñdicer' a deo: h bñdictioē finit

stre: qz p talēto dñi expēso bñ r vilit' meret' mltiplicationē ta

lenti. Un' Battr. xxv. c. illi q quicq talēta accepit: qz bñ i eis

opat' fuerat/ datū ē talētu' sui nequā. Un'. s. xi. d. Bñ q bñ-

dicat ipinguabit: et q inebriat ipse qz inebriabit'. Itē bñdicer'

bñdictioē dextre i futuro. l **De panib' em' suis/ nō solū**

carnalibus: s' etiā spūalib': m **Pedit nō veditit/ nō mutua-**

uit: n **Pauperi/ nō diuiti. Sicut multi qui explorant diui-**

tes qñ' bent elemosinas suas: q sūt ditiores eis. Qd etiā faci-

unt mlti religiosi/ p bonis. f. r scis/ quoz sunt familiares oran-

tes: de pētorib' qui oino indigēt nō curātes: cū tñ dicat dñs/

Esa. lviij. c. Frange esurienti panē tuū: r egenos vagosqz induc

vi se r filios r filias suas pasceret r vestiret. Et rñdit mulier:

Abst' a me h' p'ctm: qz nō indigeo. Et alij paup' obtulerūt: q

rñdit: Vultis mibi auferre pcuratorē meū: tot em' annos ha-

bito h' r nihil mibi defuit: Et p'ies glorificabāt deū. Vel sic:

Qui dat munera/ doctrine spūalis vel p'dicationis. o

Victoriā/ mundū/

carne/ diabolu: p **Et**

honorē/ apud duem **Al. i. auferet**

r homies/ acqret. i. **5. q. 4. c. i. loco**

Timoth. v. d. Qui bñ

p'st' p'sb'i duplici ho-

nore digni habeant:

maxie q laborāt i xbo

r doctrina. s **Alam**

aut auferit/ diabolo:

Accipientiu/ do-

ctrinam r p'dicationē.

Luc. xj. d. Beati q audiūt v'bu' dei r custodiūt illud. **De mu-**

nera bonū ē dare r accipe. v **Et ecce derisorē/ a te. v** **Et**

exibit cū eo iurgiu: qz cessate causa/ cessabit effect'. Un'. s

xxvj. b. Sp iurgia qrit mal'. De derisorib' sat' dicit' ē. s. iij. d.

ibi: Abominatio dñi ois illuso. Et. xix. d. ibi: Parata sūt deri-

sozib' iudicia. Dyſtice v **Et ecce/ ab ecclia: r** **Derisorē. i.**

hereticū incorrigibilē. v **Et exhibit cū eo iurgiu. i. pacē**

p'stabis ecclie. Un' Titu' vi. c. Hereticū hoīem post vnā r se-

cūdam correctionē deuota/ sciens/ qz subuersus ē qui h'mōi ē.

Moraliter: Derisor est monachus causidic' et litigiosus:

q exteri' noie r habitu militat deo: interi' corde/ ore/ ope mili-

tar diabolo. Qui mortu' ē r litigat/ sepult' r discurret: vbiqz

portat' sudariū suū: q maior derisio ista: v **Et ecce/ hūc/ deri-**

sozē: qñ pacē r qñ inimicū de claustro: Pctm em' eēt hoies

viuū dimittere in sepulchro cū mortuis. v **Et exhibit cū**

eo iurgiu: sicut cū lucifero exiuit oē celi litigiū. Un' Apoc'

xi. b. Factū est plū magnū in celo: michael r angeli eius plū

bāt cū dracone: r draco pugnabat r angeli ei' / r nō valuerūt

resistere: neqz loc' inuēt' ē eoz ampli' i celo. Si em' p'p' inq/

etationē r turbationē quietis corpālis/ monach' stertere assue-

unt eijqz de dormitorio fratru: quāto magis ppter turbati-

onē quietis spūalis. i. cōtemplatiōis r sactē cōuersatiōis eij/

ciendus est monach' causidic' r litigiosus de claustro: Est em'

abusio claustrī: vt dicit beatus Berni. Sed hodie nō est abu-

sio: sed est specialis obedientia: r nomē speciale habet: sicut

Al. i. auferet

5. q. 4. c. i. loco

Dyſtice

Moraliter

Ps. 44

Ps. 40.

stros christi: et dispensatores misteriorum dei. Si ita quis in se dispense
 futores: ut fidelis quod inueniat. Oes enim qui sua sunt querunt: non
 que iesu christi. **Salach. ij. b.** Labia sacerdotis custodiunt
 scientiam: et lege ex ore eius requiritur: quia angelus domini exercituum
 est. **Itē custodiunt scientiam in ecclesia sicut canes latratu sacrarum**
obiurgationum / arcētes ab ea demones et hereticos et oēs ma-
los suggestores tanquā
latrones: Et ideo di-
cunt vigilēs et custodes.
Can. ij. a. Inuene-
 runt me vigilēs qui custo-
 diunt ciuitatē. **Et Esa.**
lxij. b. Super muros tu-
 os hierusalem constitui
 custodes: tota die et to-
 ta nocte in perpetuum non
 tacebunt. **a. Et super-**
plārant a domino: b.
Verba iniqui. i. here-
tici: ut cuiuslibet mali:
quod non habet fidamētū
recte intēdiōis: aut fir-
mamētū fūitatis: s. ventū
vanitatis: aut vacuū falsitatē.
Di-
cet i. a. i. o. p. i. g. e. r. i. d. a. d. b. o. n. a. o. p. a. d. p. f. e. s. s. i. o. n. e. f. i. d. e. i. q. u. a. c. o. r. d. e.
tener. De q. s. xviij. b. Piger deiecit timor. **Itē. s. vj. a.** Glade
 ad formicā o piger. **Et. xij. a.** Gult et non vult piger. **d. Leo**
ē foris. i. p. s. e. c. u. t. o. r. v. e. l. d. i. a. b. o. l. q. u. e. m. e. c. o. c. c. i. d. e. t. s. i. f. i. d. e. c. o. n. f. i. t. e. o. r. v. e. l.
acrius impugnat: si aperte benefacio. Et hoc est quod sequitur:
e. In medio platearum occidendus sum. i. veniens in
publicū per bona opera acius temptatus: aut conuictus et irri-
tionib⁹ confusus: aut iniurijs affectus: aut tormentis lacessit⁹ suc-
cumbā. De hoc loco sumptū est illud quod cōmuniter dicit⁹: Pi-
ger seruus ppheta est. f. Fouea profunda os alienę: id
est oscula et vbera meretricis / vel cuiuslibet etiā mulieris. An
j. xxiij. c. Fouea profunda est meretrix: et puteus angust⁹ aliena:
 quia ex quo aliquis semel in eam lapsus fuerit: vix exire potest.
An. Osee. v. b. Non dabit cogitationes suas: ut reuertat⁹ ad de-
 um suū: quod spūs fornicatiōis in medio eorū. **Vel potest intelligi**
de eloquētia sciētię secularis: q. u. a. s. i. m. e. r. e. t. r. i. x. a. u. d. i. t. o. r. e. s. s. u. o. s.
allicit: adeo ut non sit fouea a qua facil⁹ non explicaret se homi-
nes. Spōsa em̄ intellect⁹ hominis est sapiētia celestis. An. Sap.
vij. a. Quęstui spōsam eā mibi assumere: et amator fact⁹ sum
 forme illi⁹: **Būdana** hō sapiētia / meretrix est. **Exponit etiam**
de mūdāna felicitate: et de carnali voluptate: que significant p-
malā mulierē: de qua habes cōcordantias. s. ix. c. j. xxiij. c. Et
Eccl. ix. b. et. xxv. c. et. xxvj. b. et. Eccl. vij. d. Esa. iij. c. Apoc.
xxij. a. g. Cui irat⁹ est dñs incidet in eam: Nam me-
rito supbię sepe dñs pmittit cadere hominē in fornicationē: ut
dicit Gregori⁹ in moral. h. Stulticia colligata est: q. u. i.
in quodā fasciculo: i. In corde pueri: non etate: sed sensu.
Meremias em̄ puer pphetauit: liere. j. b. Et daniel puer tu-
dicauit senes: et vicit: Daniel. xij. f. Unde Beda. Pueros di-
cit aios stulticię vel inertię vel lasciuie deditos: quos necesse ē
castigare disciplina prudenti. k. Et virga discipline: id
correctio prudenti. l. Fugabit eam: sicut ventilastrū fu-
gat muscas: et virga puluerē et pediculos. Colligata dicit⁹: q. u.
quasi violētē detinet stulticia in corde hominis: q. u. o. r. p. p. r. i. u. s.
loc⁹ ē sapiētię. **Bystice: Puer intelligit⁹ populus iudaic⁹. i.**
In corde cui⁹: colligata ē stulticia / literalis intelligē-
tię: Quā fugauit: k. Virga discipline. i. crux passiōis dñi:
ce: p. quā referata sūt mysteria spūalis itelligētię. m. Qui ca-
lūniat pauperē: trahēdo in cām: n. At augeat diuiti-
as suas: auferendo paup⁹ sua: p. Dabit ipse ditiori / se. i.
regi vel alicui pncipi: q. Et egebit: ad litterā. Unde Esa.
xxij. a. Ue q. p. d. a. r. i. s. n. o. n. e. t. i. p. s. e. p. d. a. b. e. r. i. s. Et Abacuk. ij. b.
Quia tu spoliasti gentes multas: spoliabūt te omēs q. reliq. fue-
rint de p. l. i. s. **Bystice: m. Qui calūniat paupē / spū. i.**
quēlibet iustū: detrahēdo virtutib⁹ ei⁹: n. At augeat p. eius
vitupationē: o. Diuitias suas. i. būanę laudis glorię quā
grit: p. Dabit ipse ditiori / se: et egebit. i. illud bonū quod vi-
debat habere: vel quod habiturus erat: auferetur ab eo: et dabit

haberi et abundabit. **An. Luc. xix. d.** Auferte ab eo mnā et date
 illi q. decē mnas habet. **Et dixerūt ei: Dñe / habet decē mnas.**
Dico aut vobis: q. omni haberi dabit / et abundabit: ab eo aut
qui nō habet: et quod habet auferet ab eo. Vel sic: m. Qui ca-
lūniat pauperē: detrahēdo fame vel scientię eius: n. At
augeat diuitias suas. i. famā et sciāz suā: p. Dabit ipse:
 diuitias suas velit no-
 lit: ditiori / se. i. deo q.
 auferet ab eo ad min⁹
 in morte: et q. u. i. n. p.
 senti: q. Et egebit
 ppetua egestate. **An.**
Job. xx. b. Diuitias
 q. s. deuorauit euomet
 et de ventre ei⁹ extra-
 bet eas de⁹. **Auctori-**
tas. Rapina ē et si alie-
nā gloriā mētendo nō
corrūpis / si silendo se-
pellis / alienā obfuscas:
q. u. p. r. i. u. a. t. a. g. l. o. r. i. a. c. o. g. i. t. a. s.
r. Fili mi. zc.

Hic mutat stilius loquēdi. Triplicē em̄ modū loquēdi h. salo-
mon in h. libro. In pma pte hui⁹ libri loq. salomō q. s. p. r. ad fi-
liū diuiti⁹ disputās de bonor⁹ et malor⁹ p. b. i. s. Et hoc vsq. ad
decimū capitulū: Ibi em̄ mutauit salomō stiliū: nō ad filiū:
sed secū ratiocinādo alternis versib⁹ / de bonis et malis dispu-
tans: Et hoc mō pcessit vsq. huc. Hūc hō reuertit⁹ ad p. r. i. o. r.
stiliū: ut ad eū quē doceat verba faciat: pulcherrimū iniriū no-
uē locutiōis p. libās: ut ille cui loquit⁹ aures apponat. An. dicit:
r. Fili mi / cui seruaf hereditas paterna: s. Inclina p. bu-
mitatē et attentionē: **Aurē tuā / nō tam exteriorē q. inte-**
riorē. v. Et audi verba sapientū / qui nō loquunt nisi
bona et vtilia que sapiūt. Eccl. vj. d. In multitudine p. b. y. t. e. r. o. r.
prudentiū sta: et sapiētię illoꝝ ex corde cōiungere. r. Appo-
ne aut cor ad doctrinā meā / intelligendā et faciendā: y
Que pulchra erit tibi / in futuro super oia alia dogmata:
quis pmo videat aspera. An. Eccl. vj. c. Nō alpa est nimis
sapiētia indoctis hominib⁹: et nō pmanebit in illa excoꝝ. Tūc
inq. pulchra erit tibi: **Cū seruaueris eam in ven-**
tre tuo. i. in timo corde tuo. i. intellectu et affectu. a. Et
tūc redūdabit in labijs suis: p. p. d. i. c. a. t. i. o. n. e. b. At sit
in dño / nō in te: c. Fiducia tua. q. d. si inclinaueris aurē
tuā ad audiendū vba sapiētū: et apposeris cor ad itelligēdū: et
custodieris in vētre memorie: et p. d. i. c. a. u. e. r. i. s. o. r. e. et o. p. e. tūc erit
fiducia tua in dño. An. s. ij. a. Fili mi si susceperis sermones
meos zc. d. An. et ostēdi eā tibi hodie. i. in vita p. s. e. n. t. i.
postq. cessabit ois doctrina hoīs: S. erūt oēs docibiles deo. Esa. 54. d.
An. liere. xxxj. f. Nō docebit vltra vir primū suū: et vir fra-
trē suū: dicens: cognosce dñm: omēs em̄ cognoscēt me a mini-
mo vsq. ad maximū: ait dñs. An. Cant. ij. c. Ilyems trāsit:
id ē vita p. s. e. n. s. i. m. b. e. r. d. o. c. t. r. i. n. e. et p. d. i. c. a. t. i. o. n. i. s. a. b. i. i. t. et recessit.
e. Ecce descripsi eā tibi triplicē. i. in trib⁹ habēdā. s. in
cogitatiōe / locutiōe / operatiōe. In his trib⁹ debet vnusq. s. q. u. o. d.
fidere sapiētiā. An. Beda. Cogitare / loq. et o. p. e. e. x. e. r. c. e. r. e. s. a. p. i. e. n. t. i. ā
p. c. i. p. i. t. s. a. l. o. m. o. n. q. u. e. t. r. i. p. l. e. x. d. e. s. c. r. i. p. t. i. o. t. o. t. o. h. l. i. b. e. l. l. o. r. e. f. u. l.
get. Descripsi eā / inq. triplicē: f. In cogitatiōib⁹. i. ad
cogitādū interi⁹ corde. g. Et scia. i. ad docēdū exterius
ore et o. p. e. Ecce triplicē descripta est sapia / ad cogitādū / ad lo-
quēdū / et ad opandū: Sic debet eā habere ois doctor: et sic
debet eā recipere ois auditor: ut. s. s. c. i. a. t. d. i. c. a. t. / f. a. c. i. a. t. Et pos-
set querere filius salomonis: Quare ita tripliciter descripsisti
mibi sapiētiā: Respondet salomō: h. At ostēdere tibi
firmitatē / sapiētię: q. u. i. n. h. i. s. t. r. i. b⁹. f. i. r. m. a. t. s. a. p. i. e. n. t. i. ā. i. n. h. o. m. i. e.
scz cogitatione / locutiōe / operatiōe. Unde Eccl. iij. c. Fun-
culus triplex difficile rumpit. Et ita ostēdere tibi: i. **Lo-**
quia veritatis respondere ex his: id est p. h. e. c. k. **Al-**
lis qui miserunt te / audire verba sapientię. Et qui mi-
serunt eū: Christus et tota ecclesia / que ab eo erudiri expe-
ctat. Omnes enim qui sapientiam audiunt: et qui non audiunt
missi sunt audire sapientiam / ad docendū totam ecclesiam.
Et q. u. i. t. e. r. v. n. u. s. q. u. i. s. q. u. e.

Terri⁹ mod⁹
 quendi salo-
 nis in hoc libo

Esa. 54. d.
 Job. 64.

Et qualiter vnusquisq; audierit et docuerit oportebit i die iudicii respondere. Propter qd dicit Abacuk. ij. a. Super custodiam mea stabo et figam gradum super munitionem: et cõtemplabor vt videã quid dicat mibi: et quid respondeã ad arguente me. Et respondit dñs mibi et dixit: Scribe visum et explana eũ super tabulas vt pcurrat qui legerit eũ.

B

Unde Job. xxxj. b. Quid faciã cum surrexerit ad iudicandus deus: et cum quesierit quid respondebo illi: Et paulopost subdidit. d. Librum scribat ipse q iudicat vt in humero meo portet illum et circũdẽ illũ qsi corõ nã mibi: per singulos gradus meos pñucia/

Ps. iii.

bo illũ: et quasi principii offeram eũ. Ps. Jocundus homo qui miseref et comodat: disponit sermones suos in iudicio: ad respondendũ iudici. **a** Non facias violentiã pauperi/ cuiuslibet: et maxime christo qui p nobis pauper factus est intãtũ: vt non haberet vbi caput suum reclinarẽt: Matth. viij. c. **b** Neq; cõteras egenum/ quẽlibet vel christũ: **c** In porta: id est in iudicio iniuste iudicãdo: vel ei iusticiã denegãdo. Deut. xvj. d. Iudices et magistros cõstitues i omnib; portis tuis vt iudicet pplm iusto iudicio: nec in alterã partẽ declinẽt: Nõ accipies psonã nec munera: qz munera excecãt oculos sapientiũ et mutant verba iustorũ: iuste qd iustũ est exequaris. Rationem autẽ quare non est cõterendus egenus/ subdit salomon: **d** Quia dominũ iudicabit in futuro: **e** Lau/

Ps. 9.

sam ei. f. paupis et egeni: quia dño derelictus est paup et orphanus ipse erit adiutor. **f** Et configet. i. eternaliter in anima et corpore pderet: **g** Eos qui confixerunt animã ei: id est iudices/ qui eum cruci affixerunt. Zach. xij. c. Aspicient ad eũ quẽ confixerunt: et plangent eum planctu quasi sup vni/ genitũ: et dolebũt sup eum sicut doliẽt solet i morte p̃mogeni/ ti. Idem habes Apoc. i. b. Vel configet eos qui confixerunt animã eius. i. filios suos quos dilexit vt animã suã: imo plus qz animã suã: quia pro ipsis illam dedit: Job. xv. b. Et dñe. xij. Reliqui domũ meã: dedi dilectam animã meã.

Dyslice

b Noli esse amicus: id est familiaris: **c** Domini iracundo: id est qui libenter irascit: quia molestas et onerosas facit amicitias: vt dicit Tullius. Generaliter verũ est hoc: quia omnis mala societas fugienda est: quia a cõuictu formant mores. Et corumpũt bonos mores colloquia praua. j. Corinth. xv. d. Tamẽ sicut dicit Beda: perfecti pueros p̃imos suos nõ debent fugere: quia sepe illos ad bonũ trahunt: nec ipsi ab eis puerunt. **d** Noli esse amicus: id est iudeo: qz vesana mente christũ et discipulos suos psecutus est. **k** Neq; ambules/ quasi socius: **l** Cum viro furioso: id est cum quolibet aperte peccante/ vt iudeo: **m** Ne forte discas/ ex cõuictu: **n** Semitas eius: qui/ bus currit ad infernũ. **o** Et sumas scandalum anime tue: id est offendiculũ peccati quo corruas in infernum. Eccl. xij. a. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea: et qui cõmunicauerit superbo/ induet superbiam. Ps. Eũ sancto sancto eris et. **d** Noli esse amicus: id est iudeo: qz vesana mente christũ et discipulos suos psecutus est. **k** Neq; ambules/ quasi socius: **l** Cum viro furioso: id est cum quolibet aperte peccante/ vt iudeo: **m** Ne forte discas/ ex cõuictu: **n** Semitas eius: qui/ bus currit ad infernũ. **o** Et sumas scandalum anime tue: id est offendiculũ peccati quo corruas in infernum. Eccl. xij. a. Qui tetigerit picem inquinabit ab ea: et qui cõmunicauerit superbo/ induet superbiam. Ps. Eũ sancto sancto eris et.

Ps. 17.

p Noli esse cũ his qui defigunt manus suas/ spondendo p alijs: **r** Et qui vades: id est responsores siue fideiussores: **s** Se offerunt/ non requisiti: **t** Pro debitis/ alienis: ad litteram. Nõ phibet societatem eorũ: sed monet ne libetẽr fideiubeat pro alio. **v** Si enim non habet/ ille debitor p̃ncipalis: **w** Ande restituat/ creditori debitũ. **y** Quid cause est/ certe: **z** Et tollat/ ipse creditor/ operimentũ de cubili tuo: Vel. **y** Quid cause est. i. que vtilitas: vel que neces/ sitas est: **z** Et tollat. i. tolli faciat debitor/ pro quo fideiussor/ bes: **a** Operimentũ de cubili tuo. i. pignus p debito suo quodlibet secretissimũ: **Dyslice** phibet ambire cathedrã et ingerere se ad curã animarũ suscipiendã. Defigere enim manus et vadẽ se offerre pro debitis/ est pro alio rĩdere. Unde. s. vi. a. Fili si spon/ disti p amico tuo: de/ fixisti apud extraneũ manũ tuam/ respon/ sus i die iudicii p om/ nibus quorũ curã suscepisti. Unde p̃sentandũ est quilibet ad curã animarũ suscipiendã a patrono tanq; medicũ ad infirmos curãdos.

12. q. 2. c. in le/ gibus. et. 7. q. 1. c. si qd ep̃us. et. 13. q. 1. c. 1. et. 24. q. 3. c. trãsfert. et. 25. q. 1. c. 3. et. 93. dñf. c. diaconi sũt. x. cten. et de sepul. c. 1.

p scandalũ aĩe tue. Noli esse cũ his qui defigunt manus suas: et qui vades se offerũt pro debitis. Si em̃ non habet vnde restituat: qd cau/ se est vt tollat operimentum de cubili tuo: Ne transgre/ diaris terminos antiquos: quos posuerunt patres tui.

Qui si sapiens esset responderet illud/ Esa. iij. b. Nõ sum me/ dicus: et in domo mea nõ est panis doctrine: neq; vestimentũ virtutũ aut bonorũ operum: nolite me constituere principẽ populi. Et quomõ erit princeps aliorũ/ qui nescit esse p̃nceps sui. j. Timoth. iij. b. Si qd domui sue p̃esse nescit: quõ ecclesie dei diligentiã habebit: Item p̃sentandus ẽ quasi athleta et pugil parrochis/ cõtra demones/ cõtra hereticos/ p̃tra tyrãnos. Unde episcopus debet videre si habeat arma et clauã: et si audax aut formidolosus sit: Et sic debet clamare illud Deut. xx. b. Quis est hõ formidolosus et corde pauido: vadat et re/ uertat in domũ suã/ ne pauere faciat corda fratru suorũ. Itẽ p̃sentandus ẽ quasi vir vel sp̃s ad sp̃sam. Vñ et ep̃us videre debet si habet virilia quib; possit generare. Si nõ/ statim de/ bet p̃mulgare legẽ illã Deut. xxiij. a. Nõ intrabit eunuchus attritis vel amputatis testiculis: et absiso veretro ecclesiã def. Itẽ p̃sentandus est qsi bos ad excolendũ agrũ dñi. Vñ ep̃us debet videre si habeat cornua. i. vitã et scientiã: aut si sit cor/ nupeta. Qd si sic timeat legẽ illã Exo. xxi. c. Si bos cornu/ peta fuerit ab heri et nudius tertius et cõtestati sunt dñm ei: nec reducit dñs eũ: occideritq; virũ vel mulierẽ bos. i. et bos ob/ ruef lapidib; et dñm illũ occidet. Bos cornupeta est p̃latus ambitiosus. Vñ Amos. vj. d. Nũquid currere queũt i petris eq; aut arari p̃t in bubalis: qm̃ pueritistis i amaritudinẽ iudi/ ciũ: et fructũ iusticie in absinthiũ: q letamini in nihili: q dicitis nũquid nõ i fortitudine nrã assũpsim; nob cornua. i. plura bñ/ ficia: Itẽ p̃sentandus est sicut asinus ad portandũ onera totius parrochie. Et de hoc asino dicit Job. xxiij. a. Asinũ pupil/ lorũ abegerũt et abstulerũt p pignore bouem vidue. De hac materia require. s. xj. d. lbi: Qui aĩas suscipit sapiẽs ẽ. Ideo ppter hẽc et his similia que requirunt in p̃latis: dicit salomon cuiuslibet: **p** Noli esse cũ his. i. de numero eorũ: **q** Qui defigunt manus suas. i. temere p̃sumũt fideiubere p sub/ ditis/ reddituri rationẽ p omnib; **r** Et q vades se offerunt p debitis. i. aĩas suas obligat p omnib; peccatis sub/ ditõr q curabunt ea. Vñ. iij. Regl. xx. g. Custodi virũ istũ: q si lapsus fuerit erit aĩa tua p aĩa ei. **v** Si em̃ nõ habet/ ille p quo spondisti: **w** Nõ restituat/ censũ quẽ de/ bet deo. i. fidẽ et opa: et p̃terea qd accreuit p pctã: **y** Quid cause est. i. q causa te impellit ad h vt te vadẽ p illo offeras: **z** Et tollat. i. vt tolli faciat in die iudicii: **a** Operimentũ de cubili tuo. i. de p̃cia qua indur; videbar; qsi spondisti p illo. **c** Ne transgrediar terminos antiquos. i. terminos antiq; s. finios fidei/ doctrine/ sermonũ/ ex̃plor. **d** Quos posuerunt p̃ces tui. i. doctores/ p̃larche/ p̃p̃he/ apli/ expositores. Exo. xix. d. Contestare pplm ne forte velit transgredere finios ad vidẽdũ dñm: et peat ex eis plima inlritu/ do. Hoc ẽ p̃ religiosos et p̃latos q p p̃is domũculis p̃deces/ soz suorũ edificat sibi magna palatia. Vñ beatus Bernardus. cũ i q/ dã abbatia edificia magna p̃structa vidisset/ dixit: Eito reces/ sim; a vijs patz nrõz. Itẽ autẽ bonũ ẽ nõ transgredi finios an/ tiquos: qz infra limites ẽ securitas/ et in marchijs est guerra. Vidisti virũ velocẽ

Auidisti virū velocem in ope suo. i. strenuum et solli-
citu / nihil de cōtingentibus omittentem: **b** **L**oram regi-
bus. i. apostolis: **c** **S**tabit i die iudicij: qz eoz iusta strenue
implevit. **d** **N**ec erit ante ignobiles. i. nō erit in sinistra
cum ignobilibus et reprobis doctoribus / quoz cauē errorem.

Eccī. xxxi. c. In oib⁹
opib⁹ tuis esto velox et
oīs iſtmitas n̄ occur-
ret tibi. **H**ec ē veloci-
tas strenuitatis / q̄ bo-
na est. **E**st autē veloci-
tas temeritatis / q̄ mala
est. ij. **R**eg. ij. d. **A**ſa /
hel curſor velociffim⁹
fuit q̄ſi vn⁹ de capreis
q̄ morant in ſiluis.

Expo. Ca. XXIII

Quando ſe-
deris vt rē.

Littera moralis est hic. **A**d litterā enim in cōuiuijs p̄n-
cipū et magnatū splendidior et delicatior et copioſior ſolet eſſe
apparatus ciboz et potuū: vnde facilius excedit ibi modus / vel
in loquēdo / vel i comedēdo / vel bibēdo: **I**deo monet ſalomon
ibi menſurā diſcretiōis habere / in verbo / in cibo / in potu: vt nō
prior ibi loquaris: nec prior incipias comedere: ſed p̄m⁹ deſi-
nas cauſa diſcipline: nec aliquid querās: ſed illa q̄ appoſita fue-
rint in pace et honeſte comedas. **E**t hęc omnia planius habes

Eccī. xxxi. b. vbi dicit: **S**up̄ mēſam magnā ſediſti: non ap̄as
ſup̄ illam faucem tuā prior: ne extendas manū tuā prior: et inui-
dia cōtaminat⁹ erubeſcas: nec cōprimaris in cōuiuiū vino. **L**ō-
tinentiā ergo et temperantiā in menſa materiali docet eſſe ſer-
uanda: tam eccliaſticus q̄ ſalomon. **A**pyſtice: autē docet cau-
telam et modū eſſe tenenda in menſa ſacrę ſcripturę et euchar-
ſtię. **D**icit ergo: **Q**uādo ſederis / non iacueris vt por-
cus: ſicut multi faciūt: nec ſteteris / ſicut pueri: ſed quando ſe-
deris honeſte vt decet. **E**t comedas: ad reficiendū / non
ad delectandū: **g** **C**um p̄ncipe / quocūq; ſeculari vel ecclē-
ſiaſtico. **b** **D**iligēter attende que poſita ſunt ante
faciē tuā: nō expectās meliora / circūſpicēs ſuūtes huc et il-
luc: ſed ea q̄ ante te ſūt poſita cū diligētia et attentioe ſume ſine
exceſſu. **i** **E**t ſtatue cultrū: id diſcretiōe: **k** **I**n gut-
ture tuo: ne. i. loquēdo vel comedendo vel bibendo excedas.
Gutture comedis cibos et formas locutio: ideo pro locutione
ſimul et comēſtione ponit. **C**ultrō ſecatur et ſcinditur: et ideo p̄
diſcretiōe ponit: qua bona a malis / ſufficiens a ſup̄fluo ſepat.

l **S**i tamen habes in poteſtate animam tuam. i. ſi
tū iuris es: nec a p̄ncipe compellaris loqui vel bibere vel co-
medere: **E**t tamē etiā i omib⁹ ſeruāduſ est modus: nec ſtatim
acquieſcendū eſt ei / cum p̄cipit loqui vel bibere. **U**nde **Eccī.**
xiij. b. **A**duocat⁹ a potētiore diſcede: ex hoc em̄ magis te ad-
uocabit: ne improbus ſis ne impingaris: et ne longe ſis ab eo /
ne eas in obliuionem: ne retineas ex equo loqui cum illo: nec
credas multis verbis illius: ex multa em̄ loquela temptabit te.

m **N**e deſideres de cibis eius in quo eſt panis mē-
daci: id eſt ne deſideres comedere cibos acquiſitos menda-
cio / ſiue dolo / ſiue iniuſte quolibet modo. **A**pyſtice: **e** **N**ē
ſederis cum p̄ncipe: id eſt cum magiſtro vel p̄dicatore:

f **E**t comedas. i. vt pane verbi dei reficiaris: quia nō in ſo-
lo pane viuūt hō rē. **D**eut. viij. a. **b** **D**iligēter attende q̄
poſita ſunt ante faciē tuā. i. diligēter inueſtiga ſenſum
ſcripturę tibi appoſitę: vt illū ſequar / nō tuū iponas. **J**oh. v.
f **S**crutamini ſcripturas in quibus putatis vos vitā habere.

i **E**t ſtatue cultrū. i. diſcretiōe: **k** **I**n gutture tuo. i.
in locutiōe tua: ne temere qd exponas vel intelligas vel loq̄ris.
Eccī. v. a. **N**ec temere quid loquaris: neq; cor tuum ſit velox
ad p̄ferendū ſermonē corā deo. **I**nterl. **V**oti vel nimis inq̄ſi-
te diuinitatis. **H**oc nō ſeruauerūt iudei: **E**xo. xix. b. q̄ dixerūt:
Omnia que p̄cepit nobis dñs faciemus: et poſtea adorauerūt
vitulū: **E**xo. xxxij. b. **l** **S**i tamen habes in poteſtate
animā tuam: id eſt ſobrietatem / non deprauatā vitio vel errore.

m **N**e deſideres de cibis eius in quo eſt panis mē-
daci. i. ne deſideres audire magiſtrū q̄ dulcedine mēdaci /
vel fallitate palliata / vel vanitate philoſophica / vel adulatione
auditoꝝ decipit. **E**t panis mēdaci / poteſt dici p̄ſens ſe-
licitas vel ſcientia ſecularis: quę vident reficere / et oīno extina-
niunt. **D**e hoc pane di-
ctū eſt. **ſ. it. d. ibi:** **A**q̄
furtiue dulciores ſunt
et panis abſconditus
ſuauior. **E**t. **xx. c. ibi:**
Suauiſ eſt hōi panis
mēdaci. **E**t **J**ob. **xx.**
b. ibi: **P**anis eſt i vte
ro illi? **E**t eſt in ſel aſpi-
dū. **I**te d mēſa eucha-
riſtię exponit: **e** **N**ē
ſederis / ad menſam
altariſ ſpūali ſeſſione:
q̄ ē q̄s mētis: **f** **E**t

in poteſtate animam tuam.

m **N**e deſideres de cibis ei⁹ in

quo eſt panis mēdaci. **N**ō

li laborare vt dīteris: ſed

p̄udentię tuę pōne modū.

Ne erigas oculos tuos ad

ſpēs q̄s nōn poteſt hīc: quia

facient ſibi pennas quaſi

aquilę et volabunt in celū.

comedas cum p̄ncipe. i. cum chriſto. i. reficiaris in eo:
et ipſe in te. **A**poc. iij. d. **E**go ſto ad oſtium et pulſo: ſi q̄s au-
dierit vocem meā et aperuerit mihi ianuā introibo ad illum: et
cognabo cum illo: et ipſe mecum. **b** **D**iligēter attende que
poſita ſunt ante faciē tuam / ad manducandū: qz pa-
nis ē vitę qui de celo deſcēdit: et vinū vitę meraciſſimū: calix
inebrians et p̄clarus / agnus anniculus et immaculatus: tuum eſt
querere lactucas agreſtes: et ſic poteris facere phaſe. **S**ed ca-
ue ne ſit i domo tua fermētātū: **E**t hoc ē qd dicit. **j. Cozinth.**
xj. g. **P**robet ſemetipſum homo et ſic de pane illo edat: et de
calice bibat: qui em̄ māducat et bibit indigne / iudiciū ſibi mā-
ducatur et bibit: nō diiudicās corpus domini. **A**trēdere ergo de-
bes diligēter: vt ſicut dei fili⁹ ſeipſū tibi in cibū appoſuit: q̄ſi
agnū immaculatū: ita et tu te ei apponas mundū et immaculatū
vt digne ab eo comedi poſſis et trāſi in corpus ecclēſię. **T**u
em̄ in hac menſa potius māducas ab eo q̄ māducas ipſum.
Sicut de ipſo dixit **Auguſtin⁹** in libro confeſſionū. **L**ib⁹ ſum
grandiū: creſce et māducas me: nec tu me mutabis i te: ſicut
cibum carnis tuę: ſed tu mutaberis in me. **H**oc eſt quod dicit
hic ſm̄ altā translationē: **A**d mēſā diuinitis ſediſti: ſcito
q̄m talia oportet te p̄pare. **E**rgo ſi ipſe pro te mortuus
eſt: et tu p̄pter ipſū debes eē par⁹ mori. **S**z multi ſe apponūt ei
velut ſerpentes per detractiōe: vel leones per iracundiā: vel
vīſos p̄ gaſtrimagiā: vel porcos p̄ luxurias: vel buſones per
malignitatē: vt recte poſſet dicere dominus cum petro: **A**ct.
x. c. **A**bſit a me domine: quia omne cōmune et imundū non
comedi. **i** **E**t ſtatue cultrū / p̄nitentię / quo iuguleſ ve-
tus homo: **k** **I**n gutture tuo / cōſtituendo peccata. **l** **S**i
tamē habes in poteſtate animā tuā: id eſt ſi habes in
anima tua poteſtatē vitandi peccata et cōſtitendi: vt ſit hypal-
lage: aliter nō eſt accedendū. **m** **N**e deſideres de cibis
eius in quo eſt panis mēdaci: id eſt heretica doctri-
na vel carnalis voluptas. **n** **N**oli laborare: vltra mo-
dum: **o** **E**t dīteris: pecuniā vel ſcientiā: quia qui amat di-
uitias fructū non capiet ex eis: **Eccī. v. b.** **E**t qui volunt diui-
tes fieri incidunt in temptationē et in laqueum diaboli. **j. Ti-**
moth. vj. b. **T**amē appetere ſcire bonū eſt: ſed propter virtu-
tes / nō p̄pter ſe: nō p̄pter ſcīre: ſed p̄pter viuere. **p** **S**ed
p̄udentię tuę: id eſt inqueſitioni: **q** **N**one modū / vt
nō transgrediaris inqueſtendo terminos antiquos: vt. **ſ. dicit**
ca. primo. d. **Q**uia nō pl⁹ ſapere q̄ oportet ſape: ſed ſapere
ad ſobrietatem: **Roma. xij. a.** **E**t **Eccī. iij. c.** **A**ltriōz te ne q̄-
fieris. **r** **N**e erigas oculos tuos / iteriōz: **s** **A**d
opes / diuinitatis p̄ſcrutandas: **t** **Q**uas non poteſ
habere / in hac viſa: quia tñ ciuib⁹ celi patent. **E**t hoc eſt
quod ſequit: **v** **Q**uia faciēt ſibi pennas quaſi aq̄-
lę et volabunt in celum. **U**nde **Lant. vj. b.** **Q**uerte ocu-
los tuos a me: quia ipſi me auolare fecerūt. **Q**uia quāto ma-
gis cogitatur deus: tanto incōp̄rehenſibilior reperitur. **P̄ſ. p̄ſ. 65.**
Accedat homo ad cor altum et exaltabitur de⁹. **Roma. xj. d.**
Q altitudo diuinitarū ſapiētię et ſcietię dei: q̄ incōp̄rehenſibilia
ſunt iudicia

Apyſtice

Apyſtice

Exo. 24.

sunt iudicia eius et investigabiles vires eius. Nihilominus verum est de
gloria et de divitiis mundi: quod sic umbra fugiunt amatores suos et
diligunt preceptores. Unde eas appetere nihil aliud est quam sequi ventum.
Eccl. xxiii. a. Quasi qui apprehendit umbram et persequitur ventum: sic
et qui attendit ad visa mendacia. Osee. xij. a. Ephraim pascit ven-
tum et sequitur estum: tota die
mendacium et vastitatem
multiplicat. a. **Ne** comedas cum homine inui-
do: et ne desideres cibos eius:
quia invidus homo multum
estimatur quicquid pro alio
facit. Unde Eccl. xx. b.
Datus insipientis non
erit utilis tibi: oculi
enim illius semper simplices
sunt: exigua dabit et mi-
sera improperabit: et ap-
petitio illius inflamatio est. Invidia enim est illa fera pessima: de qua
dicit iacob. i. christus. Gen. xxxv. g. Fera pessima deuora-
uit filium meum ioseph. Pessima recte dicitur: quia concupiscit in
mortem omnium bonorum. Alia vitia impugnant solum bona sibi con-
traria: hec autem omnia bona impugnat et in omnibus: et ideo cunctis
vitiis perniciosior est. Et ideo de inuidio dicit Eccl. xj. b. Est
homo marcidus egens recuperatione: plus deficiens virtute et
abundans paupertate et oculus dei respicit illum in bono. De in-
uidio inuenies Eccl. xj. xij. xliij. **Distice** a. **Ne** come-
das panem scripturarum: b. **Cum** homine inuidio: id est cum he-
retico. c. **Et** ne desideres cibos eius. i. doctrinam eius
multiplicem et vanam et fallacem. d. **Quia** in similitudine
arioli: qui iuxta aras in fibris animalium de futuris ut vole-
bat diuinabat. e. **Et** colectoris somniorum: estimat. i. ex-
ponit: f. **Quod** ignorat de scripturis. q. d. non est bonum
loqui vel disputare de scripturis sacris cum heretico: quia inui-
det salutem hominum fidelium: et magis intendit decipere quam instruere.
Et sicut ariolus et pector somniorum diuinant de futuris quod
nesciunt et sepe fallunt: ita heretici que non intelligunt in scri-
pturis interpretantur ut libet. Multi etiam doctores et discipuli
catholici huius vitio laborant. De quibus Iher. xliij. d. Visionem
cordis sui loquuntur non de ore domini: dicunt his qui blasphemant
me: locutus est dominus pax erit vobis. Et per totum capitulum de
hoc inuenies. Dico: a. **Ne** comedas cum inuidio: id
est cum heretico: quia estimat quod ignorat: dicens: s. **Co-**
mede id est age quod doceo: b. **Et** bibe. i. discere quod do-
ceo. Hoc inquit: **Dicet** tibi si cum eo comedas: k. **Et**
mens eius non est tecum: in his que docet: quia multa
docet quod non credit: sed ad sui palliationem in principio dicit ea.
Vel: **Dicet** tibi comedere difficiliora. h. **Et** bibe: fa-
ciliora. k. **Et** mens eius non est tecum: sed contra te: quia
non intendit te docere veritatem: sed corrumpere per falsitates. Et
quare non debeat aliquis comedere panem doctrinam cum here-
tico: ostendit salomon cum subiungit: l. **Libos** quos co-
mederas. i. falsa dogmata que didiceras ab eo: vel peccata que
feceras cum eo: m. **Euomes** de necessitate: vel huius per con-
fessionem et penitentiam: vel in futuro per penam eternam. n. **Et**
perdes pulchros sermones tuos: quibus ei humilitas fa-
uit. Hoc est autem hoc a libero arbitrio: quod aliquis ad hominem vomit
tum adducat: sed a gratia dei: quod significatur in Job. xlvij. b. ubi
legitur quod iesus primo ductus est in domum anan: qui interpretatur
gratia: deinde ad domum caiphas: qui interpretatur vomitus. Et
de hoc vomitu dicit Eccl. xxxj. c. Si coactus fueris in eden-
do multum: surge e medio et vomere et refrigerabit te: et non ad-
duces corpori tuo infirmitatem. Bere. xxv. c. Bibite et in-
ebriamini et vomite et cadite. Qui modo per penitentiam non
vult vomere: in futuro vomet: velut noluit. Unde Job. xx.
b. Diuitias quas deuorauit euomet: et de ventre eius extra-
bet eas dominus. Esa. xxvij. c. Omnes mensis replete sunt
vomitu sordium: ita ut non esset locus ultra. o. **In** auri-
bus insipientium etc. Sicut prohibuit hereticorum doctrinam
audire: ita prohibet modo ne immundis hominibus passim

arcana sacre scripture predicent: Iuxta illud Matth. viij. b. Mo-
lite sanctum dare canibus: et nolite mittere margaritas ante por-
cos. Dicit ergo: o. **In** auri-bus insipientium. i. hominum
inco: rigibilium et imundorum: quibus non sapit correctio nec sa-
cri eloquii suauitas: p. **Ne** loquar: verbu dei: q. **Quia**

chros sermones tuos. In au-
ribus insipientium ne loquar:
quia despiciet doctrinam elo-
quii tui. Ne attingas puulo-
rum terminos: et aggre pupillo-
rum ne introcas. Proptinquus
enim illorum fortis est: et ipse iudi-
cabit contra te causam illorum.

despiciet doctri-
nam eloquii tui: licet
suauiter faciat melodia.
Sunt enim homines homines
quasi opus luporum
onolosyros. i. asini ad
lyram: Unde coram
talibus non est tangen-
da cithara sacre scrip-
turę: quia non audiunt
aut premunt. Eccl.
xxij. a. Cum dormierit
te loquitur qui narrat

B

St. teom

stulto sapientia: et in fine narrationis dicit: quod est h. Eccl. xxxij.
a. Ubi non est auditus non effundas sermonem. Quia sermo domini
quasi reliquie tractandus est: et ideo non est passim omnibus
exponendus. r. **Ne** attingas paruulorum terminos:
et aggre pupillo-
rum ne introcas: id est ne diripias per violen-
tiam possessiones pauperum pupillo-
rum. r. Proptinquus
enim illorum: id est christus dominus: cuius nomen est emanuel:
Esa. viij. c. quod interpretatur nobiscum deus: y. **Fortis** est:
imo fortissimus. Job. ix. c. Si fortitudo queritur robustissimus
est. Et ipse iudicabit contra te causam illorum:
in futuro qui modo tacet. Unde Eccl. xxxv. c. Deprecatio
nem lesi exaudiet dominus: et non despiciet preces pupilli nec vidu-
am si effundat loquelam gemitus. Nonne lachryme vidue ad
maxillam descendunt: et exclamatio eius super deducunt eas?
Maxilla enim ascendit versus in celum: et dominus exauditor non
delectabit in illis. Item Eccl. xxj. a. Deprecatio pauperis
ex ore versus ad aures pueniet et iudicium festinato adueniet il-
li. **Distice**: Per paruulos et pupillos intelliguntur simplices
in fide: quorum dominus tutor est: et angeli custodes. Unde Matth.
xviij. b. Videte ne premnatis vnum de pusillis istis qui in me
credunt: dico enim vobis quod angeli eorum in celis semper vident
faciem patris mei qui in celis est. Quorum terminos et agros qui
attigerit. i. eorum bonam pueritatem inquietando verbo vel
exemplo leserit: iudicium domini non euadet. Et hoc est: r. **Ne**
attingas paruulorum terminos: spiritu. i. humilium: s. **Ter-
mi-
nos**. i. fidei articulos et per pueritatis mores: qui sunt duo ter-
mini omnis vite fidelium. **Et** aggre pupillo-
rum. i. vitam et puer-
tatem humilium: **Ne** introcas: inquietando verbo vel ex-
emplo. r. Proptinquus enim illorum. i. christus: qui propinquus par-
uulorum et pupillo-
rum dicitur: non solum beneficio largitione: non
solum nature humane proformatate: sed quia quidam fuit in huius mundo
pauperum magister quod diuitum proors fieri dignatus est. Unde Luc.
xv. a. Erant appropinquantes ei publicani et peccatores ut audiret
illum: et mirabantur pharisaei et scribe dicentes: quia huius peccatores
recipit et manducat cum illis. y. **Fortis** est: ad iudicandum
paruulos suos: qui per ipsum homines equanimiter patiuntur. **Et**
ipse iudicabit contra te: qui iurarius pupillo: qui est in tutela
eius. a. **Causam** illorum: reddes illis gloriam per patientiam suam:
et tibi penam per iniuriam tuam. Zach. ij. b. Non fuge quod habitas
apud filiam babilonis: quia hec dicit dominus exercituum: post gloriam
tuam misit me dominus ad gentes que spoliauerunt vos: qui enim tetigerit
vos tangeret pupillam oculi mei: quia ecce ego leuo manum meam super
eos et erunt prede his qui fuerant sibi. **Moraliter** v. **Ne** intro-
cas agrum pupillo-
rum. i. pacem humilium vel peccatorum iudi-
candum eos vel eis detrahendo. r. Proptinquus enim illorum. i.
deus: qui per se pacem singulorum: qui solus intuetur cor. i. Reg. xvj.
b. et intentiones hominum: y. **Fortis** est: quia eius ire nemo potest resiste-
re: Job. ix. b. **Et** ipse iudicabit contra te causam illorum: qui
usurpasti tibi iudicium iudicis de occultis: quod solus dei est. Bar.
vij. a. Nolite iudicare et non iudicabimini: in quo enim iudicio iudi-
caueris: iudicabimini: sed non in alio. Contra hanc auertat et mandatum
salomonis: ne attingas etc. faciunt multi religiosi: iuxta quod
b nullus pauper agrum

Distice

Moraliter

quos nullus pauper agrum vel vineam potest possidere: quia si nolunt habere nisi agrum qui continuatur agro eorum. Et de vineis similiter faciunt. De quibus Esa. v. c. dicit: Ego qui contumeliosus domum ad domum et agrum agro copulatis usque ad finem loci. Hic dicit quidam Glo. notabilis. Pars sacrilegij est res pauperum non dare pauperibus.

Al. prudentie
s. 13. d.
Eccl. 30. a.
45. d. c. cum
beat. s. salomō
et. 23. q. 4. c.
displicet
Al. prudentis

Al. tuum

Al. recta

Moraliter

Ps. 85.

Ps. 36.

Eccl. 2. b.

Ingrediat ad doctrinam cor tuum: et aures tue ad verba scientie. Noli subtrahere a puero disciplinam: si enim percusseris eum virga: non morietur. Tu virga percutes eum: et anima eius de inferno liberabis. Fili mi si sapiens fuerit animus tuus: gaudebit tecum cor meum: et exultabunt renes mei cum locuta fuerit rectum labia tua. Non emulet cor tuum peccato-

dirige in via veritatis: **Y** Animus tuus per rectam intentionem: per christi imitationem. Ad enim debet rectum fieri: debet applicari regule recte. Regula recta est christi perversio: christi eruditio: et est eadem regula: quia idem fecit quod docuit. Huius regule quasi cuiusdam lineae recte initium est humilitas: qua seipsum

res: sed in timore domini esto tota die: quia habebis spem in novissimo: et prestolatio tua non auferetur. Audi fili mi et esto sapiens: et dirige in via animum tuum. Noli esse in conviviis potatorum: nec in comestationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt: quia vacantes potibus et dantes symbola consumuntur: et vestietur pannis dormitatio.

via: imitatio christi humilitatem: qui cum esset dives et dñs 2. Cor. 8. b. omnium: factus est propter te pauper et servus omnium. Ad hoc te invitatur ipsemet: Matth. xj. d. Discite a me: quia mitis sum et humilis corde. Item: dirige animum tuum in via: imitatio christi charitate: ut sicut ipse aiam suam pro te posuit: et tu pro ipso et fratribus tuis animam tuam ponere sis paratus. j. Job. iij. c. In hoc cognovimus charitatem dei: quoniam ille animam suam pro nobis posuit: et nos debemus aiam pro fratribus ponere. Ad hoc te invitatur etiam ipse Job. xv. b. Hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos. Et quod: Ecce: Maiorem hac dilectionem nemo habet ut aiam reddat. Itē dirige animum tuum in via: imitatio christi obedientia: ut sicut ille obedivit patri usque ad mortem: et tu similiter obedias deo et patri tuo usque ad mortem. Primum adā recessit a deo propter obedientiam: secundum adā pro obedientia rediit ad deum: et tu imitatio eum redi cum eo et post eum. Ad hoc te invitatur apostolus Col. iij. d. Filij obedite parentibus per oia. Habe igitur humilitatem charitatem obedientiam. i. initium: medium: et ultimum vię christi: et sic diriges animum tuum in via non declinans neque ad dexteram vel ad sinistram. 3. Noli esse in conviviis potatorum: nec in comestationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt: Ad hoc: Nihil enim adeo obsecrat intelligentiam hominis ut comestio et ebrietas. Unde Hiero. Tenet pinguis nihil tenue potest cogitare. Sec. iij. c. Vinum et ebrietas auferunt cor. Moraliter: aut de detractoribus exponitur: quia carnes primorum in hominibus conviviis conferunt ad vescendum: facientes succium diaboli: in quo qui detrahunt apponit linguam: et qui libenter audit apponit aures: salsam dat quod de hoc gaudet. Primo dehortatur salomon audire detractionem. Secundo monet non detrahere: utrumque enim peccatum est. Dicit igitur: Noli esse in conviviis potatorum: id est in consortio eorum qui opprobriis alienę vitę se inebriant: a. Nec in comestationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt: id est carnalia vitia aliorum referunt audientibus. b. Quia vacantes potibus: id est delectantes in detractionibus. c. Et dantes symbola: id est audientes detractiones et pres suas ibi ponentes. d. Consumuntur: id est absumuntur igne eterno vel ad invicem detrahendo. Sal. v. c. Si invicem morderis et comeditis: vide te ne ab invicem consumamini. Item Job. xxxi. d. Si non dixerunt viri tabernaculi mei: quis det de carnibus eius ut satureretur. e. Et vestietur panis dormitatio: id est dormiens in detractione bonis gratuitis spoliatus: solis naturalibus inops et despectus in morte invenietur. Vel ad litteram dormitans in pigritia vestietur pannis: id est vilibus indumentis quasi pauper et inops: Unde et pauperes pannosif dicunt: et ideo dominus in signum paupertatis natus: panis est involutus: Luc. ij. b. De detractoribus habes Eccl. xxxv. Et Audi patrem tuum

Ps. 1. a.

C

Moraliter

a Audi patrem tuum / naturalem vel spirituale: **b** Qui genuit te / carnaliter vel spiritualiter. **c** Et ne cō-
temnas cum senuerit / tribulatione: **d** Pater tua /
carnalis vel spūalis. i. ecclesia q̄ tā nimis senuit: Est enī eden/
tula: non habens dentes nisi putridos vel p̄fractos. **L** h̄ren.
ij. b. Confregit ad nu-
merū dentes meos.

a Audi patrē tuū q̄i genuit
te: et ne cōtēnas cū senuerit
māter tua. **V**eritatem ēme:
et nōli vendere sapiētiā
et doctrinā et intellēgiā.
Exultat gaudio p̄ iusti: et q̄
sapiētem genuit letabit in
eo. **G**audēat pater tu⁹ et mā-
ter tua: et exultet quē genuit

a Audi patrē tuū q̄i genuit
te: et ne cōtēnas cū senuerit
māter tua. **V**eritatem ēme:
et nōli vendere sapiētiā
et doctrinā et intellēgiā.
Exultat gaudio p̄ iusti: et q̄
sapiētem genuit letabit in
eo. **G**audēat pater tu⁹ et mā-
ter tua: et exultet quē genuit

est: q̄ fere oēs viri et⁹ spadones sunt: q̄ deflorare q̄dem p̄fit
sed nō generare. **E**c̄j. xx. a. **C**ōcupiscētia spadonis deuigi-
navit iuuenulā. **I**re eodē. xxx. c. **Q**uid p̄derit libario idolo:
Nec enī manducabit neq̄ odorabit: sic qui effugat a dño et
potrās mercedes iniquitatis: vidēs oculis et ingemiscēs sic spa-
do complectēs virgīnē et suspirās. **D**e hoc dicit **B**en. xvj. a.
Ecce p̄clut me dñs dixit sara ad virū suū: ingredere ad an-
cillam meā. **e** **V**eritatē dñi: q̄ est ipse: **f** **E**me / precio
corpis vel boni operis vel elemosynarū. **N**ec est hic timen-
da simonia si pro hoc tpali dā spūale: q̄ non oīs talis com-
mutato inducit simoniā: sed q̄n ille vult vendere spūale q̄ nō
est nisi disp̄ator: hic autē non a quolibet emi p̄cipit / sed a ve-
ro dño: q̄ dare et vendere pōt. **S**i ē simonia: non ē a simone
mago: sed a simone petro: q̄ p̄p̄ christū reliq̄t oīa: et talis si-
monia bona est. **U**el **f** **E**me veritatē. i. veri cognitionem
p̄cio studiū et laboris. **U**el **f** **E**me veritatē / vitē nouē. i. iu-
sticiā: quā vivit nou⁹ hō / q̄m deū creat⁹ ē i iusticia et sc̄itate
p̄itatis: **E**ph. iij. f. **E**me in quā veritatē p̄cio veteris vitē: si-
cut fit i claustris: q̄n datur noua vestis recipit vetus. **P**rop̄
dicit **secularib⁹**: **F**ilij hōim vsq̄quo graui corde: vt q̄d dili-
gētis vanitatē et q̄ritis mēdaciū: cū p̄cio ipsi⁹ possitis eme-
re veritatē: **g** **E**t noli vendere sapiām / tuā: sed gratis
da indigenti. **B**ar̄. x. b. **G**ratia accepisti / grati date. **M**ul-
tus enī debet sibi approp̄iare sciētiā / s̄z cōmunicare toti cor-
pori ecclesie: sicut oculus non vendicat sibi soli vīsum / nec au-
ris auditū / nec pes gressum / s̄z toti corpi. **N**emo pōt vende-
re sapiām vel doctrinā: q̄ sola administratio eius sibi credita ē
a dño: sic refectorio panis / et cellario vinū. **H**oc videt esse
aduocatos et m̄gr̄os artū et auctoriū legū q̄ vendūt doctri-
nā suā: **S**z dicit q̄ nō vendūt doctrinā suā sed laborē. **L**ōtra
s. xj. d. **B**enedictio sup caput vendētū. **R**h̄deo: **B**onū ē spi-
ritualit̄ emere et vendere sapiāz et doctrinā: tpalit̄ s̄z siue car-
naliter malū. **E**sa. lv. a. **D**ēs s̄ritēs venite ad aquas: et q̄ nō
habet argētū / p̄perate: emite et comedite: **V**enite emite absq̄
argētō / et absq̄ vlla cōmutatiōe vinū et lac. **I**bi dicit **B**lo. **V**e-
nite mēte: emite fide. **D**icit ḡ: **g** **N**oli vendere p̄cio tpa-
li: **h** **S**apiām / tuā de diuinis. **U**el doctrinā / de mo-
ribus. **k** **E**t intellēgiā / de sacramētis et figuratiuis. **U**el
sapiētiā / de diuinis. **I**ntellēgiā / de celestib⁹ creaturis.
Doctrinā / de hūanis. **U**el exultat gaudio p̄ iusti:
nō gaudio tpali: q̄ ē p̄h̄nēticorū: vt dicit **Aug⁹**: s̄z spūali: q̄
ē iustorū. **U**h̄. s. x. a. **F**ili⁹ sapiēs letificat p̄iem. **m** **E**t qui
sapiēte genuit letabit i eo: ad l̄f̄z. **H**oc nō puenit nisi
soli deo p̄i: q̄ sol⁹ sapiēte genuit filiū de seipso. **A**dytice:
Doctor gignit filiū sapiēte: cū eruditōe sua sapiēte facit.
Bal. iij. c. **F**ilioli mei quos iterum parturio donec formetur
christ⁹ i vob. **n** **G**audēat pater tu⁹ / carnalis v̄l spūa-
lis de bonis opib⁹ tuis. **o** **E**t mat tua / carnalis v̄l spūa-
lis. i. ecclesia. i. ita fac vt de te gaudeat pater tu⁹ et mater tua.
p **E**t exultet q̄ genuit te / carnalit̄ vel spūaliter. **U**iere.
xxxj. g. **L**etabor sup eis cum eis b̄nfecero. **q** **P**rebe fili

mi cor tuū mihi / ad illuminādū vt lampas illuminat in ec-
clesia a sacrista. **E**c̄j. xxxix. a. **S**apiēs cor suū tradet ad vigi-
landū diluculo ad dñm q̄ fecit illū. **I**tem ad informādū vt ce-
ra sigillo. **E**sa. lxiij. c. **E**t nūc dñe pat noster es tu: nos vero
luti: et fictor n̄ tu / et opa manū tuarū oēs nos. **I**re dandū ē

te. **P**rebe fili mi cor tuū mi-
hi: et oculi tui viās meas cu-
stodiāt. **F**ouea enī p̄funda
est meretrix: et puteus angu-
stus aliena. **I**nsidiatur i via
quasi latro: et quos incautos
viderit interficiet. **C**ui v̄e / cū
ius p̄i v̄e / cū rix / cui foue-
e / cū sine cā vulnera / cū / sus-

cor sapientie ad capti-
uandum. **E**c̄j. vj. c.
Inice pedem tuū in
cōpedes illi⁹: et in tor-
ques illius collū tuū: **S**. 2. 2. b.
subijce humerū tuum
et porta illā: et ne acci-
deris in vinculis ei⁹.
Et ipse postea reddit
rationem. **I**n nouissi-
mis enī intuentes req̄-
em in ea et pueret tibi
bi in oblectationē: et
erunt tibi cōpedes ei⁹

in p̄tectionē fortitudinis: et bases virtutis et torques illius in
stolam gloriē. **I**tem p̄bendū est cor sapientie sicut ferrum
malleatori / vel aurum aurifabro vt inde fabricet vas i hono-
rem. **U**nde. j. xxv. a. **A**ufer rubiginem de argento et egrediet
vas purissimū. **I**tem p̄bendū est cor sapientie / non venden-
dum: vt ex amore eius discatur nō prop̄ cōmodū tempale.
Item p̄bendum est non cōmodandū: vt decetero nihil iuris
habeat ibi homo: vt nihil velit / nihil sapiat nisi q̄d vult et sa-
pit sapiētia. **I**tem p̄bendū est cor quasi vas ad recipiendum
oleum gratie et aquam sapientie salutaris et vinū leticie spiri-
tualis. **P**rebe / fili mi cor tuū mihi / que sū vera spō-
sa eius: non meretrici / scientie. i. seculari: de qua dictum est. **S**.
ix. a. **C**or / non solum aures. **r** **E**t oculi tui / interio-
res: **s** **C**ustodias meas custodiant: vt per eas gradiar⁹ sp̄:
quia ducunt ad vitā. **U**ic eius sunt innocentia et penitentia: p̄
quas solas itur ad patriam. **P**s. **C**ustodi innocentia et vide

Uic eius sunt innocentia et penitentia: p̄
quas solas itur ad patriam. **P**s. **C**ustodi innocentia et vide
eḡtatem: quoniam sunt reliquie homini pacifico. **I**tem. **S**. iij.
d. **O**culi tui recta videāt et palpebre tue p̄cedāt gressus tuos:
dirige semitas pedibus tuis et oēs vie tue stabiliēt. **t** **S**o-
uea enī p̄funda est meretrix: in quā multi cadūt.
Uel puteus angustus / ad exeundū: sed latus ad intro-
eundū. **U**el aliena: id est adultera / alij viro nupta: **D**e quo
Job. xxxvj. b. **S**aluabit te de ore angusto latissime. **L**ate sal-
uat de ore angusto meretricis dñs: q̄n diuitias tēporales au-
fert: q̄ sūt fomentū turpis amoris. **L**at⁹: cū p̄ infirmitatē fla-
gellat corp⁹: sicut **Job**. **L**atissime: q̄n gratiā infudit q̄ omnē
cogitationē ad deum dirigit. **P**er primū tollitur occasio: per
secundū opus: per tertium voluntas. **I**tem meretrix et aliena
potest dici omnis veritas alia a prima: omnis sapientia vel
scientia alia a prima: omnis voluntas / omnis suauitas alia a
prima: in quibus quasi in fouea p̄funda et vacua cor huma-
nū totū demergitur. **H**ec meretrix: hec aliena: **y** **I**nsi-
diatur i via / mor et fidei: **z** **Q**uasi latro: et quos in-
cautos viderit / vel iuenerit / interficiet / spūalit̄. **E**c̄j.
xxvij. b. **L**eo venationi insidiatur semper: sic peccata operā-
tibus iniquitatez. **a** **C**ui v̄e / cuius patri v̄e tē. **Q**ue-
rit h̄ salomon disputado q̄b⁹ scelerib⁹ maxima pena seruaf.
Et r̄ndet ratiocinādo: q̄z his q̄ p̄ ebrietatē deuoluūt ad luxu-
riā. **D**icit ḡ: **a** **C**ui v̄e / eternū et p̄sens / nisi ebriosus: **E**brī-
etas enī excitat ad alia vitia. **b** **C**ui⁹ p̄i v̄e / nisi p̄i ebri-
o: si: q̄ exemplo suo alios corrūpit: **U**el diabolo: q̄ pat est oim
iniquorū. **Job**. viij. f. **E**os ex p̄e diabolo est. **c** **C**ui rix: **i**
id ē discordie et cōtēntiōes clamorē / nisi ebriosus: **S**up. xx. a.
Luxuriosa res vinū: et tumultuosa ebrietas. **d** **C**ui foue-
vitiōz / nisi ebriosus: q̄ excecari i voluntab⁹ oim vitiōz cadere
nō trepidat: sic equ⁹ exoculat⁹: **e** **C**ui sine causa vul-
nera / nisi ebriosus: qui nimium sine ferro sine gladio vulne-
rantur / et ita sine causa: **f** **C**ui suffusio oculorū / inte-
riorū et exteriorū: nisi ebriosus: **Q**uia nimis porus vini
tam oculos interiores q̄ exteriores excecāt. **S**ex questiones
fecit salomon: modo respondet omnibus q̄s querēdo dicēs:

b 2 **N**onne his qui cōmorant

P. 4.

P. 11.

None his a comorant in vino potado ultra neces-
sitate: **b** Et studet calicib' epotandis. i. ex toto po-
tandis: Nec phibet salomon bibere vinu cum dicat aplus
j. Timoth. v. d. Moli adhuc aquam bibere: sed modico vte-
re vino. ppe stomachu tuu z frequetes tuas infirmitates: Sz
phibet morari extra

Al. timorant

Doraliter

spus z necessitate i vi-
no z decertare de ca-
licib' euacuadis. Un-
de Esa. v. e. Ue q po-
tentes estis ad bibe-
ndum vinu: et viri for-
tes admiscenda ebrie-
tatem. Doraliter ex-
ponit hoc de his qui
inebriantur vino pze-
sentis voluptatis vel
felicitatis: que facit ho-
mines insanire velut
ebrios. De qb' Esa.
xxvij. a. Ue corone
supbie ebrijs ephra-
im. Tales enim velut
ebrii d fouea vni pec-
cati in foueam alteri
peccati labunt preci-
pites: z i gladios spuales impingunt. Unde. j. Timoth. vj. b.
Qui volut diuites fieri incidut in reptatione z in laqueu dia-
boli z in desideria multa inuilia z nociua: q mergut hoies in
interitu. Idis minas dñs ve eternu. Luc. vj. d. Ue vobis di-
uitibus qui habetis hic pfolatione vestram: ve vobis qui sa-
turati estis: quia esuriatis. Istis sut rixz ad littera. Un Ben.
xij. b. legif q int pastores loth z abraa erat rixa: nec poterat
eos tra cape vt habitarer simul. Et reddit ibid causa. Erat
quippe eoz substantia multa. Istis est suffusio oculoꝝ interio-
rum: qz eoz cogitationes z desideria in terrenis z de terrenis
sunt: Statuerut em oculos suos declinare in terra. **c** Ne
intuearis vinu qñ flauescit: cu splenderit i vitro co-
lor ei: vel nitro habet aliq libi: sz idem est sensus. i. ne de-
lecteris in sapore in colore in odore vini. Que eni sodoma n
vicit: vicerut vina. Eccl. xix. a. Vinu z mulieres apostatare
faciut etiam sapietes z arguit sensatos. **d** Ingredditur
blande dñ bibi: **e** Sed in nouissimo mordebit vt
coluber: hic per penitentia: vel in futuro per penas. **f** Et
sicut regulus venena diffundet: qui solo visu iterfici-
t aues volantes: sic etiam vinum solo intuitu inficit animas
que debent pennis virtutu ad celum volare: per nimia p-
piscencia. Unde z rechabite no bibut vinu in eternu. Diere.
xxxv. per totu. **g** Oculi tui videbunt extraneas mu-
lieres ad pcupiscendu: **h** Et cor tuu loqur. i. os ex cor-
de: qz tales hoies habet cor in ore: **i** Deruersa. i. turpia
animos audientiu puerentia. Unde Glo. Pene naturale vi-
rium est: post vina mulierem in corde pcupiscere: cocomitate
etiam verboꝝ turpitudine. Propter quod dicit aplus Eph.
v. d. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. Seneca. Ue
le sepulchru rationis est ebrietas: que nihil aliud est q spon-
taneus furor. **k** Et eris sicut dormies post nimiu po-
tum vini: **l** In medio mari. i. i vita present: cuius fluc-
tus z sollicitudines z desideria multos submergunt. **m** Et
quasi sopor gubernator amisso clauo remigis. i. stu-
dio sollicitudinis. Huius e aia: gubernator ratio: clauo solli-
citus. **n** Et dices: vberauerunt me demones tepra-
tioib' illusiob': q sut sbera spualia. **o** Sed no dolui:
id no sensi vel ignorau. **p** Traxerunt me i vitia seculi in
funiculis vanitatis z voluptatis. **q** Et ego non sensi.
Quipe ois pctor qñ ebri' vino voluptat palatu cordis oi/
no emortuu habet: nec vulnera spualia nec delectatione cor-
dis sentit. Et dicit: **r** Quando euigilabo ad curas secu-
li: **s** Et rursus vina voluptatu: **t** Repleat ad lram.
Dis pctor vulnerat ad morte a demonib'. Unde Luc. x. e.

llo qda descēdebat ab hierusalē i hiericho: z incidit i latro-
nes: q etiā spoliauerūt eū: z plagis impositis abierūt semitū
relictos. **¶** Expositio Capituli XXIII

Non emuler viros malos pdictos. i. luxuriosos z
ebriosos. i. i pctō eoz. Un. s. p. ca. b. Mo emulet

cor tuu pctōres. Vel
me: sed non dolui: traxerunt
me et ego nō sensi: Quādo
euigilabo: et rursus vina re-
periam: **¶** Ca. XXIII

Non emuler viros ma-
los: nec desideres eē
cum eis: qz rapinas
meditat mēs eoz: et fraudes
labia eoz loquūt. Sapiē-
tia edificabit dom: z prudē-
tia roborabit. In doctrina
replebunt cellaria: vniuer-
sa suba piosa et pulcherri-
ma. Vir sapiēs foris est: et
vir doct' robustus z valid':

Malos. i. nō deside-
res eis assimilari i p-
speritate: qz pspertat
eoz non est nisi mola
asiniaria suspensa col-
lis eoz: vt demergat
in pfundum maris: si
cut legitur Barth.
xvij. a. Talib' enim
alligat diabolus trun-
cum tpaliū: sic simijs
et visis ne effugiant.
¶ Nec desideres
esse cū eis: qz defa-
cili corumpit homo
d pruberno impioꝝ:
et maxime gulosoꝝ et
luxuriosoꝝ. Eccl. xij.
a. Qui tagit picē inq:

Ar. i. vigilabo

A

nabitur ab ea. j. Cor. xv. d. Corrupt mores bonos colloca-
praua. Quare ho nō sit bonu eē cū talib' subdit: **¶** Quia
rapinas meditat mēs eoz: z fraudes labia eoz
loquūt. Eū eni ppta bona male viuēdo cōsumperunt: qua-
liter aliena rape valeant colloquunt. **¶** Sapia edifica-
bitur dom: z prudētia roborabit: Ad littera: p sapie-
tia artis edificat dom: sed per prudētia que reiū merit exi-
tus roborat: id est necessarijs munif. Sapiens igit hic appel-
latur artifex prudens z puidus. **¶** Dyflice sic: **¶** Sapi-
entia. i. per christu: q ē dei virt' z dei sapiētia. j. Cor. i. d.
a. Edificabit dom: i. ecclesia ex lapidib' viuif. i. fidelib' viri.
b. Et prudētia aploꝝ: **¶** Roborabit. i. in fide z mo-
rib' pfirmabit. De hoc. s. it. a. Sapia edificauit sibi domū:
excidit colūnas septe. Doralit' **¶** Sapia. i. dilectione
dei z proximi: que ē honorabilis sapia: Eccl. j. b. a. **¶** Edifi-
cabit dom: pscētiē vel celest' patrie: De q dñ. ij. Cor. v.
a. Scim' qñ si terrestris dom' nra hui' habitatiois dissol-
uat qz edificationē ex deo habem': domū non manufactā ēt/
nam in celis. **¶** Et prudētia roborabit. i. discretioē q
est auriga stutū: et ocul' charitat'. **¶** In doctrina sapi-
entie: **¶** Replebunt cellaria. i. corda iustoz. **¶** Uni-
uersa suba piosa z pulcherrima. i. donis xrtut' z la-
pictia spuali. Un. s. xij. c. Doctrina bona dabit gnam. Do-
na stutū suba dicunt: qz subsistere faciut aiam in vero eē: re-
spectu qñ oia tpalia accidentia sūt. Un Bar. vj. d. Primit
grite regnū dei z iusticia ei: z oia adiciēt vob. Preciosa di-
cunt ab effectu: qz faciut aiaz piosaz. i. pncipē illo redēptio-
nis pcio: de quo dr. j. Cor. vj. d. Empti estis pcio magno.
Et j. Pet. j. c. Mo corruptilib' auro z argēto redēpti estis
de vana via puerlatioē pñe traditiois: s pioso sanguie qñ
agni incōtamiati z imactati christi iesu. Vel iō dicunt pcio-
sa: qz ipsa sūt pciu q emif regnū celoꝝ. Pulcherrima ab effe-
ctu similit: qz ornāt aiaz sic vestimēta. De qb' Apoc. xvj. c.
Beas q custodit vestimēta sua ne nud' ambulet. Et pulchra
faciut aiaz. i. a pctis mūdā: Pulchritore. i. gfozaz: Pulcher-
rimā. i. gloriozā. **¶** Vir sapiēs foris ē: mente et si nō cor-
pore: qz p sapiam oia inimici certamia vincit. Sapia eni lu-
mine cognitiois illuminat intellectu ad vidēdu z cauēdu insidi-
as z laqos inimici. Un. s. j. b. Frustra facit rete añ oculos pē-
natoꝝ. Itē suauitate bonitat' reficit affectū z stimulat z pfi-
mat i bono. Un Eccl. vlt. d. Verba sapiētū qñ stimuli z sic
clau' i altū defixi. **¶** Et vir doct' a dño: **¶** Robust' z
valid': qñ equ' bñ past' pane sang doctrine: De q dñ Ps
Et panis cor hois pfirmet. Triplice aut foritudo videtur
salomon attribuer sapiē.

Dylice

Doraliter

Ps. 103

salomon attribuere sapiē. Dī em̄ vīr sapiēs / fortis / robustus / validus. Fortis: qz sapiā vt intellectū illuminauerit / et affectū semel imbuerit / oīa terrena despiciere facit / et fugere ea quasi mortē: Juxta illud: Sustaro spiritu desipit oīs caro. Robustus dicitur: quia potentem / et durū reddit ad portanda onera: tam p / pa q̄ aliena: Juxta illud Sal. vi. a. Alit al /

S. 11. b.

terius onera portate: et sic adimplebitis legē christi. Validus dicitur: qz valet contra omīa temptationū genera. Et hec tria habemus Cant. viij. b. Fortis vt mors dilectio: ecce p̄mū. Dura sic ifernus emulatio: ecce secundū. Aque mltę nō potuerūt extinguere charitatē / nec flumina obruēt illā: ecce tertiū. Qd aut hōie dilectiōis itelligat sapiā: et ecōuerso: dī Eccl. j. b. Dilectio dei honorabilis sapiā. **Quia cū dispositiōe inis bellū / hostē triplicē. i. cū p̄meditatiōe et ordinatiōe.** Nihil enī adeo timet hostis q̄ ordinationes pugnantis p̄tra se. Quā ordinationē faciūt duo. s. discretio et vnitas charitatis siue p̄cordia. Unde et de sp̄sa dicit Cant. vi. c. Que est ista q̄ p̄gredit quasi auro: a p̄surgēs: pulchra vt luna / electa vt sol / terribilis vt castroz acies ordinata. Recte acies dicitur etiā in vnoquoq̄: qz in oī temptationē quelibet virtus p̄p̄tū cōgressū habet cōtra virtū p̄trariū quo inquietat et impugnat. Unde Ps. Non est pax ossibus meis a facie p̄ctōz meozū. Vñ qz ex omī parte imminet bellum: dictū est. S. iij. d. Omni custodia serua cor tuū. Non igitur vnica virtus: sed totus cētus virtutū aduocandus est in auxiliū et p̄siliū: **Et erit salus vbi multa consilia sunt.** Consiliū quidē si dei necessariū est: qz purificat cor. Consiliū spei cor purificat / a terrenis eleuat. Consiliū charitatis eleuat cōsolidat in deo. Consiliū fidei dicit christū venturū iustum iudicē: et ideo esse timendū. Consiliū spei docet ipsum esse misericordem et liberalem: et ideo non esse diffidendū. Consiliū charitatis est bona p̄pria largiri et mala aliena portare: qz charitas benigna est / patiens est. i. Cor. xij. b. Prudētia docet omīa faciēda esse cum discretione / in numero / pondere / et mensura: vt ne qd min⁹ / ne qd nimis fiat. Nec ē gubernator i regno aīe: sine quo nō est sal⁹. Et hoc est qd. S. xj. b. dictū est: Vbi non est gubernator / populus corruet: salus autem vbi multa cōsilia. Vñ oīm p̄trariū q̄si cōsiliū iustoz cōsilia req̄rēda sūt. Quidam aut ad regendam vitā suā credunt sufficere consiliū castitatis: quē tm̄ brachias p̄fecti hoīs docet facere. Et cū tm̄ habēt brachias boni hoīs: credūt se bñ esse vestitos. Sic adam et eua: qui post p̄ctū fecerunt sibi pericōmata tm̄ d̄ folijs ficū: sed dñs qui scit qd nō sufficiūt sole brachys / dedit eis tunicas pelliceas: Gen. iij. d. Alij consilio largitatis reguntur tm̄: quia oīa dant: sed qualis vel vnde habeant non attendūt. Alij pugnant consilio fortitudinis: et ideo sepe p̄cipites ruunt. Nullus igitur solius virtutis consiliū sufficit sed omniū. Et hoc est qd. S. xx. c. dictū est: Cogitationes consilij roborantur: et gubernaculis tractāda sunt bella. Non dicit consilio et gubernaculo: sed consilij et gubernaculis. Item. S. xv. c. Dissipant cogitationes vbi non est consiliū: vbi vero plures sunt consiliarij confirmant. Et hoc est qd legitur Job. j. a. qz omnes filij eius cum sororibus in eadem domo semper conuiuia faciebant per dies singulos / non diuisi per domos proprias: sed cōgregati in vnu. Unde: Multitudinis credētium erat cor vnu et anima vna: vt dicit Act. iij. f. **Ex celsa stulto sapiētia: id ē alta et remota: qz ipsa i altissimis habitat: Eccl. xxiij. a.** Oculi vero stultozum in finibus terre: S. xviij. d. Et ideo stultus non potest ad eā attingere propter suam breuitatem. Nec ascendere potest: quia oneratus est amore terreno et sollicitudine tempali. Et ipsa ad talem descendere dedignatur: quia in maliuolam animam non introibit sapientia: nec habitat i corpore subdito peccatū: Sap. j. a. Et

Job. xviij. c. Unde sapiētia venit: et quis locus intelligēte? Abscondita ē ab oculis oīm viuētū: volucres quoq̄ celi latet. **In porta non aperiet os suum. s. stultus: id est in iudicio futuro: quia non habebit qd respōdeat iudici.** Unde Bar. xxiij. b. Intrauit rex vt videret discumbētes: et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali: et ait illi: Amice quomodo hic intraisti nō habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Iudicium futurū dicitur porta: quia p̄ sp̄sū introibunt iusti i gloriā: et reprobi in gehennā. Vel: Non aperiet os suum / stultus ad laudandus

deū: quia non est speciosa laus in ore peccatoris: Eccl. xv. c. Vel ad comedendū: qz p̄petuo esuriet. Vñ Esa. lxxv. b. Ecce serui mei comedēt et vos esurietis: ecce serui mei bibēt et vos sitietis. Quem autem vocet stultum ostendit: **Qui cogitat mala facere / sibi vel alijs: s. stultus vocabitur / in futuro quando reuelabunt occulta cordium: licet modo sapiens appellet apud mundū: qui tm̄ vider in facie.** Eccl. xi. d. In fine hominis denudatio operum illius. **Cogitatio stulti peccatum est: id est de peccato. Vel: Cogitatio: id est delectatio / vel consensus cogitationis: h. Et abominatio hominū est / detractor: qz aliena stercorea semper in ore suo portat et sedat omnes quibus loquitur.** Unde S. iij. d. Remoue a te os prauum: et detrahentia labia sint p̄cul a te. Nec solum abominatio hominum est detractor: sed et deo odibilis. Roma. j. d. Surrōnes / detractores deo odibiles. Ipsi enī p̄prie aduocati diaboli sūt: et qd dei est / diabolo attribuūt. **Si desperaueris lapsus in die angustie: id est in temptatione vel in persecutione vel in morte: k. Imminuetur fortitudo tua: spiritualis qua constanter et equanimiter omnia mala irruentia portantur. Nullum peccatum tm̄ imminuit fortitudinem mentis / si cur desperatio: Tollit enim spem: quē est ancora et fortitudo anime.** Esa. xxx. d. In silentio et spe erit fortitudo vestra. **Erue eos qui ducuntur ad mortem / corporalem: Ut susannam daniel: Daniel. xij. g. Ut dñs adulterā: Job. viij. b. Ps. Dñe qd similis tibi eripiens inopē de manu fortiorū eius: egenū et pauperē a diripiētib⁹ eū. m. Et q̄ trahuntur ad interitum / corporalem vel spirituale: n. Li berare ne cesses. Eccl. iij. b. Libera eum qui iniuriā patitur de manu supbi. Ducuntur ad mortē: qui sp̄tanei peccāt vel decepti: Trahuntur / qui exemplo malozum corrum puntur. Hoc p̄ceptū p̄dicatōrib⁹ / doctorib⁹ et maxime p̄latris datur: qui eos qui ab hereticis seducunt / tenentur eruere rectā fidem p̄dicādo. Et eos q̄ trahūt ad iteritū a falsis frīb⁹ malo exēplo: tenēt libare / exēplū bonoz operū ostēdendo. Si qd etiā videt a tyrāno vñ a falso iudice oppmī / debet eos eruere p̄ eis allegādo. Esa. j. e. Querite iudicium: subuenite opp̄sso / iudicare pupillo / defēdite viduā: et venite et argite me dīc dñs. Itē si qd videt i certamine p̄secutiōis lapsos vñ lapsuros: debent eruere hortādo ad patiētiā: Sic brūs sebastian⁹ marci et marcellianū. Itē si qd videt fame vel frigore vel nuditate pituros: debet eos libare subueniēdo et necessaria tribuēdo. j. Job. iij. c. Qui habuerit subas hui⁹ mudi et viderit frēz suū necessitatē hīe et clausit viscera sua ab eo: quōd charitas dei manet i eo: Sup. vi. a. Fili si spopōdisti p̄ amico tuo / defixisti apd extraneū manū tuā: fac qd dico et temetipm̄ libera: qz scidisti i manū primi tui: discurre / festina / suscita amicum tuū. **Si dixeris vires nō suppetūt / ad eruedū vñ liberādu pituros a morte. p. Qui inspector est cordis ipse itelligit / si ha si excusatio. q. Et fuatorē aīe tue / quē timere debes: r. Nihil fallit: qz oīa nuda et apra sūt oculis eius: Heb. iij. d. s. Reddetq̄ homi / cuiuslibet: bono et malo: t. Juxta opera sua. Si bona sint opa / p̄miū: si mala / sup / b 5 plicū. Apoc. xiiij. c.****

Ps. 81.
23. q. 3. c. nō
inferenda

Ps. 34:

placitū. Apoc. xliij. c. Opera enim illorum sequuntur illis: quasi testifi-
catura: aut per eis: aut per eos in die iudicii. q. d. salomō: noli dis-
simulare: q. d. deus qui scrutatur corda et renes scit quid sit in homine.
Unde Sal. vi. b. Nolite errare: deus non irridet. a. Come-
de fili mi mel. i. doctrinā diuinitatis audi ut ea reficiaris.

Ps. 118. Ps. Bonū mihi lex

oris tui super multa auri
et argenti. c. Et sa-
uum. i. doctrinā hu-
manitatis: d. Dul-
cissimum gutturi
tuo: quia nihil adeo
dulce et suave est ani-

Job. 1. b. me humane quod ver-

bum caro factum est

et habitauit in nobis.

De pe. dis. 3. c. septies

Guttur dicitur non ven-
tri: quia nunc modica est
refectio: sed in futuro erit
plena refectio ventris.

Ps. 16. Unde Ps. Satiabor

cum apparuerit gloria tua. Vel et fauū comparat salomon doctri-
ne sapiē: quia sic illa ceteris cibis dulciora sunt: ita doctrina sa-
piētiē ceteris cibis suauior et p̄stātor ē. Vel mel quod in promptu
est: morale sup̄ficiē lēge notat: fauū vbi mel et cera simul sūt: alle-
goriā significat: vbi ablato velamine lēge: spūalis suauitas la-
boze aliquo et mora p̄cipit et sentit. In fauo quod est cera lumi-
nis nutrimentū et dulcedo mellis reficiēs gustū: ita i sacra do-
ctrina ē cognitio veritatis illuminās intellectū et suauitas bo-
nitas reficiēs et cōfortās affectū. Un subdit: **Sic et do-**
ctrina sapiē. s. dulcissima ē: **Alie tue** licet amara sit car-
ni. Un venit ezechiel amaricat et comestio volumine: **Ezech.**
liij. a. Et idem legit Apoc. x. d. **Quā cū inueneris:**
meditādo/audiēdo/legēdo/operando/interrogādo/orādo:
Habebis in nouissimis spem reuertēdi ad patriā: a q̄
modo exulā: ad quā ingemiscētes aspirā. Unde **He-**
re. xxi. c. Quiescat vox tua a ploratu: et oculi tui a lachry-
mis: quia est merces operi tuo ait dñs: et reuerent filij tui de ter-
ra inimici: et ē spes in nouissimis tuis. i. **Et spes tua nō**
pibit: quia nō ē de tpalib⁹ que trāseūt: sed de spūalib⁹ q̄ per-
manent in eternū. Unde **Sap. iij. a.** Et si coram hominib⁹ tor-
menta passi sunt: spes illorū immortalitate plena est. **Ne**
insidieris et querās impietate in domo iusti: neq̄
vastes requie eius. i. nō grās occasionē per quā deo-
ges vite iusti hoīs: quia cū aliqui ceciderit cito tñ resurgit: nec
litterat malū: impij vero sic corruūt ut non surgant: Un sub-
dit: **Septies enim cadet iustus et resurget:** qd̄ fm̄
blo. tam de veniali pctō q̄ de mortali exponit. De mortali
sic: **Septies.** i. in tempe p̄senti: qd̄ septies diebus agitur:
cadet iustus. i. p̄destinat⁹: **Et resurget** per p̄-
nitentiam. Unde **Ps. l.** cū ceciderit non collidet: quia dñs sup-
ponit manū suā ad bleuādū. De veniali sic: **Septies:**
id est sepe: **cadet iust⁹** i domo: nō de domo leuitibus
pctis/sine q̄b⁹ vita p̄sens nō agit. Per ignorantia enī vī obliuio-
nē vel surreptionē vī necessitatē vel fragilitatē humanā vī in-
uiti vel volētes singul⁹ dieb⁹ peccam⁹: Nemo enī mūd⁹ a sor-
dib⁹: nec etiā ifans cui⁹ vni⁹ diei ē vita sup̄ terrā. Un. j. **Job.**
j. d. Si dixerim⁹ qm̄ pctm̄ nō habem⁹: ipsi nos seducim⁹ et ve-
ritas in nob nō ē. **Ecc̄s. vij. c.** Nō ē iust⁹ in terra q̄ faciat bonū
et nō peccet. Quidā sic exponūt: **Septies cadet iust⁹:**
id ē vniuersas occasiōes cadēdi habet iust⁹: quia ex vna pte tra-
hit mūd⁹/mō p adulationē/mō p detractiōes/mō p tyrānos/
mō p hereticos/mō p falsos fr̄es: Et altera pte p̄gigit caro p
varios appetit⁹: modo diē/nuda sum et frig⁹ ē/esurio/sitio/in-
firma sum/nimis vigilauī hac nocte/nimis laborauī hac die.
Ex altera pte istigat diabol⁹ et suggerit rōnes q̄ acq̄escēdū ē
carni: et si nō vult acq̄escere: tūc excitat iēptā lēgiā/aut certe
vanā gloriā/qm̄q̄ lactantiā/qm̄q̄ indignationē. Sed quibus tot
ocasiōes cadēdi habeat iust⁹ et cadat aliqui: nō est insultandū
ei: quia resurget ad animū redeūdo/laqueos vīstando/strenue

opando. o. **Impij aut corruēt.** i. simul corde et opere ru-
ent. **In malū culpe:** et postea in malū pene eterne: Nā
iste casus seq̄t illū. **Cū ceciderit inimic⁹ tu⁹ ne gau-**
deas. i. si aliqd̄ aduersū icurrerit: vel si peccauerit/nō insultes
ei: ne forte miserāte dñs redeat ad p̄stinū statū et fiat amic⁹ tui

gaudeas: et in ruina eius nē
exultet cor tuum: nē forte vi-
deat domin⁹ et displiceat ei:
et auferat ab eo iram suam.
Ne contēdas cum pessimis
nec emuleris impios: quoniam
am nō habēt futuroz spem
mali: et lucerna impiorū ex-
tinguet. Time dñm fili mi et
regē: et cum detractoribus
nōn cōmisceris. Quoniam re-
pente cōsurgēt p̄ditio eorū:

bi et erubescas: quia enī
aliqui desperasti. **Et in ruina ei⁹** tpali **Job. 17. a.**
vel spūali: **Sap. 1. b.**
exultet cor tu⁹: sic
demonēs. **Ne for-**
te videat dñs insult-
ationē tuā de casu ini-
mici: **Et displi-**
ceat ei: casus inimici:
vī insultatio tua. i. ostē-
dat sibi displicere: **Et**
auferat ab eo **Job. 11. b.**
irā suā/ releuando a
casu et te p̄mittēdo ca-
dere in pctm̄. p̄t insult-
ationē tuā. **Ecc̄s. vij.**

b. Nō irideas hominē i amaritudine aie: enī q̄ hūiliat et ex-
altat circūspector de⁹. **Ecc̄s. xxvij. d.** Laq̄o pibūt q̄ oblectat
casu iustoz: dolor aut p̄sumet eos anq̄ moriāt. **Diche. vij.**
b. Ne letetis iūmica mea sup̄ me quia cecidi: p̄surgā: cū sedero in
tenebris dñs lux mea ē. **Nō p̄tēdas cū pessimis.** i.
cū incorrigibilib⁹ q̄b⁹ correctiōis: q̄ inuultis ē talis correc-
tio: **Nec emuleris impios** ope: **Am nō hnt fu-**
turoz bonoz: b. **Spem mali/hoies.** **Sap. iij. c.** Vacua ē
spes illoz et labores sine fructu. **Et lucerna impiorū ex-**
tinguet. i. p̄sens felicitas q̄ eis videt lucerna cū sit tenebrē fi-
niē. **S. xij. b.** Lucerna impiorū extinguet. **Ibi** q̄re expositi-
onē moralit. Vel sic: **Nō p̄tēdas cū pessimis** q̄ nō
verēt deū/ nec peccare timēt/ i iudicio cū lib⁹ tua repetēdo:
pot⁹ iuriā patiari. **Un. j. Cor. vj. b.** Jā quidē oīno delictū
est i vobis q̄ iudicia habetis: inf vobis: q̄re nō magl iuriā acci-
pitis: quare nō magl fraudē patimini: **Nec emuleris**
impios: q̄ in iudicio decertare et fratres defraudare non ti-
mēt: a. **Am nō habēt futuroz spem mali:** q̄ sic faciūt.
Et lucerna impiorū. i. sciētia qua sic lingāt in iudicijs:
Extinguet in futuro ferens i narib⁹ eoz. Vel **Apoc.**
liter **Nō cōtēdas cū pessimis** q̄ defendūt pctā
sua cū corrūgunt: q̄ hmoi hoies correctores suos hostes re-
putāt: De q̄bus dñs. **j. xxix. a.** Viri q̄ corripierūt dura cruce
p̄tēnt rep̄tū interit⁹ supueniet ei. **Amos. v. c.** O dñs habu-
erūt corripierē in porta: et loquēte p̄fecte abominati sūt. **Tale**
hoies p̄p̄e sūt vestigiū pctōr. i. diaboli: sic dñs **Ecc̄s. xxi. b.**
Time dñm fili mi: cui⁹ seruus empti⁹ es: **Juz illud. j.**
Cor. vj. d. Empti estis p̄cio magno. **Un ei debes cēsi caput**
i. denariū. i. obsequiā decalogi. **Et regē.** i. p̄ncipē secu-
larē: ad lram: q̄ a deo p̄stitut⁹ ē rex ad maloz vindictā et bo-
noz custodiā. **Un Ro. xij. a.** Principes nō sūt timorū boni
opis sed mali: **Un** aut nō timere p̄tē: bonū fac et habebis
laudē ex ea: dei enī minister tibi in bonū est. Si aut malū fe-
ceris/ time: nō enī sine causa gladiū portat: dei enim minister
est/ vindex i iram illi q̄ malū facit. **Timor enī debet tam deo**
q̄ cēsari: s. cēsari. p̄t deū. **Un Dat. xij. c.** Reddite ergo q̄
sūt cēsaris cēsari/ et q̄ sūt dei deo. **Un** **Office** **Time**
dñm fili mi. i. deū p̄tem. **Et regē.** i. filiū: qui cū sit ciuī/
dem substantiē/ eiusdē potentie cū eo: eodē diuinitatē honore
colendus est: Alioq̄n qui non honorificat filiū: nō honorifi-
cat p̄tem qui misit illū: **Job. v. d.** **Et cum detracto-**
rib⁹: qui detrahūt regi: quē timere et reuereri debet: b
Nōn cōmisceris: p̄t ferorē et abominatiōē: Sepulchr⁹
enī patēs est guttur eoz: **Et nō min⁹** supius q̄ inferi⁹ ferorē
emittūt. **Am repente p̄surgēt p̄ditio eoz:** qua p̄-
dent gēnalit⁹: q̄ trāsgressi sūt legē. **Exo. xxij. d.** Dñs nō detra-
het: et p̄ncipi ppli tui nō maledices. **Ecc̄s. x. d.** In cogitatiōe
tua regi nō detrahes: et i secreto cubiculi tui ne maledixeris vi-
ui. **Un** **Et detractorib⁹** nō cōmisceris: q̄ sūt
fures bonę fame alioz

Doraliter

Office

Ps. 1.

fures bonę fame aliorum: vt dicit Amb. Et socij furum fures reputantur: et vir potest esse aliquis cum talibus salua charitate. Vel ideo non commiscearis cum illis: quia serpentes sunt venenosi. Unde Eccl. x. c. Si mordeat serpens in silentio: nihil eo minus habet qui occulte detrahunt. Vel ideo non commiscearis cum eis: quia sūdibularij diaboli sūt: et vicinos suos lapidibus conuictorum et opprobriorum sepe percutiunt: ipsi vero subito ruunt in infernum: et qui fauent eis: Unde sequitur. a

Et ruinā vtriusq; id est detractoris et fauentis ei: b. Quis nouit: q. d. pauci: q. tam subita est: Unde subdit: c. **Hec q;** sapientibus: supple incognita sūt. Et sic: d. **Hec q;** que detracta sūt de detractoribus: e. **Sapientibus:** dicunt: q. detractores abominantur: et abominandos perdicant. Unde Aug. in mensa sua dicitur habuisse hos ver-

sus inscriptos: Quisquis amat dicitis absentem rodere vitam: Hanc mensam indignam nouerit esse sibi. Alia translatio habet: **Hec quoq;** sapientia vobis agnoscendum: que. s. sequuntur seruanda sūt. Et fm hanc expositionem incipit parabola: **Hec quoq;** et fm priores expositiones de prior parabola sunt. e. **Cognoscere personam in iudicio non est bonum:** vt amore ei vel odio declinet a via veritatis. Leuit. xix. c. Non pñderes psonā paupis: nec honores vultū poteris: iuste primo tuo iudica. Deut. xvi. d. Non accipies psonā nec munera: q. munera exerceat oculos sapientū et mutant sba iustoz. Sup. xviij. a. Accipere psonā impij i iudicio nō est bonū. Ibi regre de hac materia: Et. j. xviij. pleni diceb de b. Blo. di. h. Sup. regē timere docuit: nunc psonā in iudicio cognoscere verat. Unde colligit: q. ita pñcipib; seruire oportet: vt eoz reuerētia vel timore nunq; a via veritatis recedat. f. **Qui dicūt impio iust;** es. i. q. iustificat impiū in iudicio: g. **Maledicet eis ppli:** et de testabunt eos trib; scōz i pñti: et i futuro detestabiles iudicabūt cū dñō. Esa. v. c. E. q. potētes estis ad bibēdū vīnū: et viri fortes ad miscēdā ebrietatē: q. iustificat impiū pro munerib; et iusticiā iusti aufert ab eo. Sup. xviij. c. Qui iustificat impiū: et q. dēnat iustū: vterq; abominabilis est apud deū. h. **Qui arguūt delinquentes:** i. **Laudabūt a deo et ab hoib;** k. **Et sup ipsos veniet bñdictio dei.** Biere. xv. d. Si sepauer pñciosū a vili: qñ os meū eris. Iaco. v. d. Qui pueri fecerit pñdōre ab errore vīe sup; saluabit aīaz ei; a morte: et opit multitudinē pñdōz. Iō diē apls. ij. Timoth. iij. a. Argue obsecra: crepa cū oī patiētia et doctrina. Itē de adulatozib; exponit. f. **Qui dicūt impio iust;** es. An. j. xviij. c. Qui bñdicūt primo suo voce grandī. i. alta q. possit audiri a laudato: de nocte pñsurget maledicētī similis ē. Blo. i. q. fauore supflue laudis cū extollit: vī malis fauēdo: vel bona pñ equo laudādo: hic maledicētī assimilaf: q. vel i malo ope laudādo pñdētīā tribuit: vel i bono ope simplicitatē puri cor dis minuit: vt qd supni amoris causa inceptat humano fauore finiat. g. **Maledicet eis ppli:** et detestabunt eos trib; qñ cognoscēt se deceptos fuisse p laudē eoz. An. Esa. iij. c. Popule me; q. beatū te dicūt: ipsi te decipiūt. Sz pauci sūt: qui bñ scīāt vitare hāc deceptionē: q. et si multi sint q. nō querāt laudē hominū: pauci sūt q. pñsus respuāt cū offertur. An. j. xviij. c. Quō pbat in pñtato: argētū et i fornace aurū: sic pbat hō ore laudatiū. h. **Qui arguūt malos vt debet:** i. **Laudabunt a deo:** et ab ipis q. arguūt. An. j. tr. b. Argue sapientē et diliger te. k. **Et sup ipsos veniet bñdictio dei et hoim:** etiā eoz q. arguūt modo. An. j. xviij. d. Qui corripit hoies: grām postea iueniet apd eū magis

q. ille q. pñlādimētū lingue decipit. l. **Labia deosculabuntur.** i. pacē cū oib; psequet. m. **Qui recta verba rñdet:** oib;. An. Blo. Osculū: pacē et amoris signū est. Igit q. recta rñdet: labia deosculabunt: q. qñq; neglecta psonaz acceptiōe sola iusticię sba seqt: insipientib; forte grauis et auster; videt: multos tñ cū q. pacē habeat: et multos prudētes q. sua sba cū amore cōplectēt iueniet: et eosdē q. sepe aduersabāt i meli; cōuersos amicos recipiet et socios. n. **Prepara foris opus tuū:**

declinādo a malo. o. **Et diligēt exerce agrū tuū:** id ē corp; sarculo discipline. p. **Et postea euulsis sentibus vitiōzū:** q. **Edifices domum tuam:** id est conscientiam ex virtutibus et bonis operib; quasi ex lapidib; quadris et politis. Et h. est qd dicit Biere. iij. a. Mo: uate vobis nouale: et nolite serere super spinas. Vel edifices domū tuam: id est eternam mansionē tibi pñpares: de qua dicitur. ij. Cor. v. a. Scimus quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluta: et edificatioem ex deo habemus domum non manu factam sed eternam in celis. r. **Ne sis testis frustra:** id est sine noticia veritatis. s. **Contra proximū tuū:** id ē quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x. t. **Nec laces quēq; labijs tuis:** id est neminem foueas in peccatis adulando: Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d. Vir iniquus lacrat amicum suum: et ducit per viam non bonam. Et ideo dicitur. s. j. b. Fili mi si te lactauerint peccatores ne acquiescas eis. Qui hoc lacte nutriunt: quasi māmotrephi non sūt ido: nei doctrine veritatis. Unde Esa. xxviij. c. Quem docebit scientiam et quē intelligere faciet auditum: Ablactatos a lacte: auulsos ab yberibus. Unde nec isaac ad mēsam abraę accersit: donec fuerit ablactatus: sicut legit Bēn. xxj. a. E reuise puer et ablactat; ē: fecitq; abraā grāde cōuictū i die ablactatiōis ei;. v. **Ne dicas i corde tuo deliberādo:** x. **Quo modo fecit mihi:** sic faciam ei: et reddam vnicuiq; fm opus suū. q. d. noli reddere malum pro malo. iRo. ma. xij. d. Nulli malum pro malo reddentes: Scriptum est em: Dñi vindictam et ego retribuā: dicit dominus: Ecce. ix. a. scdm aliam translationem. y. **Per agrum hominis pigri transiui:** et per vineam viri stulti zc. Ager: hortus: vinea: domus spiritualiter idē sunt: scilicet mens vel conscientia vniuscuiusq; hominis. Ibi enim qñ in agro seminato virtutib; a deo crescit seges bonozū operū: Ibi quasi i horto domini oriuntur flores sanctorum desideriozū: Ibi qñ si in vinea domini nascitur vinum compunctionis ac leticię spiritualis inebrians et pñclarum: Ibi quasi in domo quiescit dominus. Q. autem ager sit mens hominis: legitur Bēn. xxviij. d. Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bñdixit dñs. Q. sit hort; legit Cant. iij. c. Hortus cōclusus: soror mea spōsa: hortus cōclusus: fons signat. Q. sit vinea: legit Esa. v. b. Vineā dñi exercitū dom; israel ē: et viri iuda germen ei; delectabile. Q. aut sit domus: dicitur Biere. xj. c. Quid est q. dilectus meus in domo mea facit scelera multa: Quē Ecce. viij. numerantur. Per vaticas designantur prurientia desideria terrenozū: et incentiua libidinis. An. de. s. xxj. d. Desideria occidunt pigrum. Per spinas intelliguntur punctiones spiritualium vitiōzū. Homine pigri et stulti hominis: omnis negligens designatur: piger ad operā dum: stultus ad discernendum. Igitur per agrum et vineam pigri et stulti hominis transire: est vitam cuiuslibet negligētis inspicere. Qd se fecisse testatur salomon dicens: y. **Per agrum hominis pigri transiui:** et per vineam viri

declinādo a malo. o.

id ē corp; sarculo discipline. p.

id est eternam mansionē tibi pñpares: de qua dicitur. ij. Cor. v. a.

id ē quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

id est neminem foueas in peccatis adulando:

Nā qui hoc facit iniquus est. Sup. xvi. d.

id est sine noticia veritatis. Unde Esa. xxviij. c.

id est quēcūq; hominem: quia nomine proximi intelligitur omnis homo: vt dicit Aug. sup. Lucā. x.

stulti: id est vitam cuiuslibet negligentis diligenter inspexi:
a **Et ecce totum repleuerant vitiis**. i. incentiua libi/
dinis et frena desideria. Has vitiis beatiss. bñdicit vitiis
euulsit: recolens in heremo formā mulieris quā romē viderat.
b **Operuerat supficiē ei⁹ spine**. i. punctiones spūaliū
vitiōz. Tales fructus crescūt in agro hoīs ociosi. Ben. iij. c.
Benedicta terra in ope tuo: spinas et tribulos germinabit tibi.

bi. Esa. xxxiiij. c. Ori-
entur in domibus eius
spine et vitiis: et palu-
rus in munitiōib⁹ ei⁹.
Palurus est acutissi-
mus carduus. c **Et**
maceria lapidū:
id est munitio virtu-
tum et bonorum ope-
rum: destructa erat.

3. 6. b. rū: destructa erat.
Et. 7. domies Ande Ps. Et quid
1 Ps. 79. destruxisti maceriam
eius: et vindemiant
eam omnes qui p̄grē-
grediunt viam: Esa.

v. b. Et nunc ostendam vobis quid faciam vineę meę: auferā
sepem eius: et erit i direptionem: diruam maceriam ei⁹: et erit
in conculcationē: et ponam eam desertam: non putabit et nō
fodietur: et ascendent super eā vepres et spine: et nubibus mā-
dabo ne pluant super eam imbrem. d **Quod cum vi-**
dissem: mentis cōsideratiōe: e **Posui in corde meo:**
id est memoriter retinui: vel diligenter notavi. f **Et exem-**
plo didici disciplinam: quā q̄si sarculo ager et vinea me-
tis excolitur. Et statim excitauit me dicens: g **Uscq; quo**
piger dormis: in peccato vel i torpore et ocio: h **Uscq;**
quo de somno: peccati vel ocij: i **Cōsurgēs**: ad ope-
ra virtutū: k **Parum in quā dormies**: peccata cō-
tinuando. l **Modicum dormitabis**: frequēter recidi-
uando. m **Paucillum manus conferes** vt quie-
scas a bono ope. n **Et veniet tibi quasi cursor**: id ē
subito: o **Egestas**: eterna: p **Qua**: id est tuis meritis
acquisita: q **Et mendicitas**: id est inopia omnis bo-
ni: mendicare compellens: sicut diuitem epulonē: Luc. xvi.
f. Et fatuas virgines: Matth. xxv. a. r **Quasi vir ar-**
matus: a quo te nō poteris defendere. Idē habes. s. vj. b.
Et moraliter expositū. Et. xx. a. ibi: Propter frigus et.

Et quoq; parabole salomonis. Tertia pars libri est: vbi sicut in pa-
ma et secunda: nouus titulus apponitur: quia et nouo
ordine loqui incipit. Primo enī vsq; ad decimū capitulū q̄si
pater loquēs ad filiū de malo vitādo: et bono faciēdo: pa-
rabolas posuit seriosis et continuis orōnib⁹ disputans: nunc
de parte maloz: nunc de parte bonoz. Ibi mutauit stilū sa-
lomon: nō iam ad filiū loquens: sed secum ratiocinādo: nō
continuis sed alternis versibus de bonozum et malozum acti-
bus differens: et sic processit vsq; ad illum locum: Fili mi in-
clina aurem tuam et audi verba sapientium. xxij. c. Ibi redijt
ad priorem modū loquēdi ad filiū loquens vsq; huc: Do-
do iterum mutat stilum et nō iam ad filiū loquēs sed secum
ratiocinādo quid habeat ratio veritatis ostendit: vt quid ca-
uere: qd appetere debeat q̄sq; cognoscat. Has parabolas q̄
hic ponuntur: vtri ezechie regis iuda: dicuntur trāstulisse: qz
forzitan vsq; ad ipsū habebātur: diuerse a pluribus prout
ex ore salomonis semel dictas rapuerant: sed per eius indu-
striā collectę ex diuersis scedulis huic libro insertę sunt. In
quibus multo plura allegorica q̄ in ceteris continentur. Di-
cit ergo: non ipse salomon: non ezechias: nō vtri ezechie: sed
ille qui has et alias parabolas salomonis trāstulit in latinum:
vel esdras: qui cum alijs libris biblię hunc librum reparauit:
qui et titulos psalmozum apposuit. s **Et quoq;** id est si-
militer: t **Parabole salomonis**: sūt: sicut et priores:
licet istas non scripserit sicut illas. v **Quas transtule-**

rūt: id est de diuersis scedulis collegūt: x **Viri ezechie**
regis iuda: id est sapientes eius: sicut tangit magister in hu-
storij: in prologo super Iudic. y **Gloria dei est ce-**
lare verbum: orationis vel doctrine vel predicationis. i.
in hoc quisq; deum glorificat q̄ verba sua et etiam opera ab-
scondit humanis fauorib⁹. Z. attb. vj. a. Tu autē cū oraue-
ris intra cubiculum tuum et clauso ostio ora patrem tuum qui

in celis est. Ibidem.
a. Attendite ne iusti-
ciam vestram facia-
tis coram hominibus
vt videamini ab eis.
Sed sic luceat lux ve-
stra coram hominib⁹
vt videant opera ve-
stra bona: et glorificet
patrē vestrū q̄ i celis
est: Matth. v. b. Col.
ij. c. Omne q̄cūq; faci-
tis: in verbo vel in
opere: omnia in nomi-
ne domini nostri iesu

christi facite. Idē est enī gloria dei: vt omnia ad ipsū refe-
rantur quasi ad principium et finem omnium: Ipse enim est
alpha et ω. Apoē. j. b. Et hāc gloriā sibi soli reseruauit. An-
de Esa. xliij. b. Gloriam meam alteri non dabo. a **Et glo-**
ria regum: id est omnium se et alios bene regentū: est b
Inuestigare sermonē legis ad intelligēdū et ad faciēdū.
Deut. xvij. d. Cū cōsederit rex i solio regni sui: describet sibi
deuteronomiū legis huius in volumine: accipiens exemplar
a sacerdotib⁹ leuiticis trib⁹ et habebit secū: legetq; illud omi-
bus diebus vite sue: vt discat timere dominū deum suū et cu-
stodire verba et ceremonias eius. Quantū autem damnu fa-
ciat ostēdatio verborum vel operū suozū: patet Esa. xxxix. c.
vbi esaias cōminatur direptionē omniū thesaurorū ezechie:
eo q̄ ostenderat eos babilonijs. Vel sic: y **Gloria dei**
est celare verbum: id est secretū amici. Econtrario offēso
dei est reuelare secreta amici. Ecēj. xxvij. c. Denudare amici
mysteria despiciō ē aī infelicitis. Vel sic: y **Gloria dei**
est celare verbum: id est cordis sui secretum: qd non omni-
bus passim est reuelandum. Unde. j. eodem. b. Causam tuā
tracta cum amico tuo: et secretum extraneo ne reueles. Ecēj.
xi. d. Non omnem hominem inducas in domum tuam: mul-
tę enim sunt insidię dolosi. p̄stice y **Gloria dei**: appa-
rentis in carne: s **Est celare verbum**: diuinitatis. i. glo-
ria christi fuit: naturam humanitatis magl q̄ diuinitatē ocu-
lis mortalium ostendere: Unde sepius vocat se filiū homi-
nis q̄ filium dei. Econtrario faciunt multi: semper a malo-
ri in genere suo licet remotiori se nominant. Unde cum ali-
quis sit episcopus: tota progenies eius cum eo episcopatur:
vt dicit beatus Bern. Celauit autem christus verbum diui-
nitatis: de matre paruul⁹ nascendo: et in p̄sepio positus va-
giendo: circumcisionis characterem sustinendo: in egyptum
propter herodem fugiendo: in discurrendo lassitudinem pa-
tiēdo: post ieiuniū esuriēdo: mortē in cruce ferēdo. His septē
sigillis signata fuit ei⁹ diuinitas i sermōe humanitatis: Prop-
ter qd dicit Esa. xlv. c. Vere tu es deus absconditus: de⁹ iſra-
el saluator. Et Abacuk. ij. a. Ibi abscondita est fortitudo ei⁹.
Idē autem absconditio cessit ad eius gloriā. Unde Phil. ij. a.
Humiliauit semetipsum factus obediens vsq; ad mortē: mor-
tem autem crucis: p̄pter qd et deus exaltauit illū et. a **Et**
gloria regum: id est apostolorum et omniū fidelū: est b
Inuestigare: id est p̄scrutari sermonē: quo se deū: q̄uis
obscure significauit: vt est illud: Ego et pater vnum sumus:
Joh. x. f. Et illud: Ego sum principium qui et loquor vobis:
Joh. viij. d. Et illd: Anteq; abraā fieret ego sū. Joh. viij. g.
Idmōi sermones inuestigauerat petr⁹ cū quērenti dño: Quē
dicunt hoīes esse filiū hoīs: Rñdit: Tu es christ⁹ filius dei
viui: Matth. xvj. c. Et iterū dño dicenti duodecim aplis:
Nūquid et vos vultis

Et. 7. d. isperse

Bythie

Job. 6. 5.

Numquid et vos vultis abire? Respondit petrus: Dñe ad quē ibimus: Verba vitę eterne habes. Et hoc est qđ dicit Job. xij. b. Sacramentum regis abscondere bonum est: opera autem dei reuelare et confiteri honorificū est. Item Gloria regū: id est p̄dicatozū/doctorū/p̄latozū: qui se et alios habet re/ gere: est. a. **Onue/** a. gāre sermonem. Cēlum sur/

figare smone: b. sum/et terra deorsum: et cor regū inscrutabile. **Aufer ru/** c. regū inscrutabile. **Aufer ru/** b. biginē de argēto: et egrediet vās purissimū. **Aufer impie**

Ps. 17.

Celū sursum: et terra deorsum: et cor regū inscrutabile: id est sicut altitudo cęli et p̄funditas terre ab homine sciri non potest: ita scientia regum: id est apostolorum et prophetarum: quibus arcana cęlestia reuelata sunt: nobis qui terreni sumus inscrutabilis est: qđ tenebrosa est aq̄ in nubibus: id est scriptura in prophetis. Unde dominus ad Job. xxxix. a. Numquid nosti tempus partus ibicum in petris: aut parturientes ceruas obseruasti? Ibices et ceruas vocat apostolos. Vel sic ad litteram: b. **Celū sursum/ in/** c. scrutabile est. **Et terra deorsum/ in/** d. scrutabile est. **Et cor regū inscrutabile/ est:** Et ita oia opera dei suprema/ media et infima inscrutabilia sūt. Un̄ Eccl. xj. b. Quō ignoras que sit via spiritus: et qua ratione cōpingant ossa in ventre p̄gnantis: sic nescis opa dei qui fabricator est oim. **Abysice** b. **Celū sursum et.** Celū est sacra scriptura quātū ad altas et sup̄imas sentētiās: et terra quātū ad inferiores et faciliores sentētiās. Vel cęlū quo ad morālē vel mysticā intelligentiā: terrā quo ad litteralē. Vel cęlū quo ad nouū testamētum: quia docet et ducit ad cęlestia: terra quo ad vetus testamētum: qđ fm superficiem litterę sola terrena promittit. Unde in ecclesia lectiones de veteri testamento terminantur in deorsum: lectiones vero de nouo terminantur in sursum. Celū igitur sursum/ et terra deorsum: vtrūq; inscrutabile est: quia quanto qđ magis in cognitione ei⁹ proficit: tanto et scriptura ei impetibilior apparet. Nam cum proficiente proficit scriptura. Unde Eccl. j. e. Cum ambularet animalia: ambulabant pariter et rote iuxta ea: et cum eleuarentur animalia de terra/ eleuabantur simul et rote. Hinc dicit Aug⁹. In sacra scriptura cōtingit qđ in quodam loco sui habet: Cum cōsū/ mauerit hō: tūc incipit/ Eccl. xviij. a. Job. iij. b. Putus alt⁹ est. Uex est: et ideo exhauriri non pōt. Eccl. xlvij. a. Densus est mille cubitos torrentem quem non potui pertransire: quoniam intumuerant aque profundū torrentis qđ non potest transuadari. **Et cor regum inscrutabile/ est:** id est sapientia doctorum: in quibus velut in abyssō magna debet esse tanta copia doctrinarum: id est aquarū spiritualium: que toti mundo sufficiant irrigando. Unde. s. xviij. a. Aqua p̄fuda s̄ba ex ore viri. e. **Aufer rubiginem de argento: et egredietur vas purissimū:** id est valde purum. Ad litteram enim de rubiginoso argento non fit vas purum: sed prius limatur et depuratur: et tūc potest de ipso fieri vas purum. Similiter/ i. **Aufer impietatem:** id est crudelitātē: k. **De vultu regis:** id est cuiuslibet p̄sidentis: nō solū de corde sed vt sit et appareat clemens. l. **Et firmabitur iusticia thronus eius:** quia diligitur a subditis. Unde. s. xx. d. Misericordia et veritas custodiunt regem: et roboratur clementia thronus eius. Contrario crudelitas dissipat thronum regis: vt patet in saul et roboā. Beda. Qui p̄sunt pplis si volūt firmū esse solium suū: semp hilaritate et grā vultus plenos exhibeant: ne per arrogantiam rigidi p̄lebis odium incurrant. **Abysice** e. **Aufer rubiginem de argento:** id est superficiem litterę de sacro eloquio: s. **Et egredietur de s̄brilitate l̄fę et cerimoniarū figuris/ quasi de cauerna ter**

re: b. **Vas purissimū:** id est spiritualis intelligētia moralitatum et mysteriorū apparebit. i. **Aufer impietatem de vultu regis:** id est crudelitatem p̄sequendi christianos de animo saul vel cuiuslibet emulatoz legis. l. **Et firmabitur iusticia thronus**

tatē de vultu regis: et firmabitur iusticia thron⁹ ei⁹. **Ne gloriosus appareas corā rege:** o. **Et i loco magnorū ne steteris.** p. **Adeli⁹ est enī vt dicat tibi:**

eius: id est magisterium eius iuste a deo confirmabitur dño cooperante et sermonē confirmante: sequentibus signis. Vel e. **Aufer rubiginem/ vanitatem/**

falsitatis et sup̄fluitatis. f. **De argento:** id est de sacra scriptura. **Et egredietur vas purissimū.** i. ipsa sacra scriptura qđ liberata de triplici rubigine erit vas purissimū. Purum sine vanitate: purius sine sup̄fluitate: purissimū sine falsitate. Dicit aut sacra scriptura vas ciborū et potuū spiritualiū: qđ reficiunt et iebriant spiritualiter aīę sanctorū. Un̄ Ps. Parasti in cōspectu meo mensā aduersus eos qui tribulāt me. In qua reperies frumētū electorū: et vinū germinās p̄gines. Zach. ix. d. Ad has epulas iuitat spōsa. **Carl. v. a. Comedite amici et bibite et iebriamini charissimi.** Dicit enī sacra scriptura vas musicū suauit auribus spūalibus sonans. Unde Eccl. xl. c. Vinum et musica letificant cor: et sup̄ vtrāq; dilectio sapientię. Tibi et psalterium suauem faciunt melodiam: et super vtrāq; lingua suauis. **Iez. sa/** cra scriptura dicitur vas belli. Unde. j. xxx. a. Omnis sermo dei/ clypeus ignit⁹ est omnibus sperantibus in se. **Idiere. li. c. Collidis tu mihi vasa belli: et ego collidaz in te gentes.** i. **Aufer impietatem/ superbię/ auaricię/ luxurię.** k. **De vultu regis:** id est de volūtate p̄dicatoz/ doctoris/ p̄latoz. l. **Et firmabitur iusticia/ facta i seipis:** m. **Thron⁹ ei⁹/ id est potestas et officiū ei⁹.** Qualis aut debeat esse doctor/ p̄dicator/ p̄latus: docet ietro/ Exo. xviij. d. Provide de omī plebe viros potentes et timentes deum in quibus sit veritas: et qui oderint auariciam. Eccl. vij. a. Noli querere fieri iudex: nisi virtute valeas irumpere iniquitates. n. **Ne gloriosus et.** Superiori parabola p̄latoz instruit: nunc subditos docet qles esse debeat ad dominos suos. P̄latoz monuit vt vultū hilarē sp̄ subiectis ostendat: Nūc monet subditos ne in cōspectu maiorū arrogantes appareat: sed in loco mediocri positi vocari superi⁹ mereantur. Unde Luc. xiiij. b. Cū inuitatus fueris ad nuptias: recumbe i nouissimo loco: vt cū venerit qđ te inuitauit/ dicat tibi: Amice ascēde superi⁹. Tūc erit tibi gloria corā simul discumbētib⁹. Et hoc est qđ dicit: n. **Ne gloriosus appareas corā rege.** i. q̄libet p̄ncipe. o. **Et i loco magnorū ne steteris/ ingerendo te impudent.** p. **Adeli⁹ est enī vt dicat tibi/ a p̄ncipe:**

Abysice n. **Ne gloriosus appareas corā rege.** i. coram deo in foro penitētiāli: qđ est p̄tra quodam qui in confessione cum deberent paupertatem et vilitatem suam ostendere confessori quasi medico/ ostēdūt diuitias et gloriā suā: et ideo non curati recedunt: sic phariseus: Luc. xviij. b. Eccl. iij. a. Presbytero humilia aīaz tuā: et magnato humilia caput tuū. o. **Et i loco magnorū ne steteris.** i. noli intrudi s̄ eligi: neq; enī qđq; sibi sumit honorē: s̄ qđ vocatur a deo tanq; aaron: **Idiere. v. a. Vel sic/ In loco magnorū ne steteris.** i. cum electus fueris in dignitatē aliquā: nō te digniorē et sup̄iorē ostēde s̄ minorē. Eccl. iij. c. Quanto magn⁹ es/ humilia te in omnibus. Idem. xxxij. a. Rectorem te posuerunt noli extolli: esto in illis quasi vnus ex ipsis. p. **Adeli⁹ est enī vt dicatur tibi/ i futuro a domino:** *

Ascende huc/ in gloria

Ascende huc / **supr**: **b** **ut** hūmiliat corā princi-
pe / delectus inferius. Luc. xliij. b. **Cū** inuitat fueris ad nu-
ptias / nō discubas in pmo loco: ne forte honoratior te sit in-
uitatus ab illo: et venies is q te et illum inuitauit / dicat tibi: da
huic locum: et tunc incipias cum rubore nouissimum locum
tenere

Dystice **Ascende huc** / i
gloria mecum / merito
humilitatis tue: **b**
5. q. 5. c. q
ambulat

ut hūmiliat /
in pena. **Coram**
principe. i. christo /
merito supbie. Et bē
qd dictum est. s. xviij.
c. **Delius** est hūmi-
liari cū mītibz q di-
uidere spolia euz sup-
bis. Et Luc. xliij. c. **Dis** qui se exaltat humiliabit: et qui se
humiliat exaltabit. **Quē** viderūt oculi tui ne pfe-
ras in iurgio cito. i. qn iurgaris cum aliquo / vt aliqn acci-
dit: ne vituperes eū pferendo cito q vidisti vel audisti de ip-
so. Eccl. xxiij. c. **Vitens** lapidem in volatilia deiciet illa:
sic et qui cōuitat amico / dissoluit amicitia. **Ne** postea
emendare non possis cum debonestaueris amicu
tū / effectum. Eccl. xxiij. d. **Est** cōcordatio ad amicum / ex-
cepto cōuitio et improprio / et superbia et mysterij reuelatiōe
et plaga dolosa: in his omnibz effugiet amicus. **Doc** contra
multos dicat: qui ita parati sūt ad cōuitia / vt modico verbo
concitati / statim euomāt quicqd mali sciunt: et qnq qd nesci-
unt fingunt. **Hi** defacili nō possūt emēdari: quia difficillimū
est famam semel lesam restituere. Ideo dicit Eccl. xi. a. **Pr-**
us q interrogas nō vitupes quenq: et cū infrogaueris cor-
ripe iuste. **Vel** b dicit cōtra eos q nimis asperere increpāt sub-
ditos pro excessibz quos aliquādo vident in eis / addētes vul-
nus super vuln. **Hi** non possunt sepe emēdari: qz subditi ta-
les p̄latos declināt: nec libenti animo audiūt eos vel loquū-
tur eis. Eccl. viij. a. **Ne** despicias hominē auertēt se a pec-
cato: neqz impropere ei: memēto qm omnes in corruptione
sumus. **Matth. xviij. c.** dicit petrus. i. p̄latus: **Dñe** quoti-
ens peccabit in me frater me? et dimittā ei: **Usp** septies: **Di-**
cit illi iesus: **Non** dico tibi vsq septies: sed vsq septuagies
septies. **Vel** sic: **Quē** viderūt oculi tui ne profe-
ras in iurgio cito. i. nō sis velox ad loquēdū oia q intel-
ligis. **Quidā** enī sūt q statim cū aliqd intelligūt volūt osten-
dere. Eccl. xxxij. b. **Si** bis interrogat fueris: habeat caput
rūsū tuū: in mltis esto qsi in scil? et audi tacēs. **Causā** tuā
tracta cū amico tuo: et secretū extraneo ne reueles:
ne forte insultet tibi cū audierit: et exprobrare nō
cesset. **Ad** istam docet salomon / secreta non esse cōmittenda
oibz: imo paucissimis. **Unde** Eccl. vi. a. **Multi** pacifici sint
tibi: et cōsiliari vnus tibi sit de mille. **Idem.** viij. d. **Corā** ex-
traneo ne facias cōsiliū: nescis enī quid pariat: **Nō** omni hōi
cor tuū manifestes: ne forte inferat tibi gratiā falsā et cōuitiet
tibi. **Idem.** xij. d. **Nō** inducas omnē hominē in domū tuam:
multę enī sūt insidię dolosi. **Idem.** xix. b. **Amico** et inimico
noli narrare sensum tuū / indifferenter: et si est tibi delictū noli
denudare: audiet enī et custodiet te. **Seneca.** **Quidāz** quę so-
lis amicis cōmittēda essent obuijs narrant: et in quastiber au-
res quicquid eos vrit exonerant. **Dystice** **Causam**
tuam. i. salutis tue: **g** **Tracta** cum amico tuo: id est
cum christo / in oratione quasi cum procuratore et aduocato
tuo: imo et totius ecclesie: cuius causam ipse suscepit agendā
erga patres. i. **Job. ij. a.** **Aduocatū** habem? apud patrē iesū
christum iustum. **b** **Et secretum extraneo**: id est dia-
bolo: **i** **Ne reueles** / per signa exteriora: quibus diabolus
ex cogitationibz coniecturat. **Unde** **Biere.** xliij. d. **Docuisti**
eos aduersum te et erudisti in caput tuum. **Seneca.** **Qd** faci-
tum esse cupis / nulli reueles: qualiter enī ab aliquo expectas
silentium / qd tibi ipsi non prestiteris: **Moraliter** **Cau-**

Moraliter **Cau-**

sam tuā tracta cū amico tuo: id est cū familiari cōfesso-
re et tibi noto: cui facilius et meli? potest hō manifestare cō-
scientiā suā et securi? recurrere ad eū qn necesse ē. **b** **Ne reueles** / in
confessione: nec etiam extra. **k** **Ne forte insultet tibi**
cum audierit / pec-
cata tua: propt inex-
perientiam suam. **i**
Et exprobrare nō
cesset / nimis inqren-
do q nō oportet. **Se-**
pe enī p̄fessores p̄ter
nimias et indiscretas
interrogationes indu-
cunt confitentes in tē-
ptatiōes / docētes eos
peccata vlt modos qz
prius nesciebāt. **Cōfessor** sic debet interrogare p̄fiteutes: vt
si fecerint statim intelligant: si nō fecerint / nō addiscāt. **Sicut**
temprator talia interrogat: quibz scitis / nō est necesse scire ar-
tem: quibz nō ignoratis / necesse est ignorare: **Ideo** dicit in le-
ge / **Deutl. xxiij. b.** **Cū** repetes a pximo tuo rem aliquā quā
debet tibi: nō ingredies domū ei? vt pign? auferas: sed sta-
bis foris: et ille pferet tibi qd habuerit. **m** **Gratia** et ami-
citia liberant / apud deum et apud homines: vt patet in na-
bal: quę liberauit abigail: quia fuit dauid gratiosa. **i. Regl.**
xxv. b. **Vel** **m** **Gratia** et amicitia / sanctor: **n** **Libe-**
rant / a periculis: vt patet in miraculis bñ nicolai: et beatę vir-
ginis: et aliorū sanctorū. **Vel** **m** **Gratia** et amicitia dei:
n **Libera**nt / a seruitute diaboli et peccati. **Job. viij. e.** **Si**
filius vos liberauerit / vere liberi eritis. **aphorisl.** **m** **Gratia** **Doraliter**
et amicitia / p̄dicatoz / doctoz / p̄latoz erga subditos:
n **Libera**nt / eos a vinculis peccatoz: quia subditi libent?
acquiescūt p̄dicatozibz et p̄latis: qui se gratiosos ostēdūt.
Unde. s. xv. d. **Dis** / misericordia et veritas custodiunt regem: et
roborat clementia thronus eius. **o** **Quas** tibi seruauit
patientiam et benignitatē. **p** **Ne exprobrabilis** fias:
id est reprobabilis in die iudicij. **q** **Mala aurea in lec-**
tis argenteis qui loquitur verbū in tempore suo:
id est sicut mala aurea ornāt lectos argenteos et decorant: sic
ille qui verbum doctrine vel p̄dicatiōis loquit in tempore
suo. i. debita oportunitate ornat doctrinā et decorat: et illos
quibz loquit. **Unde.** s. xv. a. **Ing** sapientum ornāt sciam.

Dystice **q** **Mala aurea**. i. fructus sententiāz odor-
feri et p̄ciosi: **r** **In lectis argenteis** / p̄tenta. i. in sacris elo-
quijs: in quibus sanctorū animę requiescunt / sunt apud eum:
s **Qui loquitur verbū** / doctrine et p̄dicatiōis. **t** **In**
tempore suo. i. qui verbum dei oportune nouit iuxta capa-
citātē audientiū p̄dicare: ille inuenit in lectis argenteis. i. in
sacris eloquijs: fruct? sententiāz suauis et exempla sanctorū
aurea: quibus pro tempore reficiat auditores. **Cōparat** au-
tē sacra scriptura lecto argenteo: quia sicut in lecto sani quie-
scunt / egri laborant: ita in sacra scriptura iusti quiescūt / impij
cruciantur. **Argenteo** propter dulcem tinnitum p̄dicatio-
nis: et splēdorem virtutum: et operū sanctorū quę in ea cō-
tinentur. **Et** de hoc lecto dicitur **Cantl. iij. c.** **En** lectulum sa-
lomonis ambiunt sexaginta fortes ex fortissimis israel. **In** b
lecto crescunt siue iacet mala siue poma dulcissima. **Est** enim
lignum vitę his qui apprehēderint eam. s. iij. c. **Unde** spon-
sa / **Cantl. viij. d.** **Omnia** poma noua et vetera seruauit tibi di-
lecte mi: id est dulces et odoriferas sententiās veteris ac noui
testamenti. **Et** **Matth. xij. g.** **Omnis** scriba doctus in reg-
no celozum profert de thesauro suo noua et vetera. **Vel** sic:
q **Mala aurea in lectis argenteis**: id est sacra elo-
quia in mentibus contemplatiuis reficientia et balsamantia
eas: vt tempore suo tinnitum suauem et dulcem reddant p̄-
dicando melodiam: **Iuxta** illud Eccl. xl. c. **Tibi** et psalteri-
um suauem faciunt melodiam et super vtrazq lingua suauis.

Ing / Inauris aurea: id est discipulus

Inauris aurea et margarita fulgens q̄ arguit sapientem / qui sapit omnia s̄m veritatē intrinsecā: et aurem obediētē. I. sicut inauris aurea ornat aurem cui margarita fulgens maiorē et gratiozē fulgozē p̄bet: ita argutio doctoris eruditū auditorē sapientē et obediētē decorat: cui p̄pria sapientia et obediētia q̄si ornamēta p̄ decore tribuūt. **Doc** est: qui arguit sapientem et obediētē: quasi collocat in aurem aureā margarita fulgētē decoratam auri audientī.

Inauris aurea id ē discipul⁹ sapiēs et obediēs. **Et margarita fulgēs** doctor erudit⁹ et p̄udēs:

id est sicut margarita fulgēs decet copulat inauri auree: ita magister eruditus decet associat discipulo obediētē. Et hoc est qd sequit⁹: **Cui arguit:** Ecce margarita fulgens. **Sapientē et aurem obediētē:** Ecce inauris aurea. q. d. sicut bene sedet margarita in aurea inauri: ita competēt argutio magistri eruditī collocatur q̄si in loco p̄prio in discipulo obediēte. Et hoc ē qd dicitur. s. xx. b. Aurē audientē et oculum vidētē: dñs fecit vtrūq̄. **Sicut frigus nivis.** i. nix frigida quē artificiose servatur in estate ad mitigandū estū caloris et frigefaciendū vinū: sicut fit bisuntij i die sc̄i stephani in augusto: **In die messis:** grata est: **Legatus fidelis:** id est p̄dicator missus a dño: **Qui misit eum:** id est christo: gratus est: Quia **Animam illius requiescere facit:** id est volūtatē eius implet. Vel sic: **Sicut frigus nivis i die messis:** id est sicut frigus qd in nive: id est i hyeme solet accidere: gratum et delectabile est si subito adueniat i estate: quia solis incēdia refrigerat: sudores laborū tergit: ardētes anhelit⁹ tēperat: **Legatus fidelis:** mentē eius qui misit eū: p̄udent et fideliter agendo repaulat. **Et animam illius requiescere facit:** quia eius desideria consumat. Eccontrario legat⁹ p̄ger dolorem facit eis qui miserūt illum. Unde s. x. d. Sicut acetum dentibus et fumus oculis: sic p̄ger his qui miserunt eum. **Mystice** **Legatus fidelis:** christus est: quem pater misit in mūdum. Unde Abdiē. j. a. Audītum audiuit⁹ mus a dño: et legat⁹ ad gentes misit. Qui merito fidelis dicitur: quia legationē suam fideliter adimplevit. Unde parentibus suis eum querentibus dixit: Nesciebatis: quia in his quē patris mei sunt oportet me esse: Luc. ij. g. Dies messis est totū tempus gratie: Desultores apostoli doctores: plati: Ipsa messis: fides: opa credentīū: fruges aīe gratia: gloria. Sicut igitur frigus nivis mēsores recreat fatigatos: ita christus mentib⁹ fidelīū contra feruorem persecutionū et calozes p̄cupiscentiarū refrigeriū p̄stitit p̄dicando. Unde Ecclj. xxxv. d. Speciosa misericordia dei i tēpore tribulationis: q̄si nubes pluuię i tēpore siccitatis. Ipse etiā christ⁹ requiescere fecit animam patris qui misit eum: quia volūtatē eius in oībus studiose adimplevit. Job. v. e. Nō quero volūtatē meam: sed volūtatē ei⁹ qui misit me p̄is. **Aboraliter** **Legatus iste:** est oīo humilis: quē sicut bonus nunci⁹ ad deū intrat et ibi mandatū peragit: quo caro peruenire nequit: vt dicit Glo. sup illū Ps. Intret in p̄spectu tuo oīo mea. Ecclj. xxxv. d. Oratio hūilantis se nubes penetrabit: et donec p̄pinq̄et non consolabit⁹: et non descendet donec altissim⁹ aspiat. **Nubes et ventus et pluuię non sequentes:** vir gloriozus et promissa non complēs. i. hypocrita speciem sanctitatis habens exterius: virtutem autem negans interius: vt dicitur. ij. Timoth. iij. a. similis est nubi: et vento: q̄ sūt signa pluuię et non pluūt. Vel: **Vir:** id est doctor siue p̄dicator. **Gloriosus:** doctrina vel p̄dicatōe. **Et promissa non complēs:** id ē qd docet nō

faciens: est similis nubibus et vento pluuiam non ferentibus: quia sicut hmoi nubes tñ vento agitantur: et nunq̄ terram fecundant pluuiā: sed solis lucem potius obnubilat: ita huiusmodi doctores et p̄dicatores: qui dicūt et non faciunt: ventoto vanę laudis aut vanę glorię aut certe ambitionis exagitantur: et nūq̄ corda simplicitum bono exem /

tia lenietur princeps: et lingua mollis p̄fringet duritiā. **Abel inuenisti:** comedere qd sufficit tibi: nē forte satiatus euomas illud. **Subtrahere pedem tuū de domo proximi tui:** nē quando satiatus oderit te. **Faculum et gladius et sagitta acuta:** homo qui lo-

ipso pascētes: nubes sine aqua: quę a ventis circumferunt⁹: arbores autūnales infructuose bis mortuę eradicatę. **Patentia lenietur princeps:** id est patiens sustinētia eozū quę p̄ peccatis p̄p̄is irrogant⁹: et humilis satisfactio placat principem qui p̄nam irrogat: id est deum. **Et lingua mollis confringet duritiā:** principis: id est peccati p̄p̄ij cōfessio: vel deuota oratio: vel inf flagella gratiarū actio. Unde s. xv. a. Mollis responsio frangit iram. **Wicheg. vij. b.** Fram dñi portabo: quoniam peccauit ei. Et Ps. **Discre-** re mei deus etc. Job. j. d. Sicut domino placuit: ita factum ē etc. Vel ad litterā. **Lingua mollis:** id ē suauis correctio p̄latorū: q̄ **Confringet duritiā:** subditorū. Unde **Abel inuenisti:** id est allocutionis vel familiaritatis siue visitationis alicuius dulcedinem. **Comede qd sufficit tibi:** id ē vt ere amicitia siue familiaritate ad sobrietatem non omnino te subtrahēdo ne interueniat obliuio: nec nimis ingerēdo ne alteri sis fastidio. **Delus est eū vt rarius veniēdo aduentū tuū facias desiderare:** q̄ vel vna vice tam diu maneat cum eo vel toties ad eum ventas vt fastidiat. Unde Ecclj. xxxvij. d. Moli audis esse in omni epulatione: et non te effundas super omnem escam. Et hoc est qd sequitur planius. **Subtrahere pedem tuū de domo proximi tui:** rarius veniēdo. **Ne quando:** id est aliquando. **Satiatus oderit te:** quia nimia familiaritas parit cōceptū: et nimia elongatio generat obliuionē. Unde Ecclj. xij. b. Aduocatus a potente discedet: ex hoc enim te magis aduocabit: ne improb⁹ sis: ne impingaris: et ne longe sis ab eo: ne eas i obliuionem. **Mystice.** **Abel inuenisti:** id est sacram scripturam: **Comede qd sufficit tibi:** vtilia s̄m capacitātē intellect⁹ tui inq̄rendo. **Ne forte satiatus:** id est inflatus per elationē: **Euomas illud:** per tactantiam. Unde Roma. xij. a. Non plus sapere q̄ oportet sapere: sed sapere ad sobrietatē. Job. xx. b. **Delicias quas deuorauit euomet:** et de ventre illi⁹ extrahet eas deus. Sigant aut dicit: comedere: q̄ multi sunt q̄ demelle sacre scripture nō gustant: sed in memoria velut i arca reponūt. **Subtrahere pedem tuū de domo proximi tui:** id est nō nimis appetas inq̄rere consciētā proximi tui. **Ne quando satiatus:** i. nimia inq̄sitioe tua fatigat⁹. **Oderit te:** p̄pter improbitatē inq̄sitiois tuę. Ecclj. xxi. d. Pes facti facili i domū proximi sui. **Faculum et gladius et sagitta acuta:** homo q̄ loquitur contra proximū suū testimoniū falsum. Ps. Lingua eozum gladius acutus. **Diere. ix. b.** Sagitta vulnerans lingua eoz. **Tria dicit:** Faculum: gladius et sagitta: quia oīs detractor: qui p̄p̄ie falsus testis dī: vno ictu tres interficit: sic dīc̄ **Fido?** vt credo: **Sei et illui cui loquit⁹:** et illum cui detrahbit cum ad illius noticiam puenierit. Vel q̄ tres partes sunt detractiois. i. falsi criminis impositio: veri malī diffamatio: et veri bonī denigratio. **Dens putridus:** inutilis

s. 15. a.

Al. fonte

Ps. 50

Mystice

Ps. 56.

a **Dens putridus** inutilis ad masticandū: **b** **Et pes lassus** impotens ad ambulandū: est ei supple: **c** **Qui sperat super infideli in die angustie** / quī debet et esse fidelis. **d** **Et talis** amittit palliū in die frigoris / quādo maxime est necessariū. q. d. qui sperat in hoīe quem infideles

inuenit i die angustie / dolet sic ille q̄ elurit: et habet dentes putridos nō potētes masticare: et sicut ille q̄ lassus est et velle longius ire: et sicut ille qui palliū amittit quādo frigus inualescit. Et ideo dī

Et. lapsus

Et. pessimo

Ro. 12. d.

d **dicere. xvij. a. d.** ale / dictus qui confidit in hoīe: et ponit carnem brachium suū. Hoc enim est inniti super arundinem: De quo dicit Esa. xxxvj. b.

Super quē habes fiducia quia recessisti a me: Ecce confidis sup baculū arundineum p̄ fractū istū egypti: cui si innixus fuerit homo: introbit in manū eius et p̄forabit eam. **e** **Acetū in nitro** et. **Mitrū** lapis est: et dicit a nitria p̄vincia vbi nascit: vbi enī in estate pluuię plixiores tellurē infundūt: et nimis calor solis aquas excoquit in petram salī vel glaciei simillimā: sed tñ nec salis saporem / nec glaciei rigore habet: verū iuxta naturā salis i calore durefcit: i aere nebuloso liquefcit. Hęc posita in aq̄ q̄si calx viua crepitat et deperit: sed aquā habile lauāioni reddit: vñ et indigenę nitro vñt ad lauādū se. vñ **d** **dicere. ij. e.** Si laueris te nitro et multiplicaueris tibi herbā bozith. i. herbā fullonū: maculata es iniquitate tua corā me dicit dñs. Est igit sensus: **Acetū in nitro** / ponit vñ infūdīt supple: **f** **Qui cātat carmina** / sacri eloquij vel suauis correctiois: **g** **Cordi peruerso. i.** penit⁹ auerso: cui peruerse saporat res: qz sicut nitrū aspersū aceto crepitat: ita cor puerū aqua sapiētię salutarī aspersū / vel q̄tūcūq̄ suauī correctioe tactū / ebullit irascēdo / et crepitat murmurādo. Et h̄ ē qd dicit Esa. xxvj. b. **d** **ñe i angustia** req̄sierūt te: in tribulatioe murmurū doctria tua eis. **b** **Sicut tinea vestimento: et vermis ligno: ita tristitia viri nocet cordi.** Tinea de vestimēto nascitur / et vermis de ligno: et in id prius conuertit dentes ad lacerandum et conterendum: vnde et teredo vocatur: Sic tristitia seculi velut vermis aut tinea nervos et carnes spirituales. i. vires naturales corrodit: gratuitas vero virtutes que sunt vestimēta anime omnino cōsumit. Unde. s. xvij. d. Spiritus tristis exccat ossa. ij. Cor. vij. c. Tristitia seculi mortem operatur. **i** **Si esurierit inimicus tuus** ciba illum: si sitierit da ei aquā bibere: Et intelligit h̄ tā de corpali q̄ de spūali alimēto. Hoc est quod p̄cipit **Leuit. xix. d.** **Nō** oderis fratrē tuū in corde tuo: sed publice argue eū. **Matth. v. g.** Diligite inimicos v̄os: bñfacite his qui oderunt vos.

q **Congregabis enī** / sic faciēdo. **p** **Prunas sup caput eius. i.** bñficia ex fornace amoris p̄cedēna: que calefaciunt cor et inflāmāt ad dilectionē. **dyffice.** **S** **i esurierit** / cibum sacre eruditiois / vel panē p̄nitentię: **k** **inimicus tuus. i.** p̄ctor quilibet. **i** **Ciba illum** / panē doctrine. **m** **Si sitierit. i.** cōsilio idiguerit: **n** **Da ei aquā** / sapiētię salutaris: **o** **Bibere** / ad refrigerationē et extinctionē sitis suę. **p** **Prunas enī. i.** ardore charitatē: vel prunas sacroz eloquiorū q̄ sunt carbones desolatorij: **q** **Cōgregabis sup caput ei⁹. i.** sup cor ad inflāmādū ipm. **Mā** verba dñi ignis ardēs sunt: vt dī **d** **dicere. xxiij. f.** **Et p̄s.** **Grado** et carbones ignis. Ista ē exhortatio salomonis. Sed oīa hęc spūalit̄ p̄cepta s̄ i lege et i euāgelio: Quid igit si p̄m⁹ aliq̄s indiget v̄bo vel p̄silio tuo: nūqd vendes ei: nūqd nō h̄ p̄m⁹ est: ac si fame morietī venderes elemosynā cui dare teneris: **r** **Vent⁹ aq̄lo dissipat pluuias: cōstringit enī nubes**

dyffice

p̄s. 148.

vt nō resoluāt i pluuias. **Eccl. xliij. c.** **Frigid⁹ vent⁹** aq̄lo flauit et gelatit crysall⁹ ab aqua. **s** **Et facies tristis** linguā detrahentē / dissipat. **Mā** si hilari vultu audiat q̄s detrahētem / dat illi fomītē detrahēdi: si p̄o tristē se ofndat / sinē dat detractioi: qz nemo inuito auditoze libentē refert: vt **d** **dicere.**

d **icit. Et si nō esset auditor: nō esset detractor.** **Uñ. s. xxiij. c.** **Cū** detractorib⁹ ne cōmī / searlis: qm̄ repēte cō / surget perditio eoz et ruinam vtriusq̄. i. au / ditoris et detractoris q̄s nouit q̄ subita. **q̄. d. nūl / inopinata sit. q. d. nūl / lus.** **Obtrādē** igit st / aures ne audiat sāgu / nez. **Uñ. Eccl. xxiij. d.** **Septi aures tuas** spinis et noli audire lin / guam nequam. **Q̄st.** / **fio** tristis vultus spina

est qua pungit linguā detractoris vt taceat: auersio vult⁹ al / tera spina est: s̄ obtusio et redargutio ei⁹ / ē amputatio lingue eius: vt omnino mutus fiat. **Job. xviij. b.** legitur / qz petrus pastor ecclesię amputauit auriculā dextram malchō: qui int / pretat rex cōsiliū: quia q̄ p̄sulte se vult regere / oportet vt iux / ta cōsiliū petri habeat aurem amputatam vt omnino sur / dus sit audire detractiones. **dyffice.** **r** **Vent⁹ aq̄lo** / diabol⁹ est: De quo **d** **dicere. j. c.** **Ab** aq̄lone pandet oē malū. **Hic** prout pōt nitrū dissipare pluuias doctrine et p̄dicatiois. **Sic** enī q̄ sine his sterilis est terra: **Et** cum prophetia cessa / uerit dissipabit p̄p̄s. **j. xxiij. c.** **Ab** elius est sedere in angulo domat⁹: q̄ cū muliere litigiosa et in domo cōmuni. **Doma** est excelsus et secretus locus in domo: vt est solariū prope tectū dom⁹. **Unde Act. x. b.** vbi dicitur / qz petrus ascendit ad supiora dom⁹ ad orationem: grecus ponit p̄ superioribus / doma. **Ad** litteram igitur verū est qz melius est in domate domus habitare solū et sustinere persillatioes tectorū ex pluuiā cadente super ea: q̄s sustinere litigiū mul / ris. **Unde. j. xxiij. c.** **Tecta** p̄sillatia in die frigoris / et litigio / sa mulier compantur. **dyffice** et moralit̄ expositū est hoc. **s. xxi. b.** vbi eadē ponit auctoritas. **v** **Aqua frigida** ani / mē sitienti: id est hoī sitienti grata ē supple: sic / **r** **Et nū / cius bonus: id** est bona nunciāns: venies / **v** **De terra longinqua** / gratus est. **dyffice.** **v** **Aqua frigida** / gratia vel doctrina sapiētię salutaris: que mūdāt fordes vi / tiorum et refrigerat estum concupiscētiarū carnalium: et sitim auaricie extinguit. **Unde Job. liij. b.** **Qui** biberit ex aqua quā ego dabo ei non sitiet in eternū: De qua dicit **Eccl. xv. a.** **Li** bavit illū panē vitę et intellect⁹: et aqua sapiētię salutarē pota uit illū. **Hęc** aqua dulcē et suauis ē aīę sanctę sitienti salutarē: sic illa de q̄ dīc **p̄s.** **Sic** ceru⁹ desiderat ad fōtes aq̄: ita desi / derat aīa mea ad te de⁹. **r** **Nūcius bon⁹: bon⁹** ē p̄dica / tor / bonos rumores nūciāns. **v** **De terra longinqua. i.** de celesti patria / determinās et distinguēs ad excitandū desi / deriū q̄ amēna q̄ fertilis sit illa terra: q̄ bonū et q̄ iocundū sit habitare in ea: quales sint v̄bes et quales sint habitato / res: et quis dñs terrę: q̄ pius / q̄ largus / q̄ māsuetus / q̄ mu / nificus. **Unde Numeri. xij. d.** dicunt exp̄latores moysi et toti p̄p̄o: **Venimus** in terram ad quā misistis nos: que reue / ra fluit lacte et melle / vt ex his fructib⁹ cognosci pōt. **f. malo / granatis / ficub⁹** et vitis: s̄ cultores fortissimos habet et v̄bes grandes atq̄ muratas. **Item Iudic. xviij. c.** et cūnt quinqz viri quos miserat tribus dan ad querendam possessionem vt habitaret in ea: **Elidimus** terrā valde opulentam et vberem: nolite negligere / nolite cessare: eamus et possideamus eam: nullus erit labor: introibimus ad securos in regionem latissimā: tradetqz nobis dominus locum i quo nullius rei est p̄ / nūria eoz que gignunt i terra. **Simile** habes **Deut. vij. b.** **Fons** turbatus

dyffice

dyffice

p̄s. 41.

a **Fons turbat** pede et vena corrupta: iustus cadens coram impio: quod dicitur ad litteram propter insultationes malorum: qui insultant iustis cadentibus etiam leui casu. Unde. ij. Regl. i. d. de morte saul et ionathae dixit dauid: Nolite annuñciare in geth: neque annuñciare in cōpitiis ascalonis: ne forte letent filii philistinum: ne exultent filii incircumcisorum. **Abysse**

Abysse

a **Fons** doctrina est. **Sup. v. c.** Deriuent fons tui foras. **Fons turbat** pede: id est doctrina cum carnali voluntate et mundano amore. Carnalis enim voluntas iustus est: mundanus amor pulvis est. Unde cum pes affectus inmiscet huic doctrinae: turbat fontem: et aquas quā clarā receperat a doctore vel a deo: turbatā et turbidā spinat alijs. Et ideo sicut nemo libens bibit aquā turbidā et limosā cū iuenit clarā: ita nemo libens audit doctrinā taliū. De hoc dicit **Eccl. xxiij. e.** Nonne satis erat vobis paucua bona depasci: insuper et reliquias pascuarū vestrarū conculcastis pedibus vestris: et cum limpidissimā aquam biberetis: reliquias pedibus vestris turbabatis: et oues meae his quae pedibus vestris conculcata fuerant pascebant: et quae pedes vestri turbauerāt hec bibeant: Propterea hec dicit dñs deus ad vos: Ecce ego ipse iudico inter pecus pingue et macilentum. **b** **Vena** p̄dicatō est. **Unde. s. x. b.** Vena vite os iusti. **b** **Vena corrupta** est p̄dicatō corrupta in fide vel in morib. Et hec est vena mortis: de qua **Os. xij. d.** Adducet dñs vrentē ventū de deserto ascendente: et siccabit venas eius et desolabit fontē eius. Signant autē dñi **c** **Gustus** cadens corā impio. i. diabolo vel detractore: est fons turbat et vena corrupta: quia sicut ex fōte turbato emanat riuus turbidus: et ex vena corrupta sanguis vel spiritus corruptus: ita casus iusti diabolo vel detractore. p̄curante multū est occasio corruptionis. **d** **Sicut qui mel comedit multū non est ei bonū:** quia inflatus est. **e** **Sicut qui scrutator est maiestatis opprimit a gloria:** quia nimia claritas lucis obtundit visum: sic nimia p̄scrutatio maiestatis et secretorum dei obcecat intellectū. Ideo dicit **Roma. xij. a.** Non plus sapere quā oportet. **Eccl. iij. c.** Altiora te ne quesieris: et fortiora te ne scrutatus fueris. Et sicut mel dulce est dum gustat: sed si nimis sumatur inflat et necat: ita inq̄sitio diuinae maiestatis et celestium secretorum delectabilis est: sed si nimis est: necat per errorem: aut inflat per elationem. **i. Cor. viij. a.** Scientia inflat: caritas autē edificat. **f** **Sicut vrbis patēs et absq̄ muroz ambitu:** ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritū suū. Ad litterā: ad modestiam loquendi et docendi inuitat hic salomon. Sicut enim nimia p̄scrutatio in discendo reprobabilis est: ita immoderata locutio in docendo odibilis est. Vel cōtra vitii loquacitatē dicitur **b:** Silentium enim munitio ciuitatis est aīe. Unde **Esa. xxx. d.** In silentio et spe erit fortitudo vestra. Destructio huius munitiōis loquacitas est. Unde. **Glo.** Si murus silentij non habet: patet inimici taculis ciuitas mentis: et cum se per verba extra semetipsā faciat apertam se aduersario ostendit: quam tanto ille sine labore superat: quāto et ipsa quae vincit cōtra semetipsā per multiloquiū pugnat. Minus enim difficile est vel impossibile multa loqui sine peccato. **Sup. x. c.** In multiloquio nō deerit peccatū: qui autē moderat labia sua: prudētissim⁹ est.

Ca. XXVI

Quomodo nix est? te et pluuię in messe: sic indecens est stulto gloria. Nā sicut auis ad alta transuolans: et passer qui libet vadēs: sic maledictum frustra plātū in quēpiā superueniet. Flagellū equo et chamus asino: et vga in dorso imprudētū. Nē rideas stulto

estatis: p̄sens tempus: in quo seges siue messis ecclesie maturat et colligit in horrea dñi recondēda. **Unde Apoc. xij. d.** Mitte falcem tuam et mete: quia venit hora vt metatur quā maturauit messis terre. **Joh. iij. e.** Leuate oculos vestros et videte regiones quae albe sunt iam ad messem. **Luc. x. a.** Des

Quomodo nix est? te et pluuię in messe: sic indecens est stulto gloria. Nā sicut auis ad alta transuolans: et passer qui libet vadēs: sic maledictum frustra plātū in quēpiā superueniet. Flagellū equo et chamus asino: et vga in dorso imprudētū. Nē rideas stulto

sis quidē multa: operari vero pauci. **Di**

cit ergo: **Quo**

modo: id est sicut: **b**

Nix estate: et plu

uię in messe: sic in

dicens est stulto

gloria: id est imperi

to doctore cathedra

siue p̄mōtio: id est si

cut nix indecens est in

estate: et pluuiā in mes

se: ita dignitas impe

rito hoīe. Moie etiaz

niuis et pluuię p̄secu

tio infidelium accipitur: qui dupliciter impugnat ecclesiā: corrumperet molientes mores et fidem. Nix vel pluuiā collectionē messis impedit: et persecutio infidelium fructum p̄dicatio nis in multis extinguit. Indocti p̄mōtio vtroq̄ peior est: quia et si nix vel pluuiā impediāt messem colligendā: collectę tñ nō nocet: et p̄terea refrigerium p̄stat contra ardorem caloris. Similiter persecutio infidelium et si noceat infirmis: tñ probat patientes vt fornax aurum. Sed cathedra vel p̄mōtio stulti ita nocet omnib⁹: etiā sibi quia nulli prodest: ideo stulti p̄mōtionem vocat errorem salomon. **Eccl. x. b.** Est malū quod vidi sub sole et q̄si per errorem egrediēs a facie p̄ncipis: possum stultum in dignitate sublimi. **Nā** sicut **zc.** In hac parabola cōparat sba auius: quia per aera sicut aues transuolant vsq̄ ad audientem ab ore loquentis. Sed in hoc est differentia: quia aues sepe resident vbi nulla est vtilitas: nulla necessitas: verba vero dispersa semel in ventū: nō euaneſcūt: sed cūcta in auctore suū reuertunt: quia vel bñ plata iuuat eū: vel male plata grauāt. **Unde dñs Barth. xij. c.** Dico vobis quod de omni sbo octoso quod locuti fuerint hoīes: reddēt de eo rationē in die iudicij. Et h est: Sicut auis **zc.** Hec dictio: Nā nō sup̄fluit s̄ est ostēsiua q̄re stulti glia indecens est: quia talis maledict⁹ est: s̄ tñ nō ipumet. **Nā** sicut auis ad alta transuolās. Bēda dicit ad alia. **K** Et passer quolibet vadens. i. huc et illuc volitās: **Sic** maledictū sup̄ple transuolat per aera vsq̄ ad audientē. Sed maledictū frustra. i. sine causa. **m** **Prolatū** in quēpiā superueniet: id est in proferentē desup redibit. **Sap. j. c.** A detractone parcite lingue: quia sermo obscurus in vacuum nō ibit. **Eccl. xxiij. d.** Qui in altum mittit lapides super caput eius cadet. Non autē sine causa dicit: maledictū frustra prolatū: Est enim maledictum iuxta diuinā iusticiā prolatum: vt est illud: Pecunia tua tecum sit in perditionem: **Act. viij. d.** Et anathema ecclesie: de quo dictum est petro: Quodcūq̄ ligaueris super terram: erit ligatum et in celis: **Matth. xvi. c.** **Flagellum equo** sup̄ple congruit vel debetur: martime restituo vel vmbraico vel cespitanti. **Et cham⁹ asino** similiter congruit: vel debet propter lasciuia: propter luxuriā: propter gulam. **p** **Et virga:** id est disciplina: **q** **In dorso imprudentium:** qui nesciunt estimare res sibi valorem suum. **Unde. s. x. b.** Virga in dorso eius qui indiget corde. Virgam in dorso dicuntur habere imprudentes triplici ratioe. Prima: quia non vident se flagellari: cum spiritaliter flagellantur: quod figuratum est in hoc quod domin⁹ velata facie colaphicatus est a iudicis. Secunda: quia flagellum eterne damnationis manet eos: vnde reprobi semper in scriptura dicuntur percuti in posteroia. Tertia: quia sola flagella corporis reputāt esse flagella. Equo et asino comparat imprudens. Equo quidē propter fortitudinem carnis: asino propter stulticiā mētis. De hoc **Eccl. xxiij. d.** Libaria et virga et onus asino: panis et disciplina et opus seruo. **r** **Ne respondeas stulto iuxta stulticiā suā:** loquenti sup̄ple: id est nihil

A

11. q. 3. c. illud

Quomodo nix est? **Expōsi. Cap. XXVI**

q te. Duo sūt quę fructū p̄dicatiōis impediunt. Imperitia p̄dicatōis et p̄secutio infidelis. Et ista duo cōparat salomon in hac parabola: asserens nō minus ledi ecclesiā infidelium: vt probauit calamitas arriang tempestatis. **N**omine niuis et pluuię p̄secutiōis tempestas accipit: Moie

supple. i. n. b. l. respōdeas / fm Glo. Vel sic: Ne respōdeas
stulto iuxta stulticiā suā. i. stulte: a. Ne efficiaris ei
similis / stulte rīdendo. Patiētia enī p̄tra maliciā / z sapiētia
p̄tra stulticiā / pugnare debēt christiani. Unde Roma. xij. d.
Noli vinci a malo: sed vince i bono malo. Sap. vij. d. Sapi
entiam non vincit ma
licia. b. Respon
de stulto iuxta stulti
ciā suā. i. fm qd̄ exi
git stulticia sua: c. Ne
sibi sapiēs esse vi
deat. i. vt recogno
scens stulticiā suā cor
rigat. Ad hoc enī de
bet esse tota sollicitu
do doctor / vt eoz re
sponsio faciat stultos
agnoscere stulticiā su
am: quia tūc facile corrigunt. Sed videt salomon sibi esse cō
trariū: quia p̄r dicit: Ne respōdeas stulto iuxta stul
ticiā suā. Et modo statim subdit: Respōde stulto iuxta
stulticiā suā. Sed non est p̄trarietas: Quidā enī stulti sūt
oīno icorrigibiles: q̄ nō recipiūt sapiētiā: hīs nullo modo
rīdendū ē. Et q̄ntū ad h̄mōi dicit: Ne respōdeas stulto.
Unde z dñs Barth. xxi. c. p̄ncipibus sacerdotū querētib⁹:
In qua potestate h̄ fac: noluit respōdere: s̄ q̄ fuit: Baptis
mus iohānis vnde erat: e cōlo an ex hoīb⁹. Et respōdentib⁹:
nescim⁹: ait illis: Neq; ego dico vob in q̄ potestate h̄c fa
cio. Neq; etiā herodi voluit rīdere: Luc. xxiij. b. Neq; p̄
laro: Barth. xxvij. b. Alij sūt stulti corrigibiles: Quoz du
plex est differētia. Nā quidā corrigunt rīdēdis suauitate: alij
sermonis austeritate. Unde Sen. Quēdā vitia frāgēda sūt:
alia vero emendāda. Quo ad h̄mōi dicit salomon: Respō
de stulto iuxta stulticiā suā. Vel nō ē p̄trarietas: q̄ h̄c
dictio iuxta / equoq; sumit: p̄mo notat similitudinē: secūdo
exigentia. Trē nō ē p̄trarietas. p̄pter diuersos fines: Nā p̄mo
dicit nō esse respōdendū stulto / ne. i. p̄ior efficiat: v̄l vidēs se
p̄remni et idignū respōsione / pfundat. Secūdo dicit stulto esse
respōdendū: vt eius stulticia rep̄imat / z cognoscēs suā stul
ticiā corrigat. d. Claudus pedibus / est supple. infr
mus ad opus exterius. e. Et iniquitatem bibens / interi
us cogitādo. f. Qui mittit verba / p̄dicationis vel doc
trine siue instructionis: g. Super nūciū stultū. i. p̄ hereti
cū v̄l malū v̄l idiotā catholicū. Scienter dico: P̄t enī sapi
ens p̄latus mittere stultū quē putat z credit ex relatu multoz
esse bonū z sapiētē: nec perdit gloriā sapiētiē suē: qui aut
scienter mittit stultū / claudus est pedib⁹ z iniquitatē bibēs. i.
bonoz operū exterior z interior si qua habet vel habuit me
ritum amittit. Mystice d. Claudus pedib⁹ et ini
quitatē bibēs / ē dñs iesus: q̄ iniquitatē. i. p̄nā p̄ iniquitate n̄ra
q̄ si aquā bibit. Vñ Job. xxxij. a. Quis ē vir vt ē iob q̄ bibit
subfannationē q̄ si aquā: Claud⁹ / est / pedib⁹: q̄ pedes ei⁹
. i. doctores z p̄dicatores / podagrici z exoleati s̄ adeo vt sup
nihil durum valeant ambulare: ideo vacillat dñs: nec potest
magnas dietas facere sup regionē p̄ctor. Vñ. ij. Regl. vij. b.
legit: q̄ boues calcitrantes declinauerūt arcā dñi. Laudicat
etiā isti pedes in p̄dicationē vel in locutionē / fauorē q̄rendo vel
odiū declinādo. Stult⁹ nūci⁹ ē idiora p̄lar⁹: q̄ sine l̄ris venit:
Nā q̄ sacras l̄ras nescit / nūci⁹ sine l̄ris venit. Nā q̄dē l̄ras
bon⁹ nūci⁹ bz i p̄ride cordis sui: in q̄ d̄ esse depicta v̄l poti⁹
certe isculpta imago sumi p̄tificis p̄ imitationē / habēs z si
gillū pendēs in l̄ris. i. patiētiā siue op⁹ i doctrina. In h̄ enī
cognoscit verus nūci⁹ christi: q̄ et doctrine opus z operi pa
tiētiā adiūgit. Talis nūci⁹ fuit ille q̄ dixit: Stigmata iesu iu
giter in corpe meo porto: Gal. vlt. d. Ideo q̄ si vero nuncio
credebatur ei ab omib⁹: quia z litteras z sigillū dñi sui in pi
ride insculpta eius imagine deferobat. Et h̄c ē ratio q̄re ho
die non creditur doctorib⁹ z p̄dicatozib⁹ z p̄relatis: q̄ multi
sine litteris veniūt: et qui litteras habent / sigillū non habent:
nec p̄ridē p̄curatā. h. Quomodo pulchras frustra
id est inutiliter: i. Habet claudus tibias: sic inde

cense est in ore stultorum parabola: id est doctrina: id
est sicut claudus pulchras tibias tm ad decorem habet z nō
ad vsu: ita stulti habent parabolam ad honorem exterius
et non ad vsu interius. Stultos dicit nō ignaros: sed qui bo
na sciūt z dicūt z nō faciūt: Vñ recta ē similitudo: quia sicut

bet claud⁹ tibias: sic indecē
est i ore stultoz pabola. Sic
qui mittit lapides in acruū
mercurij: ita q̄ tribuit insipienti
hōnorē. Quomō si spina na
scatur in manu temulenti:
sic parabola in ore stultoz.
Iudiciū dētermiat causas:

cādū tēplū mercurio siue idolo mercurij: i. Ita q̄ tribuit
insipienti. i. stulto siue idiote cuiuslibet v̄l heretico: m. Hōno
rē. i. officiū docēdi vel p̄lationē. q. d. q̄ insipienti vel heretico
honorē p̄lationis vel docēdi tribuit: nō min⁹ delinquit q̄ q̄
deos gentiū vel delubra eoz cultu venerat inani. Vel sic ad
litteram. Gentiles faciebant acruū lapidū ad honorē mer
curij z alioz deozum: sic etiā apud nos faciūt peregrini vbi
p̄mo vident monasteriū ad qd̄ vadunt / ibi constituūt acer
uum lapidum z ponunt cruces: et dicitur mons gaudiū. Di
cit z salomon: sic illud apud gentiles idolatria ē: ita apud nos
idolatria est insipientem constituere in dignitate. Vñ Zach.
xi. d. O pastor z idololum. Hoc est qd̄ prohibetur in lege: Le
uit. xxvj. a. Non facietis vobis idolū z sculptile: nec titulos
erigētis nec insignem lapidem ponētis in terra vestra vt ado
retis eum: Qd̄ est nobilē idioram p̄latū cōstituere in eccle
sia: qd̄ tū hodie fere vbiq; fit: Vñ patet q̄ prope ē finis mū
di. Dicit enī dñs Barth. xxiij. b. Cum videritis abomi
nationem desolationis quē dicta est a dāniēle propheta stan
tem in loco sancto / qui legit intelligat. Vel sic. Mercuri⁹ de⁹
est mercatorum: qui solent computare per lapillos: quibus
si aliquis iactat lapillum aliquem tota computatio turbata
est: et reincipienda: ita cum insipienti datur p̄latio vel of
ficiū docēdi: totum turbatum est: z quasi nihil factum ē
iterum reincipiendū est. Et hoc est: Sicut qui mittit lapi
dem in acruum mercurij / vbi computat mercatores:
totum confundit z turbat: Ita qui tribuit insipienti ho
norem / p̄lationis aut magisterij. n. Quomodo si spi
na nascit in manu temulenti: id est ebrii temerito: id est
vinolenti: o. Sic parabola: id est verbum doctrine.
p. In ore stultorum / qui nesciunt estimare res fm valo
rem suum: qui bona dicunt z mala faciunt: bene docent z ma
le viuunt. Et recta est similitudo. Sicut enī ebrius spina quā
tenet in manu seipsum z alios pungit z lacerat z nō curat: ita
stultus verbo doctrine suę cum exemplo vitę suę seipsum p̄
mo exulcerat / deinde alios qui in eo scandalizantur: z non cu
rat. Vel sicut ebrius punctionem spine quā tenet nō sentit:
ita stultus ex sermone quem p̄dicat / nō compungitur. Un
de est velut es sonans aut cymbalum tinniens. j. Cor. xij. a.
Bonus vero doctor vel p̄dicator ex sermone quem p̄fert
exterius in ore / compungit interius in corde. Unde Eccl. ij. a.
Liber deuorat⁹ amaricauit ventrem eius. Et ventrem
iohānis / similiter: Apoc. x. d. Verba enī sapientū quasi sti
muli: et quasi clauī in altum defixi: Eccl. vlt. d. Idem. j. d.
Qui addit sciāz / addit z dolorē. Vel spina i manu temulenti ē
p̄ctm in toge p̄dicantis: Zup illud. Gen. xxvij. c. Vox q̄dem
vix iacob ē: man⁹ aut man⁹ s̄ esau. q. Iudiciū dētermiat
causas: et lites causarū. Ad h̄ enī iustitia sūt iudicia. Deut.

xxv. a. Si fuerit cā inf aliq̄s
terminabit: s. Causas / oim. Tūc enī portabit q̄libet libel
hum cause suę apertū
Moralif: q. Iudiciū / discipline: r. Dērmiat cau
las / quę sunt int carnē et spm: Caro enī p̄cupiscit aduersus
* spiritū: et spiritus

B

Et. supbia

Dyftice

Et. p̄lectione
Et. fono

Daniel. 9. 4

Et. toz

Dyftice

Moralif

xxv. a. Si fuerit causa inter aliquos et inepellauerint iudices: quæ iustum esse pspexerint: illi iusticiæ palmā dabūt: quæ im-
pū pdenabūt impietatis. **Modo** pō iudices causas mltipli-
cant et ptelant: et b vel pē cupiditatē ppiam: vel ppter aduo-
carorū maliciā. **a** **Et q̄ imponit stulto silētium/iras**

Pe. 2. d. Ejce derisorē et exi-
bit cū eo iurgū cessa-
buntq; causę et contu-
melie.

Hyfice * Iam causę sue aptū: et
fm q̄ in eo erit scptū:
dabit sentētia diffini-
tiua: a qua nō poterit
appellari. **Apoc. xx. d.**
Uidi mortuos mag-
nos et pusillos stātes i

St. flecto
St. 19. d. p̄spectu throni: et libri
apri sūt: et alius liber
apertus est qui est vitę:
et iudicati sūt mortui
ex his q̄ scpta erāt in
libris fm opa ip̄orū.

St. 19. d. **Modo** libri clausi sūt:
nec apparēt causę: sed tūc aperient et apparebit cui⁹ causa fue-
rit iusta. **Un. s. xv. d.** Sortes mittunt i finū: sed a dño tem-
perant. **Ibi** expositionē gr̄e. **a** **Et q̄ imponit stulto si-**

lentium. i. heretico vel detractori aut p̄dicatori imperito:
b **Gras mitigat:** quas ip̄i cōcitāt in auditorib⁹ suis. **Su-**
p̄a. xxij. a. Excelsa stulto sapientia: modo. i. in porta. i. in
iudicio non aperiet os suū.

St. 19. d. spiritū: et spūs aduersus carnē: **Gal. v. c.** **a** **Et q̄ impo-**
nit stulto silētū. i. carnali sensui q̄ est aduocat⁹ carnis: vel
diabolo q̄ ei⁹ p̄siliari⁹: **b** **Gras mitigat. i. rixas** carnis
et spūs: vel iras dñi qui irascitur de hoc q̄ ancilla vult p̄esse
dñe. **Hoc** est enī illd malū qd terra sustinere nō pōt. **i. xxx. c.**

c **Sicut canis q̄ reuertit ad vomitū suū:** quē graua-
tus p̄cecerat: **d** **Sic imprudēs. i. insipiens:** **e** **Qui**
iterat stulticiā suā. i. neq̄tiā suā p̄ p̄fessionē vel satisfacti-
onē ad p̄cā p̄terita redeūdo. **Abomiabile ē** et caninū vomitū
suū māducare: hoc ē p̄cā p̄fessionē iterare. **Qui** de p̄cā
p̄terito cogitat/vomitū suū i os resumit: qui in eo delectat/
masticat: q̄ p̄sentit/trāsglurit: q̄ facit/ iā comedit. **De h̄mōi d̄z**
ij. p̄t. ij. d. **Del⁹** erat illis non cognoscere vias iusticię: q̄
post agnitionē retrorsū p̄uerit ab eo qd illis traditū est sc̄o
mādato: **Q̄** orngit enī eis illud veri p̄uerbii: **Canis reuertit**
ad vomitū suū: et sus lora in volutabro luri. **f** **Uidisti ho-**

minē sapientē sibi videri: magi illo sp̄e habebit in-
sipiēs. i. si videri aliquid q̄ sibi videt sapiēs eē: maiorē sp̄e ha-
be de illo q̄ se insipietē reputat. **i. Cor. iij. d.** Si q̄s videt inf
vos sapiēs eē i h̄ sculo/stult⁹ fiat vt sit sapiēs. **Eccl. xxvij.**
e. Perdidisti oēm sapiāz tuā in decore tuo. i. in h̄ q̄ decoz te
esse in sapiā reputabas. **Nihil p̄nitios⁹ ē** q̄ sapiētē se repu-
tare. **Hec ē** mors et necatio hūilitat⁹: q̄ est custos oīm p̄tutū
et restituit oīm bonoz: **Mā** humilitas de tepiditate altariū
strutū inflāmescit/de paup̄tate ditescit/de defectu abūdat/de
luctu gaudet/de morte reuiuiscit: **Jo d̄z Ro. xij. d.** Nolite
esse prudētes apud vosmetipsos. **Mā** v̄ vobis qui sapiētes
estis i oculis v̄ris: **Esa. v. c.** **s** **Dicit piger/ad oē bonū:**

cogitās viā iusticię inchoare: **b** **Q̄d. i. diabol⁹** insidiās et
rugies gr̄es quē deuoret: **i** **Est i viansticię:** **k** **Le-**
na i itinerib⁹ q̄b⁹ icedūt iusti. i. mala delectatio et primoz
detractio: et ita retardat a bono. **Sup. xv. c.** **Iter pigroz q̄s**
sepes spinaz. **Et. xxij. b.** **Dicit piger:** leo ē foris: i medio pla-
tearum occidendus sum. **q. d. piger:** ego bene vellē facere pe-
nitentiā/sed timeo diaboli p̄suras et carnis molestias et mūdī
insultationes. **Contra** quos dicitur **Eccl. xj. b.** Qui obseruat
ventū non seminat: et qui p̄siderat nubes/nunq̄ metet. **Quis**
dicitur piger: **sup. xv. c. et. xxij. b.** dictum est. **Hoc** autem di-

Pe. 5. b.

Pe. 5. b.

Pe. 5. b.

Pe. 5. b.

Pe. 5. b.

Pe. 5. b.

co/q̄ reuera piger est: q̄ in domo ruuosa habitat et videt rui-
nam p̄e pigritia nō vult exire: videt ignē appositū vndiq; et
non vult clamare/nec aquā p̄iicere/sed tacet in lecto. **Do-**
mū ruinosam dico mūdū/carnē: lectū/diuitias et delicias: ig-
nē/vitia vel temptatiōes: aquā/p̄nitentiā. **l** **Sicut osti-**

p **Sicut q̄ apphēdit aurib⁹ ca-**
q̄ **nē:** sic q̄ trāsīt impatiēs et cō-
s **misceat rixę alteri⁹.** **Sicut** no-
xi⁹ est q̄ mittit lāceas et sagit-
tas in mortez: ita vir q̄ frau-
v **dulenti nōcet amico suo:** et
cū fuerit dephēsus/dicit:
r **ludēs feci.** **Cū** defecerit lig-
na extinguet ignis: et susurro-
ne subtracto iurgia p̄q̄escūt.

s **Sicut carbonēs ad prunas**
et ligna ad ignem: sic homo
iracundus suscitāt rixas.

a **Uerba susurronis quasi sim-**
p **plicia:** et ipsa perueniunt ad

terit. **Dan⁹** s̄b ascella abscondere ē ab ope cessare. **Danū** ad
os p̄uere est: qd quis docet/oīe adimplere: **Idē. s. xix. d.**
Ibi quere expositionē. **n** **Sapientior sibi piger v̄-**
del. i. homo carnalis deditus carni et mūdo: **o** **Septem**
viris loquētib⁹ sentētiās scripturarū. i. vniuersis sanct⁹
doctorib⁹ et p̄dicatorib⁹ qui et verbo et facto loquūt sentētiās
scripturarū. **Eccl. x. a.** **In** via stultus ambulans cum sit ipse
insipiens/oēs stultos estimat. **p** **Sicut q̄ apprehendit**
aurib⁹ canē: sic q̄ trāsīt/vbi sūt rixetel aliq; **q** **Impa-**
tiens contumelię: **r** **Et cōmisceat rixę alteri⁹** volendo
mitigare eos/vl alterū iuuare. i. sicut stultus ē qui canē p̄ au-
res capit: quia puocat ipsum ad iram et latratus sibi excitat/
cum prius esset in pace: ita qui impatiens est cōtumelię stul-
tus est si rixantes velit mitigare: **Audiet** enī dura verba que
non poterit sustinere: et sicut canis incipiet latrare cum alijs.
Ad litteram ergo cōsiliū salomonis est: vt qui impatiens est/
rixantes fugiat: qui vero patiens ē pōt eos mitigare. **s** **Si-**
cut noxi⁹ est qui mittit lanceas et sagittas i mor-
tem. i. ad occidendū aliquē siue occidat actu siue nō: **r** **Ita**
vir qui fraudulent⁹. i. quasi per ludū: **v** **Nocet ami-**
co suo/ in rebus vel in p̄sona vel i fama. **x** **Et cū** fuerit
deprehēsus/dicit: **ludēs** feci. i. ludere volebā. **Sup. x.**
d. **Quasi** p̄ rixā stult⁹ opat scel⁹. **Ibi** gr̄e expositionē. **Ala-**
cuk. ij. c. **Ue** qui potum dat amico suo mittens fel suū et in-
ebrians vt aspiciat nuditatē ei⁹. **v** **Cum** defecerint lig-
na extinguetur ignis: et susurrone subtracto iurgia
cōquiescūt. **Sicut** enī ligna materia siue cibus sūt ignis:
ita susurria que maledictorū rememorationē faciūt/ fomenta
sunt iurgiorum. **Susurro** autem dicitur latēs siue astutus de-
tractor: qui in p̄sentia vngit et in absentia pūgit. **Subtra-**
gel ligna foco si vis extinguere flammās: **Si** motus carnis/
ocia/ vīna/ dapes. **Leuit. xix. c.** **Non** eris criminatoz/ nec su-
surro in populis. **Eccl. xxi. d.** **Susurro** coinquinabit animā
suam et in omnibus odietur. **3** **Sicut carbonēs ad**
prunas et ligna ad ignem: sic homo iracundus su-
s **citat** rixas: id est sicut carbonēs mortui additi ad prunas
vivas/ et ligna addita ad ignem augent ipsum ignem: sic hō
iracundus auget et suscitāt rixas: q̄ patiens est mitigat suscita-
tas. **Al** sicut carbonēs appositī ad prunas accēdunt defacili
et ligna similiter ad ignē: sic iracundus homo facile accendit
igne iracūdię. **Eccl. xxiij. c.** **Alia** calida q̄si ignis ardēs nō ex-
tinguetur donec aliquid glutiat: et hō nequā in ore carnis sue
nō desinet donec incendat ignē iracūdię et gehēne. **a** **Uer-**
ba susurronis: id est bilinguis/ litis ac iurgiorum incentivo-
ris: **b** **Quali** simplicitas: id est amicitia. **c** **Et ipsa**

i 2 pueniūt ad intima

Terfius

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

St. 15. b.

perueniunt ad intima cordis. Ex intimo corde proce-
dunt licet loco videantur dicta. Barth. xij. c. Ex abundan-
tia cordis os loquitur. Vel. Perueniunt ad intima cordis
eius q̄ audit vel cui detrahitis: Sicut sagitta in capite vel spi-
na in pede que vix extrahitur: et quando putrescit ibi putrescere
facit caput vel pedes:

Al. ventris
B

ita ptumelia cor. Su-
pra. xvij. b. Verba
bilinguis quasi simpli-
cia et ipsa pueniunt vsq̄
ad interiora ventris.
Ibi require exposi-
tionem latiore. a
Quomodo si ar-
gento sordido or-
nare velis vas fic-
tile. i. vas factum de
fra: b. Sic labia
tumētia / sibi am-
pulosos apparēns po-
stringit: c. Qui pess-
mo corde sociata.
q. d. sicut vas fictile si
ue terreū opiri argen-
to sordido. i. scoria ar-
genti: turpe et idē est: sic eloquētia doctrinē cordi pessimo
sociata. Vasa ecclē dicunt doctores et p̄dicatores: q̄b̄ dñs
porat totam ecclēiam vino leticie sp̄ualis et virgines germi-
nate. Hęc vasa deberēt esse aurea per sapiā et argētea p̄ elo-
quentiā et mūda p̄ vitam: Sed heu fere oīa sunt testea p̄ auar-
iciā aut luxuriā. Idē. vj. c. A minorē vsq̄ ad maiore omēs
auaricie studēt: et a p̄pha vsq̄ ad sacerdotē cūcti faciūt doli.
Et b̄ q̄ deplorat p̄phetā / Thre. iij. a. Filij sion indyti et
amicti auro p̄mo: quō reputati sūt in vasa testea: op̄ manu
figuli. i. diaboli. d. Labijs suis. i. sibi suis: e. Gntel-
ligit hunc: cū i corde tractauerit dolos. i. vt dolose
q̄si p̄ ludū vel sibi specie boni noceat: sic iob q̄ deosculā ama-
sā interfecit. ij. Reg. xx. c. Quia nō pōt diu latere ignis sub
cinere: q̄n fumū vel flāmā euaporat: sic nec odium in corde.
Eccl. xxi. d. Ante ignē camini vapor et fum⁹ ignis inalatur.
Dyslice Dyslice: Inimic⁹ / est heretic⁹: q̄ labijs. i. sermonib⁹ / su-
is intelligit: cū errores impietati admiscet catholice veritati.
Moraliter Moraliter: Inimic⁹ / est mūdus vel caro: vtq̄ labijs suis
intelligit: Mā vtrūq̄ loq̄la sua manifestū fac. Loq̄la mūdi ē
pcupiscētia oclor. i. ambitio dignitatu et cupiditas diuitiar.
Loq̄la carnis ē appetit⁹ gulę et ardor luxurię. Vund⁹ dicit:
Quēcūq̄ oscular⁹ fuero dignitatu vel diuitiar osculo: ipse ē
tenete eū / o vos diuitie et dignitates: et crucifigite: Barth.
xxvj. c. Caro hō dicit: Comedam⁹ et bibam⁹: cras enī morie-
mur: Esa. xxi. d. Hęc dū loq̄la mūdi. s. et carnis sūt dū filie
saguisuge: de q̄b⁹ dī. j. xxx. b. Saguisuge dū sit filie: dicētes
affer affer. De b̄ inimico adhuc s̄dit salomon: f. Qui sub-
miserit vocē suā / molliēdo ipsā: cū ipsa sit iaculū: g. Ne
crediderit ei: quia ē q̄ se nequit hūiliat: et iteriora ei⁹ plena
sūt dolo: Eccl. xix. d. Quare aut non sit ei credendū subdit:
h. Qui septē neq̄tie. i. oēs: i. Sūt in corde illi⁹ / vt i
p̄rio domicilio. Ibi sūt septē spūs neq̄ores: de q̄b⁹ Barth.
xij. d. Cū immūd⁹ spūs exierit ab hōie: ambulat p̄ loca arida
grēs requit et nō inuenit: Quippe behemoth habitat i loc⁹ hu-
mētib⁹: Job. xl. c. Tūc dicit: Reuertar i domū meā vñ exiui:
et veniēs inuenit eam vacante: scopis mūdātā et ornātā: tunc
vadit et assumit septē alios spūs secū neq̄ores se: et irātes ha-
bitāt ibi: et sūt nouissima hōis illi⁹ peiora p̄iorib⁹. k. Qui
opit odiū fraudulent⁹. i. p̄ silētiū p̄fessiois vel velo simu-
latis: l. Reuelabit malicia ei⁹ i p̄cilio / generali ex-
treme examinatiōis. Bar. x. c. Nihil optū qd nō reuelet et nī
hil occultū qd nō sciat. m. Qui fodit foueā incidet i
eā. i. q̄ tendit aliq̄ laq̄os p̄ciorū / p̄mo capiet in eis: Memo enī
p̄ius nocet aliq̄ q̄ sibi p̄p̄si. n. Et q̄ voluit lapidē reuertet
ad eū. i. q̄ iaculū maledictiois aut detractiois facit in aliq̄

Eccl. 10. b.
Eccl. 27. d.

Dyslice
Moraliter

a intima cordis. Quomodo
si argēto sordido ornare vel
vas fictile: sic labia tumētia
cū pessimo corde sociata.
d. Labijs suis intelligit inimi-
cus: cū in corde tractauerit
f. dolos. Qui submiserit vo-
cem suā nē crediderit ei: q̄n
septē neq̄tie sūt i corde illi⁹.
k. Qui opit odiū fraudulent⁹:
l. reuelabit malicia ei⁹ in cōci-
milio. Qui fodit foueā incidet
n in eam: et q̄ voluit lapidē re-
uertet ad eū. Lingua fallax

pro eo puniet. Eccl. xxvj. d. Qui in altū mittit lapidē / sup
caput ei⁹ cadet. o. Lingua fallax. s. heretic⁹ / hypocrite
adulatoris / detractor⁹ / falsi testē: p. Nō amat veritatē
doctrinē / iusticię / vite. Hereticus impugnat primā. s. doctri-
nam fidet: hypocrita scōdam. s. veritatē iusticie: cui⁹ speciē tñ
habet et re ipsa caret.

q̄ nō amat veritatē: et os lubri-
cū opat ruinas. Ca. XXVII
E gloriēris i crasti-
nū: ignorās qd sup-
uctura pariat dies.
v. Laudet te alien⁹ et nō os tuū:
extrane⁹ et nō labia tua. Gra-
ue est saxū et onerosa arena:
sed ira stulti vtroq̄ grauior.
v. Ira nō habet misericordiaz
nec erūpens furor: et impetū
cōcitati spūs ferre q̄s pote-
rit: Melior ē manifestatio cor-
rectio: q̄ amor absconditus.

gna exaltat: Et lingua ignis est: vniuersas inq̄tat: Jaco.
ij. a. Jō dicit Eccl. xxvj. d. Quis dabit ori meo custodiā: et sup
labia mea signaculū certū: vt nō cadā i ipsi⁹: et lingua mea p̄-
dat me. Expōitio Cap. XXVII

s. n. E gloriēris i crastinū. i. de futuro quasi sectur:
i. Ignorās qd supuctura pariat dies: Mā
vt dicit Beda: h̄ hodie seruis dñs q̄s eē in futurū possit: aut
quō vitā finitur⁹ sis p̄uidere nō vales. Vñ Eccl. ix. a. Sūt
iusti atq̄ sapientes et opa eorū i manu dei: et tñ nescit hō vtrū
amore an odio dign⁹ sit: sed oīa i futurū seruant incerta. Qd
fit vt sp̄ sibi timeat hō: Sic Job. xxj. c. Semp q̄si tunc
fluct⁹ sup me deū timui: et p̄dus ei⁹ ferre nō potui. Doc ē qd
dī. iij. Reg. xx. b. Mō gloriē accinet⁹ q̄ vt discinet⁹: q̄ dū
poterit vinci nō debes dicere vici. v. Laudet te alien⁹
et nō os tuū: extrane⁹ et nō labia tua. Cōtra vitū iactā-
tię dī. b. Aliq̄ aut vtrū sp̄ualē p̄nt opa sua cōmēdare dupli-
decausa. Primo vt de⁹ glificet i eis et prim⁹ edificet. Vñ. ij.
Cor. xi. b. Existimo me nihil min⁹ fecisse a magnis aplis: Mā
et si imperit⁹ sermōe: s̄ nō sciētia. Secūdo ad sui p̄solationē et
spei releuationē pōt hō laudare se corā deo. Vñ Esa. xxxvj.
a. dicit ezechias: Obsecro dñe memēto q̄s quō ambulaue-
rim corā te i iustate et i corde p̄fecto: et qd bonū ē i oculis tuis
fecerim. v. Graue ē saxū et onerosa arena: s̄ ira stul-
ti vtroq̄ grauior. i. pl⁹ graui⁹ sapiens ira stulti q̄ onere
saxi vel arene. Eccl. xxij. b. Sup plūbū qd grauior: et qd il-
li aliud nomē q̄ farū: Arenā et salē et massam ferri facit⁹ ē fer-
re: q̄ hōies imprudēt et fatuū et impū. Dyslice. Saxū est
p̄ctm mortale: arena multitudo venialiū. Vñ sensus ē: Gra-
ue ē dep̄mi vno mortali p̄cō vel multitudine venialiū onerari:
v. Sed ira stulti vtroq̄ grauior. i. ira p̄ vitū que oīno
extinguit oculū mētis ne possit discernere verū. Est aut ira p̄-
celū: que ad spūs turbat oculū rōnis: vt postea limpidi⁹ vi-
deat. Hęc ē ira iusti: Et de hac dī. Eccl. vij. a. Melior est ira
risu: q̄ p̄ tristitiā vult⁹ corrigi anim⁹ delinquentis. Ira vero
stulti mor vt canduerit viscera pietatis amittit et laxat frena
furois. Vnde sequit⁹: s. Gra stulti. s. a. Nō habet mi-
sericordiā: q̄ ē inq̄sitr vindicte. b. Nec erūpens fu-
ror: q̄ totā maliciā cogit effundere: habet misericordiam. c. Et
iō impetū p̄citati spūs ferre q̄s poterit: q. d. null⁹ nisi
brute dei. a. Moralit. v. Graue saxū est labor siue pōd⁹
inūctę administratiōis: Arena onerosa ē molestiarū ac sollici-
tudinū multitudo: s̄ sup his pl⁹ graui⁹ furor et ira mali plati.
d. Melior ē manifesta correctio: dñi vel plati q̄ flagel-
lat oēm filiū que recipit: Sup. ij. b. Et Heb. xij. b. e. Dī
amor abscondit⁹: q̄ p̄ opa nō ostēdit. Correctio enī signa-
est paternę dilectionis:

A

Eccl. 11.

Eccl. 11. b.

Eccl. 10. b.
Eccl. 27. d.

Dyslice

Moraliter

Ps. 44. sic te. Dom^o et mund^o ē. Tū dñs p^o p^o. Audi filia et vide: et inclina aurē tuā et obliuiscere pplm tuū et domū patris tui. Adāc domū. phibet ingredi salomon i die afflictiois: qz nō a mun/ do s a solo deo grēda ē p^olatio i die tribulatiois: qz delicata ē diuina p^olatio: nec pcedit admittitib^o alienā: vt dicit beat^o Berni. Spōsus iuste trāscere spōse si ipso dimisso p^olatio ē q/ reret ab adultero: sic dñs q spōsus ē vnus/ cuiusq^o fidel^o aie: Iux illud Osee. ij. d. Spō fabo te m in fide. Iu/ ste irasci pōt dñs si q/ rat qd ab alio p^olati/ onē i tribulatioe: Ob hoc enī tribulationes imittit vt clamem^o et fugiam^o ad ipm tanq^o egri ad medicū: tanq^o serui afflictī ad dñm: tanq^o naufragi ad asilū. Ps. Fact^o ē dñs refugiu paup: adiutor i oportunitati/ bus i tribulatioe. a **Melior ē vicin^o iuxta cōpassionis affectu** z miseratiois effectū: b **frat^o pcul^o** vt patet in samaritano z sacerdote z leuita: Luc. x. c. d. Veli^o est tibi hēc vicinū pū q^o frēm impiū. Tū. s. xvij. d. Vir amabilis ad societate mag^o amic^o erit q^o frāt. **Physice** a **Vicin^o iuxta** gētilis ē affinitate fidei nob^o pūct^o. b **frat^o pcul^o** iude^o ē fide z pietate a nob^o separ^o. Nec dubiū qn gētil^o meli/ or sit iudeo. c **Stude sapiē**: nō solū cōscēde s obinē/ de siue possidēde z faciēde fili mi: d **Et letifica cor me/ um**: sic studēdo sapiē. e **At possis exprobrāti rīde/ re sermonē**. i. reddere rōne p^oradicentib^o vel interrogatib^o: Buxta illud. j. Pet. ij. c. dñm autē iesū christū scitificate in cordib^o vīs/ parati semp ad satisfactioē oī pōcēti vos red/ dere rōne de ea q in yob est spe. f **Alutus vidēs ma/ lū** p^osecutiois: h **Abscōdit^o** ē. i. abscōdit se vt nihil susti/ neat. Idē. s. xxi. a. Callid^o videt malū z abscōdit se: sic vul/ pes i cauea. Et d his dīc Job. vi. c. Qui timēt pūmā irruet sup eos ntr. In bono etiā exponit. f **Alutus**. i. sapiēs. g **Uides malū**. i. mūdū: q^o tot^o i maligno posit^o ē. j. Job. v. d. h **Abscōdit^o** ē. i. cū viderit abscōdit se resiliēs ab eo z fugiēs i solitudine claustrī. Maū. ij. b. Et erit oīs q viderit te resiliēs a te. Uiderat eū Ps. cū dixit: Ecce elōgavi fugiēs et māsī i solitudine. Uiderē. ij. e. Dur^o babilonis corruet: egre/ dimini d medio ei^o p^ols me^o vt saluet vn^o q^oq^o aīaz suā ab ira furois dñi: z ne forte mollescat cor vīm. i. **Paruuli**. i. apo/ stoli z seq^oces eoz: k **Trāscūtes** viā hui^o lēgī qñ viatores z pegrini: l **Sustinuerūt dispēdia**. i. multa opprobria. Heb. xj. f. Scti p fidē vicerūt regna. Et. i. g. Alij ludibria z fbera expti insup z vincula z carceres zc. S. i oib^o his gau/ debāt: quia ibāt apli gaudētes a p^ospectu pūlij qñ digni ha/ bitī s p noie iesu p^omelīā pati: Act. v. g. Si tūc trāscūtes tot dispēdia sustinuerūt: qd sustinēt vel sustinebūt habitātes: Apoc. viij. d. Ue v^o v^o habitātib^o i terra. Ter dīc v^o: qz v^o i natiuitate: v^o i vira: v^o i morte. Natiuitas ē iūda: vira la/ boriosa: mors pculosa. Tū. Ue mibi nascēti: v^o vīuo: v^o mo/ riēti. m **Tolle**. i. tolles vel rollēdū p^odica: n **Estime/ tū**. i. curā scūli: o **Eius**. i. ab eo: p **Qui spopōdit p extraneo**. i. q curā aliorū suscepit. q **Et p alienis** q^o curādos suscepit: r **Aufer ei pign^o** iūmū vel securitatē de vita gēna habēda. Vult enī i p^olatioe dānabūn^o: q i statu simplici si māsisset salui fuisset: Sicut ostēsū fuit cuidā mona/ cho: qz qdā alt^o monach^o elect^o fuerat z noluit recipe: et post mortē suā apparuit illi monacho et dixit ei: q si recepisset ele/ ctioē dānar^o fuisset. Jo dīc Ecē. vij. a. Moli grere fieri iu/ dex nisi x^otute valeas irrupe iniquitates. De hac materia dic/ tū est. s. vj. a. Ibi: Fili si spopōdisti p amico tuo zc. Et. xx. c. ibi: Tolle vestimētū ei^o q fideiussoz extitit zc. Ibi iuenies ex/ positioē. Et. xxij. d. Ibi. Moli eē cū his q defigūt man^o suas zc. s **Qui bñdicat p^orio suo voce grādi**. i. alta. i. q fa/ uore supflūz laudis aliqū extollit v^o malis ei^o fauēdo v^o bona

plus equo laudādo. t **De nocte cōsurgēs**. i. sollicit^o cir/ ca h^o vt ē omnis adulator. v **Maledicēt**. i. detractor: x **Similis erit**: qz vel in malo laudando p^osentia p^ostlar: vt bona laudādo puritatē intētiōis minuit vel puerit: vt qd supni amoris intuitu incepat/ humano fauore finiat. Esa. ij. c. Popule meus qui bñm te dicūt ipi te de/ cipit. y **Recta p^o** nullāia i die frigo/ ris z litigiosa mu/ lier compāni: quia vtrūq^o graue z tedio/ sū: sed mulier magis. s. xxi. b. Veli^o est se/ dere i angulo domat^o q cū muliere litigio/ sa z in domo cōmuni. Ecē. xxv. b. Cōmo/ rari leoni et draconi

suo voce grādi dē nocte cō/ surgens maledicenti similis ērit. Recta perstillantia i die frigoris et litigiosa mulier comparantur: Qui retinet eam quasi qui ventum tene/ at: z oleum dextere sugetua/ cuet. Ferrum ferro z acui/ tur: et homo exacuit faciem amici sui. Qui seruat ficum

placebit q^o habitare cum muliere nequā. Ubi mulier dī caro v^o sensualitas v^o p^osciētia cauterata vel ianis gloria vel doctri/ na heretica vel carnalis voluptas vel mūdāna sublimitas v^o administratio temp^oalis vel cura parochialis vel sciētia secu/ laris: Qui retinet eam. i. nūc retinere: a **Quasi qui ventū teneat**: z oleū dextere suę euacuet. i. sic vent^o vel oleum manu teneri non potest: ita nec mulier. An/ de. s. vij. b. Barrula z vagā qet impatiēs: nec valēs i domo p^osistere pedib^o suis: nūc foris/ nūc i platēis/ nūc iuxta angu/ los infidiās. Et sic vent^o si clausus tenet strepitū facit: sic mu/ lier si claudat litigiu fac. Et sicut oleū de manu effluit quātū cūq^o stringat: ita mulier semper effugiet q^o tūcūq^o bene cu/ stodiāt. Hoc etiā bene competit mūdāne glorię: quę dicitur mulier litigiosa: nam ad modū venti vel olei q^o p^opressus te/ netur: tanto min^o retinet: et ideo compa^o vimb^o quę sequit^o fugientē z fugit sequētē. Tū. Uider^o. Hoc solū gloriōsū ha/ bet hūana gloria q^o amatores suos p^ontit z diligit p^oempto/ res. Ecē. xxxij. a. Quasi q^o apprehēdit vimb^o z p^osequit ven/ tū: sic q^o attēdit ad vīsa mēdacia. Osee. xij. a. Ephraim pascit ventū et seq^o estū. b **Ferrū ferro acuit**: et hō exacu/ it faciē amici sui. i. sic ferrū acuit ex collisioe ad aliud fer/ rū: sic vn^o amic^o ex colligatioe alteri^o accendit i amorē. Tū. Ro. j. b. dicit apls: Cupio videre vos vt aliqd grē spūalis impertiar vob. Beda. Bona cōsolatio cōsiliū sapiētū: q dū se inuicē p^osolādo iustruūt: ferrū ferro exacuit. Itē sic ferrū fer/ ro exacuit et purgat ferrugine: ita hō exacuit faciē amici sui p^omelij. i. z tribulationib^o. Mā qd lima ferro z fomar au/ ro vel flagellū grano: hoc tribulatio viro iusto: dicit Aug^o. c **Qui seruat ficū** excolendo eam z bestias amouendo:

Comedet fruct^o eius **Physice** **Qui seruat ficū**: a **Physice**. Ficus ē sacra scptura: cui^o fruct^o dulcissimi sūt z folia medicinalia. Ecē. xlvij. c. Erūt fruct^o ei^o i cibū z folia ei^o ad medicinā. De qua dī Judic. ix. b. Dixerūt ligna ad arborem ficum: veni et super nos regnū accipe. Quę respōdit eis: Nunqd possum deserere dulcedi/ nem meā fructusq^o suauissimos et ire vt inter cetera ligna p/ mouear: De folijs huius ficus fecit sibi adam post peccatū pericōmata ad regendum pudibūda sua: Gen. ij. b. Quod etiā hodie multi faciūt: quia verbis doctrīne sanctę z p^odica/ tionis palliant iniquitates suas: nam verba sancta habent et docent/ sed vitam sceleratam et immūdam: Os corporis ha/ bentes in cēlo: sed linguam cordis: id est desiderū tenentes i luto: Os eozū quasi bassamitū redolet coram hominib^o: sed cor eozū quasi cadaver putridum fetet coram deo. Unde Uiderē. xij. a. Prope es tu ori eozū: longe aut a renib^o eozū. Adāc ficū decorticāt heretici q^o male exponūt sacra scpturā: Et etiā multi catholici qui eam enervant z emolliunt suis vitijs blandientes. Unde Jobel. j. b. Sēns ascendit super terram meam fortis et innumerabilis: dentes eius vt dentes leonis: et molares eius vt catuli leonis: posuit vineam me/ am in desertum/ et ficum meam decorticauit: nudans spolia/ uit eam et proiecit. Qui seruat hanc ficum/ corde/ ore/ opere

Comedet fructus

quis iqua nre redemptiois / et aq nre ablutiois. Eram^o eni et sor
didi et capriui. Un recte figurat^o e dñs p septe: Judic. xj. et
re et noie. Interpretat^o em apr^o v^o apl^o et christ^o apr^o fuit i late
re: et apic^o ianuā padisi et mysteria scripturaz. Un Dat. xxvj.
f. Ecce velu repli scissu e i duas ptes: a sumo vsq deorsu et fra
mora est et petre scisse
sunt et monumeta apta
st. Eccl. xliij. b. Vide
arcu et bñdic et q fecit
illu: valde speciosus e
i splēdore suo: manus
excelsi aperuer^o illu.

**Et apparuerūt herbe virētes. i. vi
roz spūalis sentētie. b**

**Et collecta sūt se
na et motib^o. i. my
stēria de sumis apicib^o scripturarū: qd^o scā pecora ecclie pa
scunt. Vel per herbas / suauitas tropologie accipit^o: per senū
soliditas allegorie: q vtraq collecta sunt a christo: **De
motib^o. i. de supbis iudeis: et data sūt gētib^o. Un Dat. xxi.
d. Auferet a vob regnū dei et dabit gēti faciet fruct^o ei^o.
Eccl. x. a. Regnū a gēte i gēte trāferet. p^o iusticias et iuri
as et ptumelias ac diuersos dolos. Cant. ij. c. Remis trā
it: imber abiit et recessit: flores apparuer^o i terra nra: sic^o p
tulit grossos suos: vinee flores deder^o odorē suū. Tria tpa
hic tangunt. f. hyems / ver / estas. Hyems fuit tpe legis: Ver
tpe euāgelij: Estas erit i futuro: qñ ioseph i meridie epulabit^o
cū fratrib^o suis cognit^o ab eis. Gen. xliij. d. Precepit ioseph
dispensatori dom^o sue: Introduc viros domū et occide victi
mas et instrue puiū qñ hodie mecū comesturi sūt meridie.
Et b^o g^oit spōsa: Cant. j. b. Indica mihi quē diligis aia mea:
vbi pascas. i. vbi des pastū vel accipias: vbi cubes i meridie.****

**Agni sūt ad vestimētū tuū. i. agnoz vellerib^o vestie
ris. **Et hedi ad agri pēciū. i. ad agrū emēdū vel exco
lendū. b****

**Sufficiat tibi lac caprarū in cibos tuos:
et i necessaria dom^o tue et ad victum ancillis tuis.**

Specie ponit p genere. q. d. Si hēs in domo tua sufficiētia
ad necessitatē vict^o et vestit^o: noli q^ore extra delicata ad vo
luptatē. j. Timoth. vj. b. Habētes alimēta et qbus tegamur
his contēti simus. Eccl. xxiij. d. Initiū vitē hois aq et panis

**Hyssice et vestimētū et dom^o pteges turpitudinem. Hyssice sunt
pba p^ois ad filiū / qui e caput ecclie: vel pba christi ad bonū
platu. Christi eni oib^o inocētib^o / oib^o elect^o qñ vestimento
decorat^o i gloria vestiet. Un Esa. xliij. e. Unuo ego dicit dñs:
id e p^o ad filiū: qz his oib^o velut ornamēto vestiet^o: et circūda
bis tibi eos qñ spōsa. Similit^o ois bon^o plat^o oib^o subdit^o q
ei^o doctrina et exēplo saluati fuerint / qñ corona decorabitur
gēna. Idē eni erit aureola q discernet ab alijs. De b^o diē apo
stol^o Phil. iij. a. Fratres mei charissimi et desideratissimi:
gaudiū meū et corona mea. Dñe g^o: **Agni. i. inocētes:****

**Sūt ad vestimētū tuū / o christe vel o plate. **Et
hedi. i. penitētes per te vocati ad penitētiā: veniet tecum:****

**Ad agri pēciū. i. ad regnū celoz pēciū: qd^o compa
agro vbi e thesaur^o abscondit^o. i. christ^o. Dat. xij. f. Simi
le e regnū celoz thesauro abscondito i agro: quē qui iuenit hō
abscondit et p gaudiū illius vadit et vendit vniuersa q^o habet et
emitt agrū illū. Et d^o b^o dixit ananias / iheremie. xxij. b. Eme
agz meū q^o e i anathor: tibi eni cōpetit ex p^onditate. Et appē
dit ei iheremias septe statheres et decē argēteos. Ananias in
prat^o grat^o deo / vel rñsio dei / vel cui donauit de^o siue q^o est do
nat^o deo. Anathor in p^oet^oat^o rñsio siue obediētia: vel rñdens
signo aut gratificatio designat^o. Vel sic: **Agni. i. inocē
tes: **Sūt ad vestimētū tuū / cū eoz vitā et mores lau
dabilē cernēs p^oic i virtutib^o q sūt aie vestimētū. **Et
hedi ad agri pēciū / cū sedos pētores ad penitētiā vo
cas: quoz pueri dē qñ pēcio magno et deo charo cōpas tibi et
ipsis regnū celoz. b********

**Sufficiat tibi lac caprarū: id est
simplex doctrina / q caprarū est. i. penitētiā: q^o p^oet^oat^o pēto
rū in qd^o fuerūt et p^oet^oat^o vitē austeritatē dicunt capzē. **In****

cibos tuos. i. ad tuā refectionē spūalē. **Et i necessa
ria dom^o tue. i. p^ocientie vel familie vel ecclie tue. **Et
ad victum ancillis tuis. i. minorib^o et infirmiorib^o: q^o nō
dum amore pfecto / sed timore seruilis dñs deseruiūt: vt dicit
Dio. Et est argumentū val^o diffimū q^o timor seruilis et actus
eius bonus ē. Nota
hec auctas salomonis
est ptra multos: q^o nō
auduit verbū dei nisi
a sanct^o doctorib^o et p
dicatorib^o qui innocē
ter vixerūt: ab eis autē
qui pētores fuerūt de
dignantur audire: si
miles qbusdāz nimis
delicat^o qui non bibe
rēt nisi i vasis aureis:****

Agit **Ca. xxviii
impi^o nēmie psequē
te: iust^o aut^o qñ leo cō
fidēs absq^o froze erit. Pro
pter pētiā frē multū p^oicipes
et^o: et p^oet^oat^o hois sapiāz et hoz
scia^o q^o dicūt vitā duc^o lōg^o**

nec comederēt nisi i scutellis aureis vel argēteis: nec frumē
tū emerēt nisi in sacco hiacynthino: nec studerēt nisi ad lam
pades deauratas habētes oleum oliuarum: nesciētes q^o dñs
modo paup est et non habet in domo sua nisi vasa fictilia: id ē
doctores et p^odicatores debiles et infirmos quib^o porat ecclē
siam suā. Nec ideo vinū deter^o est: quia vas est fictile. Non
attēdūt hmoi q^o p^o gartiōes vilissimos sepe littere regie desti
nant: et ad vinū p^oconicandū nō maiores ciuitat^o / sed viles p
sonē eligunt: Tales sūt sicut mulier delicata: q^o nō vult ire ad
ecclēsiā nisi pulsarent cymbala a meliorib^o de ecclēsia. Mū
quid p^oet^oat^o hoc vilis et inutilis fuit p^odicatio et doctrina pauli
quia pētoz fuit: De hoc ipse gloriā. j. Cor. xv. b. Ego sum
mimus aploz q^o non sum dign^o vocari apl^o: qñ p^osecut^o sum
ecclēsiā dei: gratia autē dei sum id qd^o sum. Qd^o est laus mag
na. j. Cor. j. d. Ignobilia mūdi et p^oet^oat^oibilia elegit deus et
ea quē non sunt vt ea quē sunt destrueret. Job. xxxvij. c. di
xit dñs: Mūqd ingressus es thesauros nūis: aut thesauros
grādis aspectū q^o p^oet^oat^o i tpe hostis i diē pugne et belli:

Agit impi^o / i deū v^o in **Expos. Cap. xxviii
parētes: vel qlibet pētoz d^o h impi^o. **Memine
psequēte. i. sp^o est pauid^o siue timidus. Mā vt dicit
p^ois: Qui timet deū oia timēt eū: q^o deū nō timet: oia ti
met. Omni eni iniquitati anexa est timiditas. Sap. xvij. c. Lū
sit timida neq^otia: dat testimoniū i p^odenationē: Semp eni p
sumit seua cōturbata cōsciētia. Job. xv. c. Lūctis diē^o fuis
impi^o supbit: ionit^o terroris sp^o in aurib^o ei^o: et cū par sit ille sp^o
insidias suspicāt. **Quasi leo cōfidēs / nō in se: qz maledict^o q^o cōfidit i hoie:
Miere. xvij. a. f. in christo: **absq^o terroze erit: etiā in
medijs fluctib^o tribulationū et tēptationū. Un. s. xij. c. Mō
cōtristabit iustū qd^o ei acciderit. Ibi pleni inuenies de hac
materia. Eccl. xxvij. c. Qui timet deū nō bil tēptabit^o: et nō
pauēbit qñ ipse est spes ei^o. j. xxx. d. Leo fortissim^o bestiā
ad nullū pauēbit occurū. Leoni hō cōparat iust^o: qz sic leo
rugitu suo stare facit aialia: et cauda sua describit limites q^o
nō audēt alia p^oet^oat^ore: ita iust^o rugitu cōpūctiois aiales mor
cōpescit: et cauda: id est cōsideratiōe mortis limites describit
eis vt nō pcedant vltēre. **Propter pētiā terre. i. ppli
habitantis in fra: **Multi p^oicipes eius / sūt i nō v^o
solus: et ideo semp lis et p^oet^oat^o. Unde Esa. xxvj. c. Dñe deus
noster: possederūt nos dñi absq^o te. Propter pētiā populi p
mittit dñs bonos p^oicipes tolli de medio: et pueros vel hy
pocritas substitui. Job. xxxij. d. Qui regnare facit hoiem
hypocritā p^oet^oat^o ppli. Esa. iij. a. Ecce dñator dñs exerci
tū auferet a iuda et hierl^o validū et fontē: et oē robur panis et
oē robur aq^o et. vsq: Et dabo pueros p^oicipes eoz et effem
nati dñabunt eis: et corruet ppl^o. **Et prop^o hois sa
pientiā et hozū sciētā quē dicunt / a deo in nouo et ve
teri testamēto et a sanctis p^oib^o: **Quia ducis longi
oz erit: qz sub tali duce q^o habet sapiāz rez et intelligētiā ver
boz dñi: p^oicit ppl^o subiect^o. s. iij. a. Fili mi ne obliuiscar^o le
gis meę et p^ocepta mea cor tuū custodiat: Longitudinē enim
dierū et ānos vitę et pacē apponēt tibi. Ibi inuenies pleni^o de
hac materia. Vir paup****************

Sapiēs sibi videt vir diues pecunia: q̄ nō nisi nō-
mē ⁊ sollicitudinē diuitiū habet ⁊ laborē acq̄rēdi ⁊ timorē cu-
stodiēdi et dolorē deserēdi ⁊ p̄ctm̄: rē aut̄ diuitis nō h̄z: Ille
enī sol⁹ vere diues ē cui sufficit qd̄ habet. f. iust⁹. **P**au-
per aut̄ noīe s̄ diues re: **Prudēs. i.** bon⁹ estimator
re/eligēs bonū ⁊ re/
phans malum: **D**

Scrutabit eū. i. in-
uestigabit ei⁹ vitia cā
correctiōis rep̄bēdēs.
Uscrutabit eū:
itelligēs nouissima ei⁹
Maū. iij. c. Intra i lu-
tū ⁊ calca. i. calcādum
p̄dica. Malach. viij.
a. Calcabit ip̄ios cū
fuerit cinis sub planta
pedū v̄rōz. **Myſti-**

Dystice

ce: a Sapiēs sibi
videt vir diues:
i. iudg⁹ habēs legem.
Pauper aut̄ pru-

Ps. 31.

dēs. i. gēn̄ in futuro puidēs: **Scrutabit eū. i.** diui-
tias ei⁹ sp̄iales sollicit⁹ i lege inuestigabit. **In exulta-**
tiōe iustoz. q̄ exultāt i dño: nō in mūdo. An Ps. Letamī
i dño ⁊ exultate iusti. Gaudiū enī sp̄aliū/phreneticoz ē: vt di-
cit Aug⁹. f. Multa gl̄ia ē ip̄s. An. ij. Cor. x. d. Qui
gloriat̄ in dño gloriē. Idere. ix. g. Mō gloriē sapiēs i sapi-
entia sua: nō gloriē fort⁹ i fortitudine sua: nō gloriē diues i
diuitijs suis: sed in b̄ gloriē q̄ gloriat̄: scire et nosse me. Tel
e. In exultatiōe iustoz. q̄ letant̄ de p̄uertiōe p̄ctōz: et
gloriant̄ i infirmitatib⁹ suis. p̄p̄s: f. Multa gloria est:
angel. An Luc. xv. b. Dico vob: gaudiū erit angelis dei su-
per vno p̄ctōre penitētis agēte. g. Regnātib⁹ impijs:
id ē heretiq: b. Ruine hoīm. h̄i i p̄ctā: ⁊ de p̄ctis in p̄-
nā. Eccl. x. a. Rex insipies p̄ct̄ ip̄m suū. Tel. g. Regnā-
tib⁹ ip̄ijs. i. malis p̄lat⁹ i ecclia: b. Ruine hoīm. h̄i.
Zach. x. a. Abducti s̄: q̄i grex affligēt. Esa. iij. b. Nolite me
cōstituere p̄ncipē: Ruit enī hierl̄m ⁊ iudas p̄cidit. Eccl. x. c.
Te tibi terre cui⁹ rex puer est: ⁊ cui⁹ p̄ncipes mane comedūt.

Qui abscondit scelera sua/p̄fessori suo: k. Nō dir-
get ad dñm: q̄ p̄ctā auertūt a deo. Esa. lix. a. Iniquitates ve-
stre diuiserūt int̄ vos ⁊ deū v̄m. Abscondere scelera sua ē ab-
scōdere latrones i domo sua/vl ignē abscondere i sinu: qd̄ ē li-
bellū p̄scribere p̄ aduersario p̄ se i die iudiciū: nā fm̄ qd̄ i cor-
de v̄m sc̄ptū inuenit̄ i iudicabit. Apo. xx. d. Libri
ap̄i sūt: ⁊ al⁹ liber ap̄i ē qui ē liber vitē: ⁊ iudicati sūt mortui
ex his q̄ s̄cripta erāt i libris. l. Qui autē cōfessus fue-
rit/ei q̄ p̄t eū absoluerē vere/pure/integre/sp̄itanee: m. Et
reliquit ea/volūtate ⁊ ope: n. Misdia cōsequet. i.
venia de p̄ctis ⁊ gloriā de penitētia: Juxta illud Esa. lv. b.
Derelinq̄t ip̄s vias suas ⁊ vir iniqu⁹ cogitatiōes suas: ⁊ re-
uertat ad dñm ⁊ miserēbit ei⁹: ⁊ ad deū n̄m qm̄ mult⁹ ē ad
l̄scēdū. De b̄ d̄z Job. xxx. d. Si abscondi q̄i hō p̄ctm̄ meū.
Eccl. xvij. c. Cōuētere ad dñm ⁊ relinq̄ p̄ctā tua: p̄care aū fa-
ciē dñi ⁊ minue offēdicula. o. Stūs hō q̄ sp̄ ē pauid⁹.

Ps. 30.

Stūs hō q̄ sp̄ ē pauid⁹. P̄mo: q̄ q̄to pl⁹ timef p̄na:
tāto sollicit⁹ cauet culpa: ⁊ q̄to min⁹ timef: tanto districtior
portabit ira iudiciū. Unde Eccl. xi. c. In die maloz ne ime-
mor sis bonoz: ⁊ i die bonoz ne imemor sis maloz. Scdō:
q̄ p̄ timorē firmi⁹ stat hō. An Eccl. xxvij. a. Nisi tenueris te
instānt̄ i timore dñi: cito subuertet dom⁹ tua. Tertio: q̄ letifi-
cat aīaz. Eccl. i. b. Timor dñi delectabit cor: ⁊ dabit leticiā
et gaudiū in lōgitudinē vitē. Quarto: q̄ timor ē thesaur⁹
dñi. Esa. xxxij. a. Diuitie salut⁹ sapia ⁊ scia: timor dñi ip̄s ē
thesaur⁹ ei⁹. Tō die Ps. D̄ magna multitudo dulcedis tue
dñe: quā abscondisti timētib⁹ re. Quito: q̄ timor ē fidel⁹ ian-
tor aīe/cōminās mortē p̄ctā latronib⁹ intrare volētib⁹: larrās
vt canis p̄tra eos/adeo sollicit⁹ q̄ etiā amic⁹ oblatrat. i. bonis

opib⁹. An Job. ix. d. Verebar omia opa mea. Quia vt dicit
Greg⁹. Sepe sordet i p̄spectu p̄ni iudici qd̄ i int̄tōe fulget
opant̄. Sexto: timor abūdantiā siue plenitudinē bono ⁊ ope-
rū tribuit. s. xix. d. Timor dñi ad vitam et in plenitudine co-
ronabit. **Qui vō mētē ē dure. i. nūb̄ timē: vel inobe-**

princeps impius super po-
pulum pauperem. Dux in-
digens prudentia / multos
⁊ opprimit per calumniā: qui
autem odit auariciam longi
s fient dies eius. Hōminem
a q̄ calumiat aīe sanguinem: si
vsq̄ ad lacuz fugerit / nemo
sustinet. Qui ambulat sim-
plicit̄ saluus erit: qui p̄uer-
lis gradib⁹ v̄ijs p̄cidet semel.

populū pauperem: quē excoziat et conterit. An Esa. iij. c.
Quare attritis populū meū: et facies pauperū cōmolitis:
Diche. iij. a. Qui comedit carnē populi mei: ⁊ pellē eoz
desuper excoziauerūt et ossa eoz p̄fegerūt et cōciderūt sicut
in lebetē. **Dux indigens prudentia: sine qua hō cē-**
cus est: r. Multos opprimit per calumniā: Sicut le-
gis de roboā. iij. Reg. xij. c. Multi sunt in ecclia hodie ta-
les duces cēci/duces cēcor: et ideo ambo in fouē infernalē
cadunt. Esa. lvi. d. Ip̄i pastores ignorauerūt intelligentiā:
oēs in viā suā declinauerūt vnusq̄sq̄ ad auariciā suā a sumo
vsq̄ ad nouissimū. y. Qui aut̄ odit auariciā lōgi fiet
dies ei⁹. i. cēne claritat⁹ p̄iceps erit: Mā auar⁹ terrā inpo-
nit sibi ⁊ p̄o soli: vñ cōtinuā patit̄ eclipsim. Cōuerso q̄ odit
auariciā/die habet continuū. An. s. xv. c. Qui odit munera
viuet. Esa. xxxij. c. Quis habitabit ex vob cū ardorib⁹ sem-
p̄itnis. i. i splēdorib⁹ sc̄tōz q̄ ardēt i amore dei: Qui ambulat
in iusticia ⁊ loq̄t p̄ritatē: q̄ p̄icit auariciā ex calumia ⁊ excutit
man⁹ suas ab oī munere. Tō cōsiliū terro ē: vt q̄ odiūt auari-
ciā eligant̄ in iudices alioz. Exo. xvij. d. Prouide de oī p̄-
be viros potētes ⁊ timētes deū: in q̄o sit veritas: ⁊ q̄ oderit
auariciā. Auaricia enī radix ē oīm maloz. i. Timoth. vi. b.
Et maxie i p̄clat⁹ reprobanda. Eccl. x. a. Quaro nihil ē sce-
litus. Mōiem q̄ calumiat aīe. i. vitē alterius: querēs
a. Sanguinē ei⁹ effūdere: vel victū siue laborē auferre: qd̄ ē
sanguinē effūdere siue vita p̄uare. b. Si vsq̄ ad lacum
inferni: c. Fugerit a deo. d. Nemo sustinet. i. ne-
mo subleuabit eum a lacu illo: quia in inferno nulla est redē-
p̄tio. Eccl. xxxij. d. Panis egentis vita pauperū est: q̄ de-
fraudat illum homo sanguinis est: ⁊ qui aufert in sudore pa-
nem: quasi qui occidit p̄ximū suū. Tel sic: 3. Hōiez qui
calumiat animē: i. vitē alterius: a. Sanguinē ei⁹
querens effūdere. b. Si vsq̄ ad lacum despationis:
c. Fugerit: sicut cain p̄ necē fratris. d. Nemo sustinet: 56.4
id est sustinere pōt eū: q̄ talis nihil veret ⁊ seipm̄ p̄nit. An
s. xvij. a. Impi⁹ cū in pfundū venerit p̄ctōrum p̄emnit.
Qui ambulat simplicit̄. i. sine duplicitate idē habēs i
corde/ore ⁊ ope. Tel. Simplicit̄. i. simplici int̄tōe nō fur-
cata partim ad mūdū p̄tim ad deū: f. Saluus erit. An-
de. s. x. b. Qui ambulat simplicit̄ ambulat p̄denter. Dat.
vj. c. Si oculus tuus fuerit simplex: totum corpus tuū luci-
dum erit. i. si intentio tua vnica fuerit non diuisa / tota operū
p̄geries bona erit. g. Qui pueris gradib⁹ v̄ijs / nunq̄
reueritēs: h. Concidet semel. i. corpore ⁊ anima caderet:
a quo casu non adiciet vt resurgat. Peruerse viē sunt tres. i.
concupiscentia carnis / concupiscentia oculoꝝ / superbia vi-
te. j. Job. ij. c. Que peruerūt ambulātes et auertunt a deo.
Esa. xxvij. c. Uadant ⁊ cadant retrosum ⁊ conterantur et
illaqueent̄ ⁊ capiant̄. Uadant cogitādo: cadāt p̄sentitōdo: cō-
terant̄ opando / illaqueent̄ per p̄suetudinē / capiant̄ in morte.
Qui operat̄ terram suā.

¶ Qui opatur terrā suā: ad litterā/excolēdo eā mō t tpe debito: **b** **¶ Satiabit panib⁹** .i. abundabit fructibus eius. **c** **¶ Qui sectat oculi/replebit egestate.** Hoc ē pigrū: de quo satis dictū est. s. vi. **¶ N** **Ystice:** Terra cuiuslibet est caro. p̄ia q̄ sarculo discipline excoli debet: vel ipsa aīa q̄ uere lectiōis/ōrōnis/

meditationis excolit: q̄
licet modica sit/ fructu
tū facit multiplicē. s. tri/
cesimū/ sexagesimū/ cē/
tesimū. Vel ecclia tua
tibi cōmissa/ terra tua
est: q̄ aratro doctrine
verbū z exēpli excolē/
da ē. Et q̄ hāc terram
multiplicē opaf vt de
bet/ satiabit panibus
p̄rurū in p̄senti z panī
bus glorie in futuro.
¶ Qui vero/ sectat
ociū: quolibet p̄dic/
torū modorū: d̄. ¶ Re/
plebit egestate/ et/

na. De h. d. i. Ecclj. xx. d. Qui opaf trā suā inaltabit aceruū fru
gū: ⁊ q opaf iusticiā exaltabit. De hac materia plen⁹ iuenies
.s. xij. b. ibi. Qui opaf terrā suā satiabit pāib⁹: qui autē secta
ociū stultissim⁹ ē. Et. xx. a. ibi: Propf frig⁹ piger arare noluī:
mādicabit g̃ estate ⁊ n̄ dabit illi. c. **Clir fidel⁹** a fide vel fi/
delitate dño suo seruata/ q̃rēdo iura ei⁹ / pseruādo/ dispēfādo:
f. **Multū laudabit**: nō solū auctoritate laudāris. i. dei:
Sattb. xxy. b. Eugene serue bone ⁊ fidelis: sed etia multitudi/
ne laudāris. Ecclj. xliij. a. Laudem⁹ viros gloriofos. Et. i.
eodē. c. Sapiam ipsoꝝ narrāt ppli ⁊ laudē eoꝝ nūciat ecclīa.
Frē fidelis ē qui mūdū ⁊ ea q̃ mūdi sūt ptenit: Mā scī p fidē
viceſt regna: De b. xj. f. Et h̄ ē victoria q̃ vincit mūdū fides
nra. i. Joh. v. a. Clir fidelis h̄ mō. i. mūdū fide virilī vincēs:
multū laudabit/ q̃si miracula faciēs ī vīta sua. Ecclj. xxxj.
b. Brūs diues q̃ inuēt⁹ ē sine macula: ⁊ q̃ post aurū nō abijt
nec sperauit ī pecunie thesaur⁹: q̃s ē h̄ ⁊ laudabit⁹ eū: fecit enī
mirabilia ī vīta sua. c. **Qui ar̄ festinat putari diuitia**

mirabilia i vita ista. **¶** Qui aut festinat ditari diuitijs
trāsitorijs ⁊ caducis / vñ scia iñstauru vñ laude hūana: b. **¶** **Q**uō
erit in nocēs: qz aut facit miserū iniuste acq̄redo / aut relinq̄t
miserū male retinēdo / aut ipsemet miser efficit amittēdo: In
nocēs aut ē q̄ nec facit nec relinq̄t miserū: vt dīc Aug⁹. Ecclj.
xj. b. Fili ne i mltj sint ac⁹ tui: ⁊ si diues fuer nō eris īmunis
a pctō. Beda. Qui augere opes ambit / pctm̄ negligit: ⁊ mo
re aut cū cēsā tēnā auid⁹ īspicit / q̄ strāgule⁹ pcti laqueo nō
agcit: cū glibet bona mūdi desiderat: q̄ d futuro dāna patiat
īgrat. Idē dīc Greg⁹. i moralib⁹. De hac materia iuenies. s.
xij. b. ibi Suba festinata minuet. Et. xx. c. ibi. De reſtitutā
ad quā festinat ī āncipiti nouissimū hūciteriē creabit. i. Qui

qua felicitatē in principio: i nouissimo benedictioe carebit. i Qui
cōgscit i iudicio faciē nō bñ facit: q: b ē psonā accipe.
De q̄ sat̄ dictū ē. s. xviij. a. ibi: Accipe psonā imp̄ i iudicio
nō ē bonū. De hac materia habes p̄cordatias: Exo. xxiij. a.
Leuit. xix. c. Deut. j. c. et. r. d. xvj. d. ij. Parak. xix. c. Job.
xxij. d. et. xxxiiij. b. vbi Greg⁹. sic diffinit. Accipe psonā est
hoiēs nō q: hō s; p̄t ea q̄ circa ipm sūt honorare. Sap. vj. b.
Eccl̄. xx. c. xxxv. d. xliij. a. Esa. xliij. a. Mart. xxi. b. Luc. xx.
d. Ro. ij. b. Gal. ij. b. Eph. vij. b. Col. iij. d. Act. x. c. Jaco.
ij. a. et. j. Pet. j. c. **I**ste et p̄o buccella panis. i.
p̄ paruū p̄cio: in Desert̄ veritatē vitę iusticię i doctri.
nē. Ecce. xiiij. d. Adolabant me ad pplm meū. p̄pter pugillū
hordei i fragmen panis. Iō clamat p̄s. Saluū me fac dñe
qm̄ defecit sc̄tūs: qm̄ diminutę sūt veritates a filijs hoīm.

Moraliz. ¶ Qui cognoscit i iudicio facie. i. q. iudicat aliquē in ecclesia p̄mōdū qz pulcher vel qz magn⁹ vel qz nobilis v̄l qz p̄ sanguine⁹ aut nepos ei⁹ sit: ¶ **Q**uādo bñ facit famul⁹ q̄ m̄gro suo edificātū turrīm altissimā ⁊ petētī lapides q̄dratos ⁊ grādes: ⁊ cedros altas siue excellās: porrigit festu/cas aut fabas: Sic factū est i edificatiōe turr̄ babel: Gen. xi. n. ¶ Vir q̄ festinat ditari pecuniā vel scia vel fama: ¶ **E**t

alijs iudet / q̄ lā diutres s̄: nā tales frequē iudēt. Vel sic:
Et alijs iudet. i. ex iuidia pecuniā vel scias abscondit: p̄ra
illud Sap. viij. b. Sine fictiōe didici / s̄ sine iuidia comunica-
bo ⁊ honestatē illi nō abscondā: p̄ Ignorat q̄ egestas /
etna: supueniat ei. i. a deo desup veniat iusta retributio.

mēta decipit. **Q**ui subtrahit
aliquid a p̄re suo et a m̄re: et
dicit h̄ nō est pctm̄: p̄ticeps
homicide ē. **Q**ui se iactat et
dilatat: iurgia ꝑcitat: qui ve
ro sperat in dñio: saluabitur.
Qui pfidit i corde suo stū/
tus ē: q̄ aūt gradit̄ sapienter
ipse laudabit. **Q**ui dat pau
peri nō indigēbit: q̄ dēspicit
dēp̄cantem sustinebit penu
riam. **C**um surrexerint im
p̄i abscondentur homines:

iplo iust^o es maledicēt eis ip̄i ⁊ detestabū^r eos trib^o q^o arguū^r
et laudabū^r et sup^{er} eos veniet bñdictio. Eccl̄j. xxij. d. Ad amī
cū etſi pduxer^{it} gladiū nō despēs: ē enī regress^{us} ad amicū. Itē
s. xxvij. a. Delioz ē manifesta correctio q̄ amor abſcōdit^{ur}:
Delioz a sūt vulnera diligentis q̄ fraudulēta odiētis oscula.
e. **Q**ui subtrahit alī qd a pre suo ⁊ a matre/ furando
vel necessaria negando: **E**t dicit hoc non est p̄ctm:
particeps homicidē ē: sicut iudei q^o de p̄silo sacerdotū
vouebāt oīa sua deo/ ponētēs ea ī corbonā v^{el} sic possēt nega
re parētib^{us} necessaria: dicētes: **D**on^o qd cūq^{ue} ē ex me tibi p/
derit: **M**atth. xv. a. **E**xo. xx. b. **D**onoz p̄zem tuū ⁊ m̄fz tu/
am: reuerētiā exhibēdo/ necessaria ministrādo. Eccl̄j. iij. c. **N**ē
malē fame ē q^{ue} relinq^{uit} p̄zem: ⁊ est maledict^{us} a deo q^{ue} exasperat
m̄fz. **Q**ui se lactat/ de bñ fac^{it} v^{el} bñ dicit: **E**t di/
latat/ extollēdo se vel possessiōē multiplicādo: **S**urgat
cōcitāt. De b. s. xij. b. lbi: **I**nē supbos sp^{iritus} iurgia sūt. Itē. s.
xxvij. a. **N** audet se alien^{us} q^{ue} nō q^{ue} tuū: extran^{us} q^{ue} nō labia tua

xxvj. a. **Z**audite te alieni ⁊ nō os tuū: extrane ⁊ nō labia tua:
qz oīs laus in pprio ore fordescit. 3. **Q**ui vero sperat in
dño saluabit in pñti a malo culpe p grām: ⁊ in futuro p
glām ab oī corruptionē: qñ ipsa creatura liberabit a seruīte
corruptionis i libratē glē filioꝝ dei: Ro. viij. d. **Q**ui h corrup
tibile induet corruptionē. j. Cor. xv. g. **Q**ui cōfidit i
corde suo. i. i sensu suo: b. **S**tult' ē: Nec ē maior stulticia
q̃ q hō sibi sapiēs videt. s. xxvj. b. Vidisti hoīes sibi sapiētē
videri: magl illo spem habebit i sapiēs. De h. s. iij. a. ibi: Ne
sis sapiēs apud temeripm. Esa. v. e. Uē q sapiētes estī i ocu
lis vris ⁊ corā vobismetipis prudētis. j. Cor. iij. c. Siquis
int vos videt esse sapiēs i hoc seculo stult' fiat vñ sit sapiēs

int vos videt de de lapies i hoc seculo / itul' hat vi sit sapiens. **c.** **Q**ui aut gradit sapient / gressib' affectuū z operum: **d.** **I**psē laudabitur / a dño: Euge serue bone z fidelis tē. **z** **Matth. xxv. b.** **Q**ui dat paup' illis q' idiger sit: victu siue vestitu corpale vel spūale: **f.** **N**ō indigebit: neq' hic neq' i futuro: Pietas enī valet ad oīa. pmissione hñs virg q' nūc ē z future. **j.** **T**imoth. iij. **c.** **E**o enī ipō q' ppria bona siue tpalia siue spūalia bñ expēdit / multiplicat a dño. **s. xj. d.** **A**lii diuidūt ppria et ditiores fiūt. **I**bī iuēntes pleni' de b. **z** **Ob. iij. b.** **Q**uō potuer' esto misericores: si mltū tibi fuerit abudāz tribue: si exigū tibi fuerit: etiā illō exigū libet iptiri stude: pmissi enī bonū tibi thesauricat i die necessitat. **g.** **Q**ui de spic' de pcatē paupē nolēs misereri: **b.** **S**ustinebit penuria / oīs boni sine fine. **s. de b. xxj. b. lbi:** **Q**ui obturat aurē

sua ad clamore paupū: ipse clamabit et non exaudiet. **¶** **Cū**
 surrexerit ipij ⁊ iustos psequendo eos: **K** **Ab**scōden
 hoies. i. iusti nature hūane ordinē bñ viuēdo seruātes. Si
 mille Job. xxxij. d. **R**espicias hoīs iusticiā ⁊ dices: peccauit:
 id ē respiciēs illos q̄ naturā hūane creatiōis itegritā nō peccādo
 custodiūt: ⁊ cogites te peccādo iumentis assimilātū. De h̄ dō
 Matth. x. c. Si vos psecuti fuerint i vna ciuitate fugite i aliā.
 Cum illi. i. impj

Ideo dicitur Eccl. ix. c.
 Nō celes gliaz opes
 pctōis: non enī scis
 q̄ futura sit illē subuer
 ſio. q̄ **Q**ui corrip
 tit hoīez / re / r / noīe:
 id ē rōnale: **r** / **B**rat
 am poſtea iueniet
 apud eū magis q̄
 ille q̄ p lingūe blā
 dumēta decipit. i.
 adulator: q̄uis enī in
 pncipio parū moueat
 aliq̄s? ē enī qui corripit
 eū: tū poſtea trāſacro
 motu furoris diliger
 correptorē ſi rōnal ē.
 ſ. xlii. c. **Q**ui dicūt

De correptione

Bl.†fandibē

De aprila laude

De elemosyna

Totū spiritū suū. i. irā et indignationē suā: **P**rofert stult. i. hō iracūndiā impatiētiā impellēte. **U**nī Bed. i. Impatiētiā impellēte totū spūs foras prūmpit: quē nllā int' discipulīna sapiē pcludit. **S**orores sūt isepabiles/patiētiā et sapiā: **P**atiētiā munit **S**ic? flagelloz: sapiā **S**iacula **S**borū: **E**t iō vbi **S** sūt/nō sentiūt vl' nō curat scus **S**berū aut **S**bor: et iō nō exit foras spūs sapientis: **S**tult' qz vtrqz caret statim ad vnicū **S**borū se effūdūt. **E**t **S** sapiēs differt et reseruat in poster: **E**t em nō desiderat se vlcisci: **S**z vindictā deo referuat: qz dicit: **D**ea ē vltio et ego retribuā: **D**eut. xxv. c. **E**t **E**ccl. ix. a. **S**ibi vidictā et ego retribuā: **S**cōm aliā trāslatiōē. **A**ntiq' trāslatio hz h: **T**otā irā suā pferat stult': sapiēs aut dispēsat p partes. i. stult' ad vltionē sui igne iracūdiē succēdit: sapiēs pō pau latim eā maturitate piliū attenuat et extinguit. **D**e **S** sup. xx. c. ibi: **N**e dicas reddā malū p malo: expecta dñm et liberabit te. **U**nī sic: **T**otū spm suū. i. totā sciētiā suā: et totā g'fāz: si quā hz aut loquēdo aut cārādo: **P**rofert stult': ad ostē tationē: **S**apiēs differt et reseruat in poster: qñ. i. videt expedire. **E**ccl. xx. a. **I**hō sapiēs tacebit vlt' ad tps: la/ sciū aut z impudēs nō suabūt tps. **E**t. j. eodē. b. **S**apiēs in verb' seipsū amabile facit: g'fē aut fatuor effūdēt. **P**ri/ ceps q libent' audit vba mēdaciū. i. detractiōis vl' adu latiois vel fabularū q excitāt risū: **P**rius mīstros hz impios. i. mēdaces/adulatores/detractores: et hīdōi: q' rētes placere dño suo. **E**ccl. x. a. **S**cōm iudicē ppli: sic et ministri ei: et q'lis ē rector ciuitat' itales z inhabitātes i ea. **U**nī **P**s. **N**ō adhefit mihi cor pūi: declināte a me malignū nō cogēce bā. **D**etrāhētē secreto primo suo: hūc pseqbar. **S**upbo oculo z īstabiili corde: cū hō nō edebā. **O**lli mei ad fideles frē vt se/ deāt meciū: abulā i via īmāclata h mihi mīstrabat: **N**ō hita/ bit i medio dom' meq' qz fac supbiā: q loq' īniq' nō direxit i cō spectu oclor' meor'. **I**n matutino īstificabā oēs pctōres frē: vt disperderē de ciuitate dñi oēs opātes īqdātē. **S** **D**aup et creditor obuiāuerit sibi: **A**d l'fāz i via. **U**nī **P**riusqz illuminator ē dñs: **P**aupis ad recogitēdū debitū: et veniā vl' indurias postulādū: creditor ad cōpartiedū z ad sustinēdū vl' dimittēdū. **U**nī **L**uc. vi. f. **D**uo debitores erāt cuidā fene/ ratori: vn' debebat denarios qngētos ali' qnq' ginta: nō ha/ bentib' ill' vn' redderēt: donauit vtrūqz. **A** **P**stice: **C**reditor ē chris': **P**aup' q libet hō cui chris' tradidit ad vsurā talē vi riū z stutū: reqrēs fructū bonor' opū p vsuris. **S** **D**aup igif z creditor obuiāuerit sibi. i. obuiābūt sibi i die iudi/ cii: qñ reperet ab vnoqz debitū cū vsura: vt legit **D**at. xxv. b et **L**uc. xix. c. **U**nī **P**riusqz illuminator ē dñs. i. de': chris' si ad retribuēdū vnicuiqz iuxta opa sua: et hōis ad videndū oia opa sua: siue bona siue mala sint. **U**nī **C**or. v. b. **O**ēs nos manifestari oportet aī tribunal chris': vt recipiat vnusqzqz ppa corpis: put gessit siue bonū siue malū. **U**nī sic. **P** **D**aup/ est hūilis auditor: creditor sapiens p'dicator: qui pecuniā pbi cōmittit auditorib' ad vsurā: qui sibi obuiāt: cū in vnā gratiā pietatis cōueniūt: vel i vnā volūtate audiēdi et docendi **S**bbū dei. **U**nī **P**riusqz illuminator ē dñs: **Q**uia nec iste p'dicat: nec ille credit sine dei lumine. **U**nī **J**oh. xv. a. **S**ine me nihil potestis facere: **S**ic exponit **S**lo. **I**re alia **S**lo. sic: **P** **D**aup/ ē ad litterā ois indigēs: creditor q p't deū elemosynā largit' paup': q dicunt sibi obuiāsse: qz et si nō eque diuites i seculo: tamen eque diuites erunt in futuro in deo: hōic pro patientia paup'at': ille p elemosynā pietat'. **U**nī **P**aup' obuiābit cre/ ditori suo: qz introducet eū i gl'ā merito orationū suarū. **U**nī dñs **L**uc. xvi. c. **F**acite vob' amicos de māmōna īniqtat': vt cū defecerit recipiāt vos i gēna tabnacula. **I**re **S** **D**aup et creditor. i. corp' z spūs: **S** **O**biāuerit sibi in īnfiniōe

aiē: vl' i rebellioē q sibi inuicē iugit' aduersant. **U**nī **P**riusqz illuminator ē dñs: i baptismo vel i die iudicij: qz tūc appa/ rebit vtriusqz cā: qñ dñs illuminabit abscondita tenebrarū: et ma/ nifestabit cōsilia cordiū. **U**nī **C**or. iij. a. **R**ex q iudicat i/ xitate: sine acceptioē psonę: **P** **D**aupes: iux' merita cause eor'. **U**nī **T**hron' ei' i eternū firmabit. **S**up. xvi. b. **I**usticia **A** **P**stice **D** **R**ice **S** **T**ice. **U**nī **R**ex: cha/ stus ē: q totā eccl'ā q/ si regnū suū regit. **K** **Q**ui iudicat in x/ itate: scdm merita: **I** **D**aupes. i. omēs hoies tā in pñti qz i fu/ turo: licz i pñti ocl'ā sit iusticia iudicij ei'. **G** **A** atqz correctio tribuit sapi/ entia: puer aut q dimittit vō/ lūtati suę pfudet matrē suā. **I**n multiplicatiōe impior' multiplicabunt scelera: et iū/ sti ruinas eorum videbunt. **E** **R**udi filium tuum et refri/ gerabit te: et dabit delicias anime tuę. **C**um prophetia

Unī **E**sa. xj. a. **N**ō fm visionē oclor' iudicabit: neqz fm au/ ditū auris: sed iudicabit i iusticia paupes: et arguet in/ equitate p māsuetis terrę. **U**nī **T**hron' ei' i. eccl'ia: vel po/ testas ei': **N** **I**n eternū firmabit. **E**sa. ix. b. **S**up solū dauid et sup regnū ei' sedebit: vt cōfirmet illud z corroboret in iudicio z iusticia amodo z vlt' i sempitēnū. **I** **D**oc est qd dicit **P**s. **S**edes tua de' i seculū seculi: qga equitatis qga regni tui. **M**oraliter: **R**ex q iudicat i xitate paupes. i. rō siue libez arbitriū: q defect' p'prios i xitate punit z diiudicat. **U**nī **T**hron' ei' i eternū firmabit. i. aia q sedes est talis re/ gis i etnū gloriābit i regno eglorū. **D**e **S** dictū ē sup. xx. b. **R**ex q sedet in solio iudicij: dissipat omē malū īritu suo. **O** **C**irga. i. disciplina flagelli: **P** **A** atqz correctio: verbis: **Q** **R**ibuit sapiētiā/ obediēti/ disciplinā recipiēti. **I** **D**oc est qd dicit **E**ccl. xix. a. **F**lagella et doc: ina in oī tpe sapiā. **E**sa. xxvii. c. **S**ola vexatio tñmodo dabit intellectum auditui. **I** **H**iere. vi. b. **S**cōm aliā trāslatiōē: **P**er omē flagellū et vo/ lorē eruditus hierlm. **R** **D**uer aut q dimittit volū/ tati suę: qñ equ' effrenis: **C** **O**sfudet matrē suā: que tener' diligit ipsū: et magis afficit circa ipsum. **E**ccl. xxx. b. **E**qu' idomit' euadet dur' et fili' remissus euadet p'ceptis. **A** **P**stice. **R** **D**uer q dimittit volūtati suę. i. p'plus sine correctioē: **C** **O**sfudet matrē suā. i. eccl'ia. **R**o. ij. d. **N**omē dei blasphemā p't vos i gentib'. **M**oraliter: **R** **D**uer. i. caro. **Q** **U**i dimittit volūtati suę: cōsum/ det matrē suā. i. hūanā naturā vel aīaz: qñ māt filiā v'z corrigere carnē. **E**ccl. xli. b. **S**up filiā luxuriosā p'stue custo/ diā: ne qñ faciat te i op'probriū venire īmici tui. **U**nī **P** **D**u/ er. i. nouici'. **Q** **U**i dimittit volūtati suę: pfudet ma/ trē suā. i. regulā: qz dimissis cōmūib' obseruatijs fac singu/ laritates suas. **S**z. j. xxx. c. d. **O**culū q subānat patrē: et q despiciat partū matris suę. i. nouiciū q sibi videt sapiēs: q sibi est ocul' q negligit mādata p'lati: et admonitiōes derelinq't. **P** **S**ingularitates suas: effodiāt eū corui de torrentib'. i. do/ ctiores vel p'lati cōuincētes eū p sacra scpturā/ ostēdāt ei stul/ ticiā suā. **S**up. xij. a. **Q**ui p'fidit i cogitatioib' suis ipie agit. **I** **I**n multiplicatiōe impior' i. hereticorū vl' qñlibet pctōr: **M** **M**ultiplicabunt scelera: i eis et i alijs: qz ma/ lo exēplo suo corripit: **T**ales em nō sūt nisi scaturigines et venę quędā mortis: p qz defluunt scelera ad alios: **S**ic eccl' uerso dicit de iusto: **S**up. x. b. **B**ena vitę os iusti: **U**nī **E**t rui/ nas eor' quib' ruit de pctō i pctū: et de pctō tandē i infer/ nū: **U**nī **I**usti videbūt i p'senti vt cautiōres fiāt: vel i futu/ ro vt iusticię dei cōgaudeāt. **U**nī **P**s. **L**etabit iust' cū vide/ rit vindictā: man' suas lauabit in sanguine pctōris. **E**sa. vlt. g. **E**gredient' z videbūt cadauera vltor' q p'uaricati sūt i me. **A** **E**rudi filiū tuū/ carnalem vel spūalem verbo/ exēplo/ flagello: **U**nī **R**efrigerabit te. i. letificabit quietē conse/ rens tuę sollicitudini. **U**nī **R**efrigerabit te/ ab estu in cō/ dio penarū qz merer' nisi corrigeres. **E**ccl. xxx. a. **Q**ui dicit' filiū suū assiduāt illi flagella: vt letet in nouissimo suo. **C** **E**t dabit delicias/ gēnas z etiā p'sentes: **O** **P**stice: **E** **R**udi cū p'phe/ tia. i. doctrina

Ar. teoreptio

Dy Rice

Ps. 44

Doraliter

Dy stice

Doraliter

Ps. 57

13. i. doctrina sacri eloquii vel predicatio futurorū: a **De** fecerit. i. cessauerit. b **Dissipabit** populū: a demonib⁹ / ab hereticis / a tyrānis: sicut vinea dissipat a bestiis destruc- / ta sepe. Esa. v. b. Auferā sepē vineę meę et erit in direptionē.

Distice **Distice** et propheticę de iudaico populo intelligitur iam impletum: iuxta illud

Daniel. ix. f. Septu- / aginta hebdomades / abbreviatę sunt super / populum tuū: ut im- / pleatur visio et ppe- / tia et vngatur sanctus / sanctorū: et dissipabit / populus cū dūce ven- / turo: et finis ei⁹ vasti- / tas. c. **Qui vero**

Et. t. correctio

custodit legem / sicut regulā / sicut lucer- / nam / sicut oculum:

B

Beatus est / iam / sperat dē re. Job. xij.

Job. 22. d.

b. Si hęc scitis: beati / eritis si feceritis ea.

c. **Seruus** / fuitis:

vel seru⁹ / p̄ci p̄ cōsuetudinē. f. **Uerbis nō pōt erudi-**

ri: qz qd̄ dicis itelligit: et r̄ndere. i. obedire: g. **Cōtē-** / **nit**: et iō p̄ peccat. Luc. xij. f. Seru⁹ q̄ scit volūtatē dñi sui / et non facit vapulabit multis. b. **Adisti hoīem velocē**

ad loquendū: cūius verba nō habēt fundamentū: sed de / sūmitate labioꝝ pcedūt: i. **Stulticia magis speran-**

da est q̄ illi correctio. Incorrigibilitatis enī et stulticie / signū pbatissimū est verbositas: Mā verbosus semp loquit̄:

et ideo non cogitat quid sibi dicat: sed qualiter obloq̄tur. s. / xviij. c. Qui r̄ndet prius q̄ audiat / stultū se esse demonstrat. / Eccl. xj. a. Pa⁹ q̄ audias ne r̄ndas verbū. k. **Qui de-**

licate a puericia nutrit suū suū: postea illū sentiet / cōtumacē. i. rebellē: sicut salomō / hieroboā. iij. Reg. xi. c.

Moraliter

Moralit. Seru⁹ iste est corp⁹ qd̄ subditū q̄si seru⁹ debet / esse spūi: et regi ab eo sic equus a sessorē / et nauis a nauta. Sic / seru⁹ in puericia sua edomād⁹ ē. Mō enī ad domādōs pullos / eq̄nos expectat q̄nquēniū: nec de carnib⁹ expectat vt putre-

fiant aīq̄ saliant: nec de nauī vt veniat i charybdim aīq̄ di- / rigat a nauta: sic et corp⁹ domandū est i puericia aīq̄ icipiat / spm̄ lasciuire: alioq̄n sessorē suū p̄cipitat in foueas vitioꝝ.

Ideo dī Threñ. iij. d. Bonū est viro cū portauerit iugū ab / adolescētia sua. Eccl. xxxij. d. Seruo malivolo tortura et cō-

pedes: mitte illū i opationē ne vacet. Dicit g. k. **Qui de-** / **licate a puericia nutrit seruū suū**. i. corp⁹: qd̄ rōni siue / spūi debet subiugari: l. **Postea**. i. in adolescētia et in iuuen-

tute: et deinceps: m. **Illū sentiet cōtumacē**. i. lasciuū et / indomabile. Sup. xxij. a. Prouerbiū ē: adolescēs iux viā suā

etiā cū senuerit nō recedet ab ea: Ibi req̄re de b. Alia trālla- / tio h̄z plen⁹: **Qui delinat a puericia seru⁹ erit: nouis**

sime aut̄ p̄stabit. Sero enī p̄gnit̄ q̄ in tenera etate nō / luit penitere. Eccl. vij. c. Seru⁹ sensat⁹ sit tibi dilect⁹ q̄si aīa

tua. Idē. xxxij. d. Si ē tibi seru⁹ fidelis: sit tibi q̄si aīa tua: q̄si / frēm sic eū tracta: qz i sanguine cōpasti eū. n. **Vir iracū-**

d⁹ puocat rixas: ad oīa r̄ndēdo: nihil patientē serēdo: sic canis / q̄ ad oēs lapidē sibi plectū currit et mordēdo oblatrat. Talis

hō oib⁹ onerosus ē. Uñ. s. xxvij. a. Graue ē saxū et onerosa ē / arena: s; ira stulti vtroq̄ guloꝝ: qz saxū et arena aliq̄ mō por-

tari p̄nt: s; ira stulti sustineri nō pōt. Uñ. s. xviij. c. Spm̄ ad / trascedū facit q̄s poterit sustinere: Socrates. Fractū d⁹ cū aliq̄

fracti desierit: sibi p̄psi fracti. Beda. Janua oīm vitioꝝ ē ira- / cūdia: q̄ clausa frutib⁹ intrinsec⁹ dabit q̄es: apta ad oē facin⁹

armabit anim⁹. De b. s. xv. b. Vir iracū d⁹ puocat rixas: q̄ pa- / tiē ē mittit suscitatas. Et. xxvj. c. Sic carbonēs ad p̄unas

et ligna ad ignē: sic hō iracū d⁹ suscitāt rixas: Ibi req̄re de b. / o. **Et q̄ ad idignādū facil⁹ est: erit ad p̄ctā p̄clui-**

or. Indignatio enī intellectū mēt⁹ obcecat: et affectū absorbet: / et totū cor īstat ad modū bufonis p̄cussū: et donec venenū effū-

dat inflat et crepat. Uñ. b. Diere. xliij. b. Cōflata est indignatio / mea et furor me⁹: et succēsa ē in ciuitatib⁹ iuda et i platēis bē-

rusalē. p. **Supbū seq̄ humilitas**. i. delectio: qz qui se / exaltat humiliabit: Luc. xliij. c. q. **Et humilē spūi q̄ ve-**

re est humilis: r. **Suscipiet glia**: qz q̄ se humiliat exalta- / bit: Luc. xliij. c. De

hoc dictū est satis. s. / xvi. c. ibi: Corritōnē / p̄cedit supbia et an- / te ruinam exaltabitur. Et. i. p̄cipi-

q. **bū seq̄ humilitas: et humilē** / **spūi suscipiet glia**. Qū cū su-

re: participat odit aīaz suā: / adiurātē audit: et nō indicat.

Qui timet hoīem citō corru- / et: q̄ sperat in dño subleuabi-

tur. Multi req̄rūt faciē prin- / cipis et iudiciū a dño egredi-

tur singloꝝ. Abominant̄ iu- / sti viz impiū: et abominant̄

impij eos q̄ in recta sūt via. / Uerbū custodiēs fili⁹ extra

pditionē erit. **Ca. xxx**

qrit furtū: r. **Et nō indicat**: iō re- / tenet. Uñ. Beda: Mō

solū a p̄ctō opis s; etiā a p̄sensu abstinere docet sapia: ne au- / diat a districto iudice: Si videbas furez currebas cū eo: et cū

adulteris portionē tuā ponebas. Mō enī solū fur: s; et ille re- / tenet: q̄ furti cōscī q̄rēte possessore nō indicat. Et ne metu p-

longe potētiōr se excuset: addit: y. **Qui timet hoīem** / **more hūano vltimū dano**: 3. **Cito corrue** i p̄ctm̄. Iō dīc-

oñs Bar. x. c. Nolite timere eos q̄ occidit corp⁹: aīaz aut̄ nō / p̄nt occidere. Esa. li. d. Quis tu vt timeas ab hoīe mortali: et

a filio hoīis q̄ q̄si sēnū ita arefescit: Morādū aut̄ q̄ nouē modis / currit cū fure. Prim⁹ mod⁹ ē: q̄n p̄ncipes p̄cipiūt aliq̄s p-

posit⁹ suis furtū facere. Esa. i. f. P̄ncipes tui infideles socij su- / rū. In b. casu tā p̄posit⁹ q̄ p̄ncipes tenet ad restitutionē vtri-

q̄ i solidū: tñ si vn⁹ soluerit: ceteri sūt liberati. Scōs mod⁹ ē: / q̄n aliq̄s incitat vel p̄sulit furari. In b. etiā casu tenet p̄sulor

siue icitator: nisi latro restituerit: et p̄sulēdū ē ei i foro p̄nitē- / tiali q̄ restituat. De h̄mōi p̄siliarijs dī. Esa. xij. b. Multi p̄n-

cipes thaneos: sapiētes p̄siliarij pharaōis dederūt p̄siliū iſi- / piēs. Terti⁹ mod⁹ ē: q̄n p̄sentit p̄bēdo auxiliū. Et i b. casu si

milis tenet p̄sentit: Quia q̄ occasione dāni dat / dānū dedisse

videt: Ad legē aq̄lā. Quart⁹ mod⁹ ē p̄ adulationē. Iste pec- / cat s; nō tenet restituere. Eccl. xij. c. Uē q̄ p̄sūt puluilloſb

oi cubitu man⁹. Quint⁹ mod⁹ est p̄ recursū siue p̄ receptatio- / nē. Iste etiā tenet restituere. Sext⁹ mod⁹ ē p̄ p̄icipationē fur-

ti. Iste q̄ntū habuerit tenet restituere nec p̄. Septim⁹ mo- / d⁹ ē p̄ silētiū. Octau⁹ ē: qz nō cū possit resistit furi. Non⁹ ē q̄n

nō manifestat re furatā si sciat. In his trib⁹ vltimis modis nō / tenet restituere. De h̄ p̄sus. Iussio / p̄siliū / p̄sens / palpo: rece-

p̄tas: Participāsmur / mō obſtās / mō manifestās. a. **Qui** / **sperat i dño subleuabit** / a terra i celū: Quibū dā gradu-

bus tñ: Quoz p̄m⁹ ē tribulatio p̄sens: scōs patiētia: terti⁹ p- / batio: quart⁹ spes: q̄nt⁹ glia. Roma. v. a. Tribulatio patiēti

am opat / patiētia aut̄ p̄batōnē: p̄batio hō spem: spes aut̄ si / p̄sūdīt. b. **Multi re q̄rūt faciē p̄ncipis**. i. noticiā. q. d

multi affectāt familiaritatē et noticiā p̄ncipis / ad l̄raz. Uñ. s. / xix. a. Multi colūt p̄sonā potēt⁹ et amici sūt dona tribuentis.

c. **Et iudiciū a dño egredit singloꝝ**. i. inſerionē vtri- / usq̄. i. req̄rēt / req̄siti / iudicat dñs: q̄ iol⁹ iūet cor. i. Reg.

xvj. b. **Abominant̄ iusti virū impiū** / nō aspernātes / p̄sonā impij: s; impietate p̄sonę. e. **Et euerſo** / **abominā-**

tur impij eos q̄ in recta sūt via. i. iustos q̄ adeo rēdūt in / deū. Sup. xij. d. De b. ibi: Derestant̄ s̄titi eos q̄ fugiūt mala.

Eccl. i. c. Execratio p̄ctōib⁹ sapia. f. **Uerbū custodi-** / **ens fili⁹ extra pditionē erit**. i. extra numerū p̄duorū: qz

h̄bū legi lux ē. Sup. vj. c. **Adatū** / lucerna ē: et lex lux. Itez / via regia secura ē: qz oēs ambulātes i ea sūt in ducatu regis.

P̄s. Uiam mandatorū tuorū cucurri: cum dilataſti cor meū. Ps. 118.

Verba congregantis

Verba cōgregantis rē. (Expo. Capl. XXX.

Uic est titulu et quarta pericope huius libri finis quod dā. Uic uicqz enī sūt parabolę salomonis qz trāstu/

lerūt vīrī ezechie/ a. xxv. caplo. Uic iterū sūt verba salomo/ nis: qz forte nō vīrī ezechie sed aliī trāstule sūt siue collegerūt. **Q**uā autē hic loqitur salomon/ perpendit ex eo quod dicit: **Uerba cōgregant filij vomētis: Congre/**

gāt enī latine idē ē qd ecclesiastes grece: nā ecclesia grece: cōgrega/ tio latine dicitur. Cōgre/

gās autē dicit salomon: qz diuersas frutes et diuersas pabolas cōgregauit in vnū: vel

portū: ppter plū multitudinē: quā sub suo regimie habuit cōgrega/ tā. Filij vō vomētis dicitur filij pcessiōis: qz vomūt pcta salubri vomitu: de q dicitur: Eccl. xxxi. c. Si coact fuerit i edēdo mltū: surge e medio et euome et refrigerabit te: In q notat peniten/

ria salomonis. Uel dicitur filij vomētis. i. de plenitudine sapiētie eru/ ctuantis. i. ipsi dāuid: q de pleno eructauit vbi bonū. Uel filij vomētis. i. bersabee. Et alludit interpretatiōi: Interpret/ tur enī bersabee/ pute/ fatietas: vbi autē fatietas/ ibi vomitus. Uel meli/ filij vomētis. i. dāuid: q vomitu saluē suę simu/

lauit infantiā coram achis rege gerib: vt legit. i. Regl. xxi. d. Adhuc meli/ filij vomētis. i. dāuid: q euomuit p pcessiōē pcta adulterij et homicidij ad correctionē nathan. i. Regl. xxi. d. Et posset esse thema i qdragesima: qn tps est cōgregadi frutes et opa bona: et tps vomendi pcta. Eccl. liij. a. Et tem/ pus plātadi et tps euellēdi qd plātati est: tps occidēdi et tps sanādi: tps destruēdi et tps edificādi. Dicit q esdras q titulos apposit/ vel trāstatoz/ vel ipse salomon: a **Verba cōgre/**

gātis. i. ecclesiastes. b Filij vomētis. i. dāuid eructuātis bona: vel sicut expōitū est. Hec in quā verba sūt q sequunt. c Uisio rē. Uic incipit hec pericope: fm qdā vero adhuc ē de titulo vsqz ibi: Stultissimū sum viroz. In b autez q dicit Uisio/ insinuat pfunditatē et pelag/ mysterioz q b cōti/

nent. Dicit q: c Uisio. i. visū: d Quā locut/ ē vir cū q est de/ i. salomon quē supra oēs mortales sapia illustra/ uit: vt legit. iij. Regl. iij. b. e Et q deo secū morāte/ p/ gram et sapiam: f Cōfortat. i. sapia illustrat: Zuxra qd .s. xliij. a. dicit: Vir sapiēs foris est. Nec laudat se b salomon: sed deū: qui ei reuelauit q oib/ patefecit: g Uisio: stultissi/ mū sū viroz. Bn incipit b salomon: qz sapiēs pmo accusa/

tor: est sui. Sup. xviij. c. Nec mentit/ qz humili corde b dicit: sicut paulus. i. Cor. xv. b. Dmim/ sum aploz: q non sū di/ gn/ vocari apls. Preterea qlibet aliquā infirmitatē bz i se q minor ē oib/ alijs: sicut qlibet scūs aliquā progatiuā habet q precellit alios. Uñ de quolibet scō dicit: Nō est inuentus similis illi: Eccl. xliij. d. qd tñ fm historiā dictū ē de abraā. Uñ sic: g Stultissimū sum viroz iudicio phoz: q tpa/

lia abijcere: pñis intendere: idola pñere: christū mortuū et deū inuisibile adorare/ reputat stulticiā. Uñ. j. Cor. i. d. Pre/ dicamus christū crucifixū iudeis qdē scandalū: gentib/ autē stulticiā. Uñ stultissimū se dicit: qz quāto qd pl/ cōfortat et il/

luminat a deo: tanto melius suos defect/ cognoscit. Uñ abra/ am visō dñi et loquente ad se: dixit se puluerē et cinerē: Gen. xviij. d. Et elias visō dñi sup solio suo: dixit se viz pollutū labijs: Esa. vi. b. Et dāuid cū melius vidit dñm: dixit: Ego autē dixi in abundantia mētis meę plectus sum a facie oculoz tuoz. Et alibi: Ego dixi in excessu meo oīs hō mēdax. Uñ patet q oīs superbus cecus est: nec videt deū: quia oīs qui videt eum/ humiliat se: Et quanto plus videt: tanto plus se humiliat: et quāto plus se humiliat: tanto plus se ei deus ma/ nifestat. Unde Numeri. xxiij. a. Dixit balaā auditor sermo/ nū dei: qui visionem omnipotētis intuitus est: qui cadit per humilitatem. i. et sic apertunt oculi eius. Uñ sic: g Stul/

tissimū sum viroz: quo ad mūdā sapiētiā: que stulticia est apud deum. j. Cor. iij. d. Unde sequit: h Et sapien/ tia hominū: id est mūdāmoz: i Non est mecū: qui in/

tendo eternis. i. Cor. iij. b. Sapiētiā loquimur inē pfectōs sapiētiā hō nō hū/ seculi neqz pncipū huius seculi q destru/ unt: s; loqimur dei sapiam. k Nō didici sapiētiā/ hui/ mūdi. l Et p h: noui scōz sciētiā/ nō discēdo ab hoīe: s a deo infudēte: vt legit. iij. Regl. iij. b. Quid autē sit sciētiā

scōz: dicitur. s. ix. c. Pri/ cipū sapiē timor dñi: et sciētiā scōz pruden/ tia. Bnūs Heri. dicit. Sciētiā scōz tpaliter cruciari/ et i cēnū glo/ rari. Hāc sciāz dedit dñs salomoni et cili/ bet iusto. Uñ Sap. x. b. Iustū deduxit dñs

p vias rectas: et ostēdit illi regnū dei: et dedit illi sciētiā scōz. Per h q dicta/ patet solutio cuiusdā pñerari/ q soler h pñi. Dicit enī Eccl. i. d. Ecce magn/ effect/ sū: et pcessi oēs sapia q an me fuerit i hierusalē: hāc dicit: Stultissimū sū viroz. S; pcessit oēs sapia sanctorū: stultissimū sū sapiētiā mūdāmoz: de q Luc. xvi. b. Filij hui/ seculi prudētiores sunt filijs lu/

cis in generatiōe sua. m Quis ascēdit in celū/ de phis mēsurās qritatē planetarū: n Atqz descendit/ docendo qritatē sol/ octies maiorē terrā: q. d. Moli arcana dei celūqz inq̄rere qd sit. Hec enī sapia ē pncipū hui/ mūdi: q destrue/ tur: vt dicit apls. j. Cor. iij. b. **Abysstice** pphauit b salomon de duplici aduētū christi. s. de aduētū in carnē/ et d aduētū ad iudiciū: qd scire p fidē est sciētiā scōz: q stulticia ē mūdo. Dicit q in **Quis ascēdit i celū atqz descendit: Filij dei**

q post resurrectionē suā ascēdit: et tpe nre resurrectionis descē/ der ad iudiciū. Ep̄. iij. b. Qui descendit/ ipse est et qui ascē/ dit. Joh. iij. b. Nemo ascēdit in celū: nisi qui de celo descen/ dit/ filij hoīs q est i celo. De hoc loco sumpsit apostol/ illud Ro. x. b. Ne dixeris i corde tuo: qd ascēdet in celū. i. christū deducere/ aut qd descēdet i abyssū: h ē christū a mortuis reuo/ care: o Quis p̄tinuit spm/ angelicū. s. et humanū: p

In manib/ suis. i. i prāte suā: Sol/ filij dei: cui/ prāte te/ hec et suā oīs spūs: angeloz/ hoīm et aialū/ pcellaz/ ne defici/ ant. Dicit qd creatura si sibi dimittere/ i nihilū rediret: vt dicit Aug. Uñ o Quis p̄tinuit spm/ aiaz suā: p In mani/ b/ suis. i. i prāte suā ad deponēdū qñ veller: et resumēdū qñ placeret: Sol/ i. filij dei. Uñ Joh. x. d. Prāte habeo ponēdi aiaz meā et prāte habeo iter/ resumēdi eā. q Quis colliga/

uit aqz i matrice: qñ i vestimēto/ q aqz receptas reddit p voluntate p̄mētis: Job. xxxviij. a. Quis p̄clusit ostiū mare qñ erūpebat qñ d vulua pcedēs: cū ponerē nubē vestimētū ei/

Abysstice q Quis colligauit aqz qñ i vestimēto. i. qd p̄gregauit p̄los fluidos i p̄tis i vestimētū sibi: Sol/ filij dei. Ps. Cōgregās sic i vtre aqz mar/ ponēs i thesaur/ abyssos. Esa. xli. e. Leua i circuitu oculos tuos et vide: oēs isti cōgregati sūt veniēti tibi. Uñ ego dicit dñs: qz oib/ his velut ornamēto vestieris. r Quis suscitauit oēs terminos terre. i. oia q i tra sūt qd de nō cē ad esse p̄duxit et i esse p̄fuit: Sol/ filij dei. Sup. viij. d. Quādo appēdebat fundamēta terre cum eo

erā cūtra componēs. **Moralit/ m Quis ascēdit i celū/ sacre sc̄pturę p̄plā do: n Atqz descendit/ alijs cognitā p̄dicādo: Uñ m Quis ascēdit i celū/ maiora maiorib/ p̄dicādo. n Atqz descē/ dit/ minora minorib/ nūciādo: Bon/ doctor. Joh. i. g. Amē amē dico vob: videbitis celū aprū et āgelos dei ascēdētes et de scēdētes sup filiū hoīs. Et Gen. xviij. c. Vidit iacob i sonis scalā statē sup terrā: et cacumē ei/ tāgēs celū: et āgelos dei as/ cēdētes et descēdētes p eā: et dñm intū scalę. o Quis cō/**

tinuit spm i māib/ suis. i. possedit aiaz i opib/ suis: Iust/ qlibet. Job. xxi. c. Aiaz meā porto i manib/ meis. Uñ spm i māib/ p̄tinere/ ē aiam suā in prāte habere ad offerēdū deo. Luc. xxi. f. In manus tuas cōmēdo spm meū. q Quis colligauit aqz qñ i vestimēto. i. qd collegit cogitatio nes suas vt ex eis sibi faceret vestimētū: r Quis suscita/

uit oēs terminos terre. i. illos in qd amor terren/ terminat/ ē d morte culpę ad vitā grę: et tandē ad vitā gl̄ie viuificauit: *

Qd nomē est ei/

Lato
Dyffice

Dyffice
Ps. 32.

Moraliter

erit cuncta componēs. Esa. xl. c. Quis appendit tribus digitis
molē terre: et libavit in pondere mōtes et colles in statuerat:
a **Q**uod nōmē est ei? .i. dei patris. b **E**t qd nōmē filij
eius si nosti: Tu philosophē qui tuā iactas sciētiā: scōp
scientiā. i. fidelē christiāne mysteriū stulticiā vocans. q. d. non
nōsti. Sic expressum
est testimoniū de fi
llo eterno qd obiectū
fuit iudicis in quadā
disputatione generali
q̄ fuit rēmis inter iu
dēos et clericos: vt di
cit Cantor. Sed vide
tur q̄ philosophi ha
buerūt noticiā de pa
tre et filio: quia dicitur
sup Exo. viij. q̄ ma
gi defecerunt in tertio
signo: nō i pmo nec i
secdo. i. in noticiā spū sancti: non patris et filij. Itē Ro. i. b.
Qd nōrū est dei: manifestū est in illis: de enī illis manifesta
uit: iustitibilia enī ipsi? rē. Ibi expresse dicit Glo. q̄ philosophi
habuerūt noticiā trium psonarū. Solutio. Distinctā noticiā
de psonis nō habuerūt sed psumam.

Ps. 118.
Epo. 22. v.

Doraliter *

Ps. 11.

Ps. 17.

a **Q**uod nōmē est ei? et qd nōmē filij ei? si nosti: q. d. sola
diuina reuelatiōe videt hārū questionū solutio. **Q**uod ser
mo dei ignit? i. charitate. s. accēdes et sciētiā illustrās. Ibi
re. v. d. Ecce ego do pba mea i ore tuo in ignē et p lūm istū in
ligna et vorabit eos. Ubi aut nos habem? ignit? grēo habet
πῶς μέποσ' πυρομενος: qd est equocū ad ignitū et igne
examinatū. **U**bi **P**s. Eloquia dñi eloq̄a casta: argentū igne
examinatū. **U**bi **C**lypeus ē speratib? in se: nō in alijs.
Ps. Prorektor ē oim speratū in se: Cōtra hostiū insidias et
oia aduersa: vt patet **Matth.** iij. a. vbi clypeo se defendit
dñs i tēptatorē. Cū igit tēptaris de fornicatiōe recole illū
Heb. vi. a. Fornicatorez et adulteros iudicabit de. **Eph.** v.
b. Qis fornicator aut inūduz nō habet hēreditatē in regno
christi. Si temptaris de habēdis diuitijs: recole illud **Luc.**
vi. d. Ue vobis diuitibus rē. **Jaco.** v. a. Aligite nunc diui
tes plorate vlulantes in miserijs vestris quē venient vobis.
Et. j. **Timoth.** v. b. Nihil intulimus in hunc mundū haud
dubiū qz nec auferre quid possum? Si temptaris de honori
bus et plationib? recole illud **Nume.** xxv. a. **Frar?** dñs dixit
ad moysen: Tolle cūctos pncipes populi et suspēde eos i pa
tibus i solez. Ubi dicit Glo. **H**ec si hoies cogitarēt: plati
ones non ambirēt. **E**t **Ne** addas quicq̄ verbis illi? :
falsum vel imptinēs aut supuacū: vt heretici faciūt et qdam
catholici: qui corrūpunt vel emollitū scpturas ne eis cōuin
cantur. **E**t arguaris a dño de additis: **G**ignue
marisqz mēdar? in die iudicij. **Deut.** iij. a. **N**ō addet ad
verbū qd ego loquor: neqz auferet ex eo. **Eccl.** xviij. a. **N**ō
est minuire neqz adijcere nec ē iuenire magnalia dei. **Apoc.**
v. d. Si qd apposuerit ad hec: apponet sup illū deus plagas
scriptas in libro isto. **U**bi **D**uo rogauit te: dicit vir cum q̄
est dñs. i. salomon ad dñm: **U**bi **N**e deneges mihi anteq̄
moriar. i. da mihi quousqz vixero. **K**lanitatem: cor
dis: oris: operis. **E**t verba mendacia: id est adulatio
nes: vel falsas sacre scripture interpretatiōes: m **L**onge fac
a me: id est q non habeam in me: nec habentes parat iuxta
me. **Sup.** iij. d. **R**emoue a te os prauū: et labia detrahentia
sint procula te. **N** **M**endicitatem: id est nimiam ege
statē: o **E**t diuitias: caducas: et supfluas: ne dederis
mihi: **P** **T**ribue tñ victui meo necessaria: **Q**ue
autem sint illa dicit **Eccl.** xxxix. c. **I**nitiū necessariē rei vite
hominū: aqua: ignis: et ferrum: sal: lac: et panis: simlagineus:
et mel: et botrus: vug: et oleum: et vestimētū. **I**stis maxime cor
poralis vita nutrit: vt dicit ibi Glo. **D**oraliter autē aqua
ē doctrina refrigerās estū temptationū: ignis doctrina inflā
mās affectū et illuminās intellectū: ferrū paciētia: sal discretio:
lac doctrina humanitatis: christi: mel doctrina diuinitatis: chri
sti: boni charitas: oleū pteras: vestimētū opera bona. **M**oue

Doraliter

st: q̄ttuor i docēte: q̄ttuor i discēte: vltimū ē cōmune. **D**uo p
ma et duo terra posita sūt i docēte: duo secl. da et duo q̄tra po
sita sūt i discēte: vltimū ē cōmune. **Q**uare aut h duo rogauit
rit: ostēdit subdēs: q̄ **N**e forte satiat? i. iuitijs: r **I**lli
gr: amore diuitiarū q̄si ferreo vinculo. **S** **A**d negandū
deū. i. ad supbiendū:
qd ē negare deū. **Jeb**
xxi. c. **S**i oscular? sū
manū meaz ore meo:
qd est iniquitas maxia:
et negatio cōtra deū.
Et dicā blasphemē: **Et**
dñs: **O**sec. ij. b. **E**go
dedi eis frumētū: vinū
et oleū: et argētū mul
tiplicaui eis et aurū: et
ipsi fecerūt baal. **I**die
re. v. b. **S**aturauit eos

fac a me. **M**endicitatē et diui
tias ne deder? mihi. **T**ribue
q̄ tñ victui meo necessaria: nē
forte satiat? illiciar ad negā
dū et dicā q̄s est dñs: et ege
state cōpulsus furer et piurē
nōmē dei mei. **N**e accuses
a suū ad dñz suū: nē forte ma
ledicat tibi et corruat. **B**ene

et mechati sūt: et i domo meretricis luxuriabāt. **Deut.** xxxij. b.
Incrassat? ē dilect? et recalcitrauit. **H**oc faciūt diuitijs: **Q**uid
aut egestas faciat sūdit: **E**t egestate cōpuls? furer
.i. furā faciā. **E**t piurē nōmē dei mei: negādo furū
timore mortis: qd malū est. **D**ala igit egestas: et male diuitijs:
sed peiores diuitijs: qz plures cadūt in eis. **P**s. **C**adēt a late
re tuo mille: et decē milia a dextris tuis. **Eccl.** xxxi. a. **D**ulci
danti sunt in auri casus: et facta ē in specie ipsi? p̄ditio illorum:
Lignū offensiuū ē aux sacrificiū: et v̄ illis q̄ sectant illud.
Señ. **D**agn? est q̄ sic vti auro vt sicilib? : nec minor est q̄
sic vti sicilib? vt auro. **S**z nūqd vir cū quo de? erat timuit
paup̄tatē vt rogaret: mēdicatē ne deder? mihi: cū dicit phi
losoph? : **O**ia hē nō potes: q̄ oia p̄tēas vt oia possideas. **S**ic
fecerūt. ij. **Cor.** vi. b. **N**ihil habētes: et oia possidentes. **I**tē
quō rogauit salomon dñm: vt nō daret sibi diuitias: cū iam
tor et tātas recepisset a dño: vt legi. iij. **Reg.** iij. b. **S**ol. **I**n
p̄sona ifirmoz loquit qui paup̄tatē timēt nec bñ scit vti di
uitijs: sicut paul? in multis locis loquit. **U**bi. j. **Cor.** iij. b.
Hec aut fratres trāfigurauit i me et apollo p̄t vos. **N**e
accuses seruū ad dñm suū iniuste: vel ex leui causa: vel
adulādo dño: vel detrahēdo seruo: vt frequēt fit. **N**e
forte maledicat tibi seru? vel dñs: **E**t corruat in
infernū. **Apoc.** xij. c. **P**roiet? ē accusator fratru n̄roz q̄ ac
cusabat eos ante p̄spectū dei n̄ri die ac nocte. **C** **G**enera
tio q̄ p̄i suo maledicit rē. **S**up? puritatē vite petiū
lomon a dño ab illo loco: **D**uo rogauit rē. **M**ic p̄uēt in
tuitū ad p̄plādā prauoz vitā q̄m? sit iuolura miserijs: et q̄
lōge a p̄tate offit: ponēs q̄ttuor generatiōes neq̄simas: in
qd? q̄ttuor: p̄tā q̄uissima suggillant p̄ncipalit. **P**rimū p̄tā
est ingratitudo: quo qd ingrat? ē p̄i et m̄ri carnali vel spūali
blasphemādo: vel honore debiti: aut necessaria subtrahēdo.
Contra qd dicit **E**xo. xxi. b. **E**t **L**eu. x. b. **Q**ui maledixerit
p̄i aut m̄ri suū: morte moriat. **T**ob. iij. a. **H**onore habebis
m̄ri tūc oib? dieb? vite ei? memor enī esse debes q̄ et quāta
picula sit passa p̄t te in vtero suo. **E**t **Eccl.** iij. p̄tū habes
de b. **S**ecūdū p̄tā ē hypocrisis: **C**ōtra quā iuenies aucto
ritates **Job.** viij. c. xij. c. xv. d. xvij. b. xx. a. xxvij. b. xxix. d.
Eccl. j. d. **E**sa. lx. d. xxxij. b. **Matth.** vj. a. vij. a. xv. a. xxi. b.
xxij. b. xxix. d. **Mar.** vij. b. **Luc.** vj. f. xij. g. xij. c. **Et.** j.
Timoth. iij. a. **T**ertiu p̄tā est supbia vel abitio: prop̄ quā
lucifer de celo corruit: **Esa.** xliij. c. **A**dā de paradiso p̄iet? ē:
Señ. iij. d. **P**harisēus a dño reprobat? **Luc.** xviij. c. **L**in
guarū p̄fusio sacra: **Señ.** xj. b. **M**abuchodonosor in bestiam
mutat? **Daniel.** iij. f. **S**aul a regno eiectus. j. **Reg.** xv. d.
Qui q̄dū paru? fuit i oculis suis: placuit i oculis dñi: et caput
israel ē effect? **Q**ue fit septē modis. **P**rimo: q̄n aliq̄s bonū
qd nō habet: se dicit vel putat hē: et dicit arrogātia. **S**ecdo:
q̄n de bono qd habet: q̄rit laudes hominū: et dicit inanigloria.
Tertio: q̄n bonū qd habet: supra alios se credit hē: et dicit sin
gularitas. **Q**uarto: q̄n bonū qd hē: ex se vel ex meritis suis se
credit hē: et dicit p̄sumptio. **Q**uinto: q̄n de bono qd hē: se ele
uat et alios p̄tēit: et dicit elatio vel indignatio. **S**exto: q̄n d bo
no qd habet: seipsum

Superbia vel
ambitio sit
septē modis

no qđ habet / seipsum laudat: et dicit iactantia. Septim^o mod^o ē appetit^o honoris v^l dignitatis: et dicit ambitio. Et de hac materia s^u sup^{er}bos et ambitiosos s^u s^u iuvenes fere p^{er} totā biblīā: s^u maxie Job. xvi. a. xx. a. Esa. liij. c. xliij. c. xvi. b. xliij. b. xliij. a. xvi. f. a. xliij. c. xliij. c. xvi. a. Dicit. v. g. ix. g. Ecce. xvi. f. Da

niel. liij. f. Amos. vi. a. Abacuk. i. d. Soph. i. b. Zach. xi. d. Ecce. x. p. totū. Quartū pec catū ē detractio: de q^u s^u iuvenes: Exo. xliij. d. Leuit. xix. c. Pro. uer. liij. d. viij. b. xviij. c. Ecce. x. c. Soph. i. c. Ecce. v. d. xliij. a. xviij. b. Ro. i. d. Gal. v. d. Iaco. liij. c. Hec q^utuor vitia sunt quat: tuor scelera moab: de q^u b^o Amos. ij. a. Sup trib^{us} scelerib^{us} moab et

sup q^utuor nō cōuertā eum. H^{ic} sunt q^utuor reges: qui loth ca/ priuū ducebāt: quos abraā supauit et loth liberauit: Gen. xliij. c. Qđ patet p^{er} noim^{em} itērationē: Arioch em̄ itēpretat^{ur} ebrie/ tas: vel ad solitudinē redigens: qđ ingratitudinē v^l blasphemie puenit. Eubodolabomoz: q^ui habēs decem manipulū: h^{ic} cōue/ nit hypocrisi. Amraphel dicto cadens: vel dicit^{ur} vt caderet: h^{ic} supbie vel ambitioni cōuenit: vt patet Esa. xliij. d. de lucifero/ Et Daniel. liij. f. de nabuchodonosor. Thadal pnceps appen/ dens vel pncipis appenfor: vel pnceps appensus: qđ totū recte cōuenit detractio. Dicit ergo: c^o Generatio/ quēdā ē sup/ ple igratorū. f. vel blasphemoz: d^o Que patri suo/ carnali vel spūali: e^o Maledicit/ blasphemado/ vel honore debi/ rū denegado. f. Et q^u matri sue/ carnali vel spūali: g^o Ad benedicit. i. honore nō exhibet. h^o Generatio/ quēdā ē supple/ i. Que sibi mūda videt. i. hypocrisiz. k^o Et tamē nō est lota sordibus suis/ Interius. Datib. xliij. c. De vobis scribe et pharisei hypocrisiz: q^ui similes est^{is} sepulchris dealbatis: q^ui foris apparent homib^{us} speciosa: int^{us} v^o plena sūt ossib^{us} mortuoz et omni spurcitia: sic et vos a foris quidem ap/ parentis hominib^{us} iusti: pleni autem int^{us} estis hypocrisi et iniquitate. l^o Generatio/ quēdā est supple. f. supboz: m^o Qui ex/ celsi sunt oculi: et palpebre eius in alta surrectē/ ad gladios. Job. xli. d. Dñe sublimē videt: et ipse ē rex sup oēs filios supbie. De hoc require. s. vj. c. n^o Generatio/ quēdā est supple. f. detractor: o^o Que p^{er} dentib^{us} gladios ha/ bet: de quibus Ps. Filij hoim^{um} dentes eoz arma et sagitte: et lingua eoz gladi^{us} acur^{us}. Tel machera acuta: alia trāsla/ tio. p^o Et cū mādīt molarib^{us} suis/ ad blaborat: q^ui et comedat. i. vt deuoret detrahēdo: r^o Gnopes de terra/ et paupes ex hoib^{us}. i. inocētes et hūiles. Mystice iux^{ta} Glo. Prima/ c^o Generatio/ ē generatio iudeoz: d^o Que pa/ tri suo. i. deo patri/ qui dicit: H^{ic} est fili^{us} me^{us} p^{ri}mogenit^{us} iux^{ta} Exo. liij. f. e^o Maledicit/ filiū ei^{us} blasphemado. Job. viij. f. Mōne bñ dicim^{us} nos q^ui samaritan^{os} es tu et demoniū habes: Hec generatio/ f^o Matri sue. i. synagoge: g^o Ad bene/ dicit: q^ui ei^{us} fidei quā in patriarchis et pphetis habuit de chri/ sto detraxit. Secūda/ h^o Generatio q^ui sibi mūda videt/ ē secta nouatianoz: q^ui dicunt p^{ro} baptisimū se penitētia nō egere: Dicit em̄ p^{ro} lapsū neminē posse resurgere. Tertia/ l^o Bene/ ratio cui^{us} excelsi sūt oculi/ ē secta arrianoz: q^ui sic argumētā/ tur: Si nat^{us} ē chris^{ti}: q^ui fuit tēp^{or} q^ui nō fuit fili^{us}. Quarta/ n^o Ge/ neratio q^ui p^{er} dentib^{us} gladios habet/ est secta oim^{ium} here/ ticoz: q^ui venenū phidie sue blāda allocutiōe alijs infundere mo/ liunt. s^o Sanguisugę. i. diaboli: q^ui sūt peccādi et p^{er}tā suadē di ppetuo ardet: r^o Que sunt filie/ q^ui in nobis generat sug/ gerēdo. i. auaricia et luxuria: v^o Dicētes/ affer affer. Pri/ ma filia semp clamat affer aurū et argentū et possessiones: quib^{us} impleri aia^z est impossibile: sed arcā vel bursam. Et ideo semp vacua ē aia auari. Ecce. v. b. Auar^{us} nō implebit^{ur} pecunia. Sup.

xxvij. c. Infern^{us} et peditio nunq^{uam} implent^{ur}. Secūda filia sicut infa/ tiabilis ē: q^ui sicut ignis lignis appositis nō extinguit^{ur}: sed au/ getur: ita luxuria voluptatibus nutrit^{ur} et auget^{ur}. Job. xxxij. b. Ignis ē vsq^{ue} ad p^{ro}sumptionē deuorās: et oia eradicās genimīa. Ecce. xliij. c. Ad omi^{um} fornicario ois panis dulcis: nō fatigabit^{ur} trasgrediēs vsq^{ue} i finē.

g^uisugę dñe sunt filie: dicē/ tes/ affer affer: Tria sūt infa/ tiabilia: et quartū qđ nunq^{uam} dicit sufficit: Infernus et d^o vulue et terra que non satiat aqua: ignis v^o nunq^{uam} dicit sufficit. Oculū qui sublam/ nat patrē/ et qui despiciat par/ tum matris sue: effodiant eum corui de torrentibus/ et comedant illum filij aquile.

Sec. liij. b. Comedēt et nō saturabunt^{ur}. Pri/ ma filia sanguisugę spo/ liat oēs: s^u spoliat ipsa a secūda filia: q^ui qđqđ auaricia colligit/ luxu/ ria dispergit. Vñ sepe accidit diuino iudicio q^ui surari^{us} v^l mercator vel q^ui libet q^ui p^{er} auariciā mīra cōgregauit/ filiū habet luxuriosū: q^ui oia luxuriose viuēdo disp/ git. Ideo d^{icit} Ecce. v. b. Est et alia infirmitas

C. tinfatura/ bllia s. 27. c.

Al. suffodiunt

peffima quā vidit sub sole: diuitie conseruat^{ur} in malū dñi sui: pereūt em̄ i afflictioe peffima: Generauit filiū q^ui in summa ege/ state erit. Irē in eodē. ij. c. Detestat^{ur} sum omnē industriā meā qua sub sole studiosissime laborauit/ habitur^{us} heredem post me quē ignoro v^l sapiēs v^l stult^{us} futur^{us} sit: et dñabit i laborib^{us} meis qđ^{am} defudauit et sollicit^{us} fui. Has duas filias suas charis/ simas maritauit diabol^{us} olim: Primā dedit iudeis q^ui p^{ri}mo/ gentio: Secūda gētilib^{us}. S^u clerici n^{ost}ri t^{em}p^{or}is v^l trāq^{ue} rapuerūt et sibi illicite copulauerūt. Vñ. i. L. Or. v. a. Dio audif^{ur} int^{us} vos fornicatio: et talis fornicatio q^uis nec int^{us} gentes: ita vt vxorē p^{ri}s sui aliq^{uando} habeat. Mos qđ ex iudeis et gētib^{us} sum^{us}: Vñ vel auariciā v^l luxuriā habētes/ vxorē p^{ri}s n^{ost}ri incestuose tene mus. r^o Tria sūt in satiabilia: et quartū qđ nunq^{uam} di/ cit sufficit: Infern^{us} et c. Si h^{ic} ad litterā intelligeret^{ur} nā non pabola sed v^{er}bo posset dici: Ideo mystice exponitur: y

Infern^{us}. i. diabol^{us}. Esa. v. d. Dilatauit infern^{us} aiam suā: et aperuit os suū vsq^{ue} v^llo termin^{us} et descēdent fortes ei^{us} et po/ pu^{lus} ei^{us}. H^{ic} ē in satiabilis: q^ui nō comedit nisi mortuos et dā/ natos p^{ro}pter peccatū qđ nihil ē et satiare nō pōt. s^o Et os vulue. i. luxuria: q^ui delit^{us} nō satiat. a^o Et terra. i. auaricia: b^o Que nō satiat aq^{uam} diuitiaz. c^o Ignis v^o ambitiois: d^o Nunq^{uam} dicit sufficit: q^ui qđ est archidiacon^{us} vellet esse decan^{us}: et decan^{us} ep^{iscop}us: et ep^{iscop}us archiep^{iscop}us: et archiep^{iscop}us pa/ pa: Pape etiā nō sufficit qđ habet. Honores em̄ huius t^{em}p^{or}is sūt vmbra: q^ui non replet nec solidat: et ideo nulli sufficit honor su^{us}. Vñ. s. xxvij. c. Oculi hoim^{um} in satiabiles. Ecce. xliij. c. Aia calida q^ui ignis ardēs: nō extinguit^{ur} donec aliq^{uando} gluriat. Ido rogat sapiēs. s. eodē. a. Extollentiā oculo^{rum} meoz ne dederis mihi: et omē desiderium auerte a me. e^o Oculum. i. here/ ticū/ vel quēlibet puerū: f^o Qui sublanat patrē. i. chri/ stū: et doctrinā et religionē irridēdo: g^o Et qui despiciat partū matris sue. i. filios ecclē: de q^ui ipse exiuit: sic d^{icit} i. Job. ij. f. Ex nobis p^{ro}dierūt: sed nō erāt ex nobis. h^o Effo/ diat eū. i. ofidētes ei suū errorem cōuincāt: i^o Corui de tor/ rentib^{us}. i. doctores v^l p^{ro}dicatores de fluētis scripturaz pcedē tes. k^o Et comedāt illū. i. corpi ch^{risti}: qđ ē ecclia i^uruēdo incorpore: l^o Filij aq^{uile}. i. catholici p^{ro}dicatores. Filij ma/ gne aq^{uile}. i. ch^{risti}: de q^ui Job. xxxix. d. Nunq^{uam} ad p^{ro}ceptū tuū eleuabit^{ur} aq^{uila}: et i arduis ponet nidū suū: In petris manet et i p^{ro}prijs silicib^{us} cōmorat^{ur} atq^{ue} inaccessis rupibus: inde cōtem/ plax escā: et deloge oculi ei^{us} p^{ro}piciūt: pulli ei^{us} labūt sanguinē: et vbiq^{ue} cadauer fuerit statim adest. Quere sup^{er} Job exposi/ tionē. Doctores siue p^{ro}dicatores catholici dicunt^{ur} corui: quia

nigredinē p^{ro}cor^{um} Alⁱⁱ aliⁱⁱ. e^o Oculū q^ui et c. Ocul^{us} sublanas p^{ri}ez suū et despi/ ciēs p^{ri}u m^{is}is sue/ d^{icit} intēno iudeoz: q^ui ch^{ristū} et ecclia q^ui ē p^{ro} synagoge irridēt et cōtēnūt/ maxie i cruce. Vñ/ L^o hā rider dñi mēbra videt detecta parēt^{ur}: Iudei risere dñi p^{ro}gnā patiēt^{ur}. H^{ic} ē oculū suffoderūt corui et filij aq^{uile}. i. romani s^u i^uro et vespasiano. k^o Tria sunt difficilia

* **ingredine pctorū suorū humiliter confitent:** Sicut Paulus. i. Timoth. i. c. Blasphemus fui et persecutor et crudeliosus. Itē qz estu tribulatiois denigrati debet eē. **Carl. i. b.** Mīgra sū s; for/ mola filie hierlm: sicut tabernacula cedar: sic pelles salomōis: nolite me cōsiderare qz fusca sum: qz decolorauit me sol. Itē qz debet alios suspēdere ad crastinū eterne festi uitatis: cantātes/cras cras. i. in futuro expe/ ctate p̄miū laboris. **Soph. ij. d.** Vox cā/ tātis in fenestra et cor/ uis i sup̄luminari. Itē qz pasci debet cadaue/ rib' pctorū et ea ḡrere.

Et. tadole/ centula

Job. xxxvij. d. Quis p̄parat coruo escā suā: qm pulli eē da/ māt ad desū vagātes eo q nō habeāt cibos: Itē dicit filij aqle p̄t vīl' iterior' acumē: p̄t velocē volatū. Vanētes em i tra corpe: sbito ferūt i celū mēte. **Torrē aut dī sacra sc̄ptura cur/ rēs impetu i hyeme hui' vitē: in estate futura cessatura.** **Carl. ij. c.** Hyems transiit: imber abiit et recessit. **Hiere. xxxj. f.** Mō docebit vltra vīr frēm suū: et vīr p̄mū suū dicit: cogice dñs: Omnes em cogicent me a minimo vsq ad maximū ait dñs.

* **Tria sunt difficilia mihi: ad intelligendum siue ad cō/ prehēdendū. b. Et qrtū penit' ignoro.** cū tñ oculis cor/ poralib' quotidie videat. **Primū est: a. Via aqle i celo. i.** subtilis astutia diaboli: circa corda celestiu viroz subtiliter vo/ litatis: vī vix vel nunq dephendi possit: nisi de' qñs reuelat amictis suis. **Un legif. iij. Regl. vi. b.** q rex syrie posuit isidi/ as p̄ regē isrl: sed helisus. i. ch. isrl' reuelauit ei. Ideo dicit dñs ad **Job. xli. a.** Quis reuelabit facie indumentū eius: et in mediū oris eius qd intrabit: Portas vult' eius qd apiet: q. d. ego so/ lus. **Or aut aquila dicit diabol' in Abdia. j. b. legif. Si exal/ tatus fueris vt aqila: et si int sidera posueris nidū tuū: inde de/ trahā te dicit dñs.** **Thres. iij. d.** Velociores fuerūt p̄secutores nri aquilis celi. i. inimici nri ipsi demonib' videbant crudeli/ ores. **Vel via aquile in celo: est ascēsus christi in celū vel in corda cōtēplatiuoz: q dicunt celi p̄t altitudinē cōtēplatio/ nis: et puritatē cōuersatiōis: et vniformitatē mor' quo circa trā et supra mouent.** **Uia igit aquile in celo. i. aduētū christi i mē/ tē cōtēplatiui iurat salomon. Et Job silt. ix. b.** Si venerit ad me nō videbo eū: et si abierit nō intelligā. **Hoc idem testat eli/ phaz: Job. iij. c.** Porro ad me dictū est verbū absconditū: et qñ surrue suscepit auris mea venas susurrū ei' in horrore vi/ sionis nocturne. **Hoc ē qd ḡrit dñs: Job. xxxvij. c.** Per quā viā sparas lux: diuidis estus sup terrā: Itē aqila dī plar': q de alto cōtēplatiōis et de sublimi sup cōuersatiōis debet inspicere cadauera pctorū: et cū aliqd viderit statim debet illuc cū impe/ tu p̄perare: iuxta illd **Job. xxxix. d.** Pulli aqle labūt sanguinē: et vbiqz cadauer fuerit statim adest. **Wath. xliij. c.** Vbi/ cūq fuerit corp' illuc cōgregabunt et aquile. **Qui igit cadaue/ ra pctorū abomiant nō sūt filij aqle nec aqila. Uia hui' aqle. i.** plari in celo ecclie siue platiōis: cōfite se salomon ignorare: qz pauci sūt plati q viā rectā teneāt q est a dextris: s; fere oēs am/ bulāt a sinistris: circa tpalia solliciti/spūalia dimittētes. **Un. s. iij. d.** Uias quē a dextris sūt nouit dominus: puerq vero sūt q a sinistris sunt. Itē via aquile in celo est meditatio p̄tēplan/ tis celestia. Itē via aqle i celo ē cōtēplatio doctoris i sc̄ptura. **Et has vias ignorat salomon: qz nescit hō q̄lter sensus huma nus meditādo iueniat p̄tātē: Mō em iueniet qd p̄tē p̄tātē: s; p̄tās se ostēdit cui vult: et qñ vult: et quō vult.** **Hoc ē qd ḡrit dñs: Job. xxxvij. d.** Quis posuit i viscerib' hoīs sapientiā: et qd dedit gallo intelligētiā: q. d. ego sol'. **Secūdu est: d. Uia colubri sup petrā. i.** astutia diaboli venenati sup sanctos q sūt firmi vt petrā: et in petrā christo solidati: qd totis virib' co/ naſ decipere. **Hui' colubri viā sup hmōi petrā dicit salomon ignorare: qz quō tales puerat diabol' i oino nō videt cū anim' charitatē hīs forior sit oī creatura: teste Augl. Or diabol' di/ cat coluber: testat **Job. xxvj. d.** Obstetricate manu ei' educit est coluber tortuosus. **Tertiū est: e. Uia nauis in medio****

mari. i. pueratio seculariū i medio mūdī: Quā viā dicit se fa/ lomōn iurare: qz quō qd tot picla mūdī: tot laqos/tot foueas/ tot isidias euadere possit: nemo nouit nisi sol' de'. **Esa. xliij. c.** Formido et fouea et laque' sup te q habitator es t̄r: et erit q fugerit a facie formidinis cadet i foueā: et q se explicuerit de

* **comedit et tergēs os suū dicit: Non sum opata malū. Per tria mouet terra et quartū nō pōt sustinere. Per hūū cū re gnauerit: p stultū cū satura/ tus fuerit cibo: p odiosā mu/**

fouea tenebit laqueo. **Idē **Hiere. xliij. g.** Pauor et fouea et la/ queus sup te o habi/ tator moab. Pauor auaricie auct illd **Job. xv. c.** Sonit' terroris sp i aurib' illius: et cū par sit ille sp infidias suspicaf. Fouea luxu/**

re. **S. xliij. c.** Fouea profunda meretriz et pute' angust' aliena. Laque' ambitiois: de q **Osee. v. a.** Audite sacerdotes: qz vo biscū iudiciū est: qm laque' facti estis i speculatiōi. **Esa. xliij. d.** Ipse ppls dirept' est et vastat': laque' iuuenū oēs. **Idē dicit **P̄s. Hndict' dñs qui nō dedit nos i captiōē dentib' eozū. Uia nra sic passer erepta ē de laqueo venantiū: laque' cōt̄r' est et nos liberati sum'. Itē nauis in medio mari ē ecclia i me/ dī fluctib' tribulationū hui' mūdī: de q **Wath. xliij. c.** Ma uicula iactabat fluctib' in medio mari: erat em vent' p̄tran'. Hui' viā dicit se iurare salomon: qz sol' spūsanct' dux ei' est. Un **P̄s. i. p̄sona ecclie dicit: Spūs tu' bon' deducet me i ter/ rā rectā. Deut. xxxij. b.** Dñs sol' dux ei' fuit: et nō erat cū eo de' alien'. Quartū qd penit' iurat salomon: ē **Uia viri in adolescētia: q fere tota inuisti est/ plenū piculis. In iuio muenire viā difficile ē: i igne cē et nō cōburi: currere sup aquā et nō s̄mergi/ puro hōi impossibile ē: et iō dicit salomon se b̄ pe nit' iurare. Libri correcti habēt: Uia viri in adolescētū/ la. i. viā christi i p̄gine maria. Hoc penit' iurauit salomon: qz sup naturā et rōnes et intelligētiā ē: sola fide capif. Un **Hiere. xxxj. d.** Mouū faciet dñs sup terrā/ sēmia circūdabit virū. Ecceh. xliij. a. Porta hec clausa erit et non aperiet: et vir non trāseat p eam: qm dñs deus isrl' ingressus ē p eā: eritq clausa p̄ncipi: Princeps ipse sedebit i ea vt comedat panē suū corā dño. **g. Talis est. i. mihi penit' ignora. b. Et via mul/ eris adultere: ad litterā: vel aīe peccatricis: vel ton' ecclie malignantiū: q nō vno viro cōtenta est: sed exqrit noua gene/ ra pctorū. **Quē comedit. i. peccatū cōmittit: k. Et tergēs os suū. i. peccatū suū palliās: l. Dicit: Mō sum opata malū: sicut sara q negauit se risisse. Gen. xviij. b. m. Per tria mouet. i. turbat: n. Terra. i. habitātes in ea. **Et qrtū nō pōt sustinere: qz peius est alijs. p. Per seruū cū regnauerit: vt patet i hieroboā suo salomōis. iij. Regl. xij. et. j. Un **Laudian'. Asp' nihil ē hūili cū surgit i altū. Lūta ferit cū cūcta timet/ deſeuit i oēs: Ut se posse pu tes: nec belua terrior vlla ē. **De serui rabies i libera colla fur/ tis. Secūdo: q. Per stultū cū saturat' fuerit cibo. Ad lram em stult' fameli' et esuriēs cogitat de cibo: sed cū fuerit satiat' ic̄pit cogitare de p̄tō faciēdo. Un **Ero. xxxij. b.** Si dit ppls māducare et bibere: et surrexerit ludere. **Deut. xxxij. b.** Impinguat' est dilect' et recalcitrauit. **Ecceh. xvi. f.** Hec fuit iniquitas sodomē foror' tuē: supbia/ saturitas panis et abūdātia aque et oculū. **Tertio: r. Per odiosā mulierē cū i ma/ trimoniū fuerit******************

* **Moralis: m. Per tria mouet terra. i. ecclia. p. Per seruū cū regnauerit. i. p malū plarū q su' ē p̄t: et digni/ tatē suā seruā facit. Necessē est em vt mulier q scient cū seruo cōtrahit serua fiat. De b. s. xviij. b. Regnātib' impijs ruine hoīm. Fit aut iste terremor' in ecclia ex cōcursu ventoz i am/ bitioē vang laudis/ et ianis glie. Ex his pueniūt schismata in electiōib' p̄tētiōes et rixē i disputatiōib'. **q. Per stultū cū saturat' fuerit cibo. i. p supbiū: q dī stult'. i. s̄as ali'. cū su/ erit adept' diuitias et honores. Talis em oēs deſpmit et pcul/ cat. Un. s. xviij. b. Sic q mittit lapidē i acerū mercurij: ita q tribuit insipienti honorē. **r. Per odiosā mulierē. Odiosa mulier est sciētia secularis: q miro mō emollit spm et enervat. *** Per hāc mulierē********

Clauis
Eutropia

Doctus

Trimoniū fuerit assumpta. Hec em̄ ēcit virū d̄ domo sua/ sic sum̄ aut stillicidiū. **En̄. s. xxvij. c.** Lecta p̄stillaria i die fr̄/ goris z mlier litigiosa cōparant. **De h. s. xxj. c. lbi:** Delit̄ est habitare in fra deserta q̄ cū mliere rixosa z iracūda. **Et. xxv. d.** Delit̄ ē sedere i angulo domaris q̄ cū muliere litigiosa z i domo cōmuni. **a. Et p̄ ancillā cū fuerit heres dñe sue:** sic patet i agar/ que post cōceptū suū desepxit dñam suā. **Ben̄. xvj. d.** Ingressus ē abraā ad agar: at illa videns se concepisse/ desepxit dominā suā.

B

s. 6. a.

Doraliter

lierē cum in matrimoniū fue/ rit assumpta: z p̄ ancillā cum fuerit heres dñe sue. **Quat/ tuor sūt minima fr̄e: z ipsa sūt sapiētiora sapiētib̄: s̄ formi/ ce populū infirmū q̄ p̄parat in messe cibū sibi. Lepusculus**

aliq̄ dicit/ refugiu leporib̄: aliq̄ chirogyliis. **Et h̄ ē ideo/ qz he/ b̄zū est equiuocu ad hęc tria. Unde Hieronym̄ super h̄ie/ remiam dicit: qz saphan z chirogylium z hericiū z leporē inf/ pretaf. s̄ Regem locusta nō habet. i. rectorē: s̄ Et egredit̄ vniuersa per turmas:**

plebs inualida/ q̄ collocat in petra cubile suū. **Regē locu/ sta non habet: z egredit̄ vni/ uersa p̄ turmas. Stellio ma/ nib̄ nitit̄: z morat̄ in edibus regis. Tria sūt q̄ bñ gradiūf z quārtū qd̄ incedit feliciter.**

abbatē vel p̄latū non habet: sed in latibulis suis p̄manentes/ solo dei cōsilio regunt̄. **Et dicit̄ ab ana qd̄ ē sur/ sū z chor̄: q̄si celestē chorū mente inhabi/ tātes. Qui locustę di/ cuntur duplici rōne. Primo: quia sicut ille viridia depascunt: ita anachoretę virētia cē/**

At suas

Luc. 10. c.

li cōtēplatiōe z desiderio depascūt. **En̄ significat̄ p̄ onagrū: de quo Job. xxxix. a. Cōtēnit mltitudinē ciuitat̄/ clamorē exactoris nō audit: circūspicit mōtes pascuē/ et virētia queqz p̄quir̄. Secūdo: quia sicut locustę saltando eleuant̄ in altum et statim decidunt in terrā: ita anachoretę quādoqz p̄ cordis magnificentiā aut intuitu cōtemplatiōis eleuant̄ in altū vltra hominē: sed statim per humilitatē i intuitu sue fragilitat̄ de/ cidunt in seipsos. Et ita faciendū est semp ne superbia cōtem/ platiōi aut magnificentiē latent se ingerat. Propt̄ qd̄ discipu/ lis reuersis de p̄dicatione z dicētib̄: Dñe/ etiā demōia subij/ ciunt nobis i nomie tuo: dixit dominus: Videbā sathanā si/ cur fulgur de celo cadentē. **b. Stellio manib̄ nititur et morat̄ in edib̄ regis. Stellio alis caret: et ideo ma/ nibus. i. pedibus nitit̄/ varijs ornat̄ coloribus: et in domib̄ regū cōmorat̄. Et significat̄ fideles simplices qui nō habent alas sciētię: sed labore manū z sudore vultus sui vescuūt pa/ ne suo/ z varijs ornat̄ virtutibus/ z in sublimitate cōuersati/ onis sanctorū morant̄: tandē cum eis in celi palatio moratu/ ri. Glo. dicunt formicā populū ecclesię: lepusculū hereticū: locustā populū gentiū: stellioes tardiores ingenio/ qui tamē industrię sue sollertia ad diuinā noticiā scripturarū: vel ad gratiam virtutū quibus celum mereant̄ attingunt: licz pen/ nis diuitis ingenij non iuuent̄. **i. Tria sunt que bene gradiunt̄: sed non feliciter: k. Et quārtū quod ince/ dit feliciter: sed nō bene. Dystice loquitur h̄c Salomon: quattuor ordines ecclesię prophetans. Ad litterā enim dice/ re leonem z gallum z arietem incedere bene z non feliciter nī/ hil est: sed mystice intelligitur vt dicit Gregorius super Job. xxxvij. d. Quis dedit gallo intelligentiā zc. Per leonem for/ tissimū bestiarum/ intelligit̄ christus: de quo Apoc̄. v. b. Vi/ cit leo de tribu iuda radix dauid aperire librum z soluere sep/ tem signacula eius. Per gallum succinctū lumbos/ p̄dicato/ res ecclesię: qui inter tenebras huius seculi verū mane ven/ turū nūciant. Per arietem/ cui nemo resistit/ episcopi/ archi/ episcopi z ceteri rectores ecclesię: qui gregem domini p̄cede/ re debēt quasi duces: de quib̄ Esa. lx. b. Omne pecus cedat congregabit̄ tibi/ arietes nabaioth ministrabūt tibi. Naba/ ioth filius fuit hismael: z interpretat̄ p̄phetia. Unde ibi Glo. Arietes nabaioth sunt p̄dicatores/ gregis duces/ filij p̄phe/ tarum. Per quartum quod feliciter incedit: sed postq̄ eleua/ tus fuerit in sublime stultus apparet: significatur antichri/ stus/ fastu superbię eleuatus super omne quod dicitur aut co/ litur deus: ita vt in templo dei sedeat/ ostendens se tanq̄ ipse sit deus. ij. Thesal. ij. b. Sed postea destruet eum domin̄ iesus illustratione aduentus sui/ et interficiet eum spiritu oris sui: Et tūc stult̄ apparebit. Dicit ergo: **i. Tria sunt que bene gradiunt̄: sed non feliciter in p̄sent̄ vita: quia perse/ cutiones patiunt̄. Unde. ij. Timoth. ij. d. Omnes qui pie volunt viuere in christo iesu p̄secutionē patient̄: mali autē et seductores p̄ficient in peius. Et hoc est quod sequitur: k. Et quārtum quod incedit feliciter: s̄m opinio/ nem hominum: sed non vere: quia nihil infelicius felicitate peccantium. Postea enumerat illa tria que bene incedunt.********

k 2 Leo fortissimus

p. 103.

Leo fortissimus bestiarum. i. christus omnium psecutorum suorum fortissimus. Job. ix. c. Si fortitudo queritur robustissimus est. i. Corin. ii. d. Ad infirmum est dei fortitudo est hominibus. **Ad nullum pauebit occursum:** qz nihil habuit qd pauore incuteret. **Ubi Job. xii. d.** Venit enim princeps mundi huius: et in me non habet quicquam. **Contra.** **Barci. xii. d.** Lepit iesus pauere et redere. **Solo.** Duplex est pauper: naturalis et rationalis. Naturali timore timuit mortem dñs. **Et de hoc loquitur marcus.** **Rationali non timuit.** **Ubi Esa. xli. a.** Non erit tristis neque turbulens. **Gallus:** id est ordo predicatorum.

Succinctus lumbos: mentis et carnis. **Luc. xii. e.** Sine lumbi vestri pincti: et lucerne ardentes in manibus vestris. **Eph. vi. c.** State succincti lumbos vestros in veritate. **Et. i. Pet. i. c.** Propter hoc succincti lumbos mentis vestre sobrii et perfecti sperate in ea que vobis offert gratia. **Et aries:** id est ordo rectorum ecclesie. **Nec rex qui resistat ei:** qz boni prelati recta intentione nullum psecutorum impedire possunt. **Sequitur de quarto.** **Et qui stultus apparuerit:** i. apparebit: **h. d. ostens** eleuatus est in sublimem. i. antichristus qui post elationem deicietur: et sic stultus apparebit. **Idem legitur Daniel. vii. f.** Roborabit fortitudo eius: sed non in viribus suis: et supra quod credi potest vastabit vniuersa et prosperabit et faciet et interficiet robustos. **Item. i. si autem intellexisset suum supplicium quod elatione meruit:** **Qui suo quod deus blasphemauit:** **Imposuisset manum.** i. a blasphemia dei cessasset: et in tanta superbia non fuisset elatus. **Moraliter:** Quilibet prelatus debet esse illa tria: que bene gradiuntur. i. leo fortissimus: gallus succinctus: aries comutus. Leo propter confidentiam mentis. s. xviij. a. Iustus quasi leo confidens absque terrore erit. Propter rugitum predicationis: qui debet facere stare omnes mortales in se et in subditis. **Sec. xi. d.** Quasi leo rugit: qui ipse rugiet et formidabit filij maris. s. xix. b. Sicut fremit leonis: ita et ira regis. **Et. xx. a.** Sicut rugit leonis: ita et terror regis. Debet etiam venator esse insidians venationi: id est peccatoribus capiendis et salubriter deuorandis. **Eccl. xii. c.** Venatio leonis onager in heremo. Debet etiam nobilis esse ad modum leonis: vt humilibus parcat et rebellibus ac superbis fortiter resistat. Debet etiam se pcutere cauda: quod est animare se consideratione mortis vel pñij eterni ad omnia sustinenda. Sed timeo ne multi sint leones per rapacitatem. **Eccl. xix. a.** Et tu fili hominis assume plantum super principes israel: et dices: Quare mater tua leona in leones cubauit: in medio leunculorum enutrit catulos suos: et eduxit vnus de leunculis suis: et leo factus est et didicit capere preda homines comedere. **Gallus** etiam dicitur esse prelatus. Primo: quia sicut gallus noctris horas suo cantu determinat: ita prelatus peccatorum differentias et merita tribulationum sua predicatione demonstrat. **i. Corin. ii. d.** Spiritus homo omnia iudicat. Secundo: doctores excitat. **Unde Eph. v. d.** Surge qui dormis: et exurge a mortuis: et illuminabit te christus. **Roma. xii. d.** Hora est iam nos de somno surgere. Tercio: nocte transisse et mane venturum predicat. **Ro. xii. d.** Nox precessit dies autem appropinquauit. Quarto: prius se alio pcutit et postea cantum emittit. **i. Corin. ix. d.** Castigo corpus meum. Quinto: alios gallos expugnat: sic prelati hereticos confutat. **Act. ix. d.** Saulus autem coualescebat et confundebar iudeos. Sexto: gallo cantante in nocte infirmos morbo igitur leuigari. **Ubi Tob. vii. c.** Cum raguel putaret robiam mortuum: circa gallos cantum inuenit eum sanum et in columen cum sara dormientem. Septimo: oculos claudit contra solē: sic prelati contra mundi prosperitatem. **Job. xxx. c.** Si vidi solem cum fulgeret. **Ibi Glo.** Soli iusti bona sua non vident que alijs videnda prebent. **Otrauo:** celat gallinas suas. **ij. Corin. xi. a.** Emuloz vos dei emulatione. **Nono:** inuento grano non comedit illud: sed vocat gallinas suas. **i. Pet. v. a.** Pascite qui in vobis

Moraliter

Prelatus debet esse leo

Prelatus debet esse gallus

est grege christi. Decimo: debet esse in fastigio ecclesie semper ventro opponens faciem. **Job. x. a.** Pastor cum prius oues commiserit: ante eas vadit. Aries etiam debet esse prelati: cornibus duorum testamentorum hostes ecclesie viriliter expugnans. Vel cornua prelati possunt intelligi patientia et sapientia: que studendo in scriptura aut

expmmit butyrum: et qui vehementer emugit: elicit sanguinem: et qui prouocat iras: producit discordias. **Ca. xxxi.**

Verba lamuelis regis. **Uisio:** qua erudiuit eum mater sua. Quid dilecte mi: quid dilecte vteri mei: quid dilecte vtorum meorum:

mit butyrum. i. qui constanter et modeste exhortando ad modicam penitentiam primum alloquitur: extorquet ab eo deuotionis pinguedinem. Ideo dicit. s. x. c. Qui moderat labia sua prudenter erudit. **Et qui vehementer emugit:** nimis importune instando: **elicit sanguinem:** peccati. **Unde. s. xv. a.** Lingua immoderata conterit spiritum. **Et qui prouocat iras:** verbo inepto et importuna exhortatione: **producit discordias:** inter se et illum quem exhortatur. **Abysice:** **Qui aut fortiter:** i. studiose et cum modestia: **emugit:** i. sacri eloquij. **Ad eliciendum lac:** i. simplici doctrina ad opus paruulorum: **Expmmit butyrum.** i. pinguedinem deuotionis subditorum: in quibus facilius et simplex doctrina maior deuotione excitat quam subtilis. **Et qui vehementer emugit:** i. nimis curiose aut plus quam oportet vel expediat secreta scripture inquirat: **elicit sanguinem:** id est in carnale intellectu cadit. **Unde Beda.** Sanguinem elicit qui vehementer emugit: quia carnale efficit hoc quod nimia discussione sentit. **Sacra enim scriptura est quasi arbor habens folia verborum: et fructus sensuum.** Et sicut in arboze non sub quolibet folio est fructus: ita sub quolibet verbo non est requirendus sensus mysticus aut moralis: sed quicquid sufficit solus sensus historicus quicquid solus mysticus: quicquid solus moralis: quicquid omnes reperies. **Et qui prouocat iras:** christi: nimium inquirendo: **producit discordias:** inter se et deum: qui dicit **Exod. xx. d.** Si quis aperuerit cisternam et foderit: et non operuerit eam: cecideritque bos aut asinus in eam: dominus cisternę reddet precium iumentorum. **Et. s. xxv. d.** Sicut qui mel comedit multum non est ei bonus: sic qui scrutator est maiestatis opprimet a gloria.

Verba lamuelis regis. **Uisio.** **Expo. Ca. xxxi.** **Uisio fuerit verba salomonis:** hic autem ponit verba matris sue: quibus eum docuit. **Unctus enim salomon in regem per spiritum quem accepit: vidit quod prudenter mater sua eum erudiuit:** propter quod opus parabolarum suarum verba matris sue inseruit. **Dicit ergo non salomon sed translatore:** vel esdras biblię reparatore: **Verba lamuelis regis:** supple hec sunt que dicta sunt. **Lamuel interpretatur in quo est deus:** Et est nomen applausorium salomonis: quo applaudebat ei mater sua. **Uisio.** i. mystica eruditio: **Qua vel qua erudiuit eum mater sua:** dicens ei: **Quid dilecte mi:** dicam tibi supple. **Quid dilecte vteri mei:** i. de vtero meo nate fili quid dica tibi. **Quid dilecte vtorum meorum:** id est o dilecte fili qui electus es a deo in regnum: quod votis omnium desiderabas: quod pater. **ij. Reg. j. b.** vbi dicit ad david: **Domine mi rex tu iurasti per dominum deum tuum acille tui:** salomon fili tuus regnabit post me: et ipse sedebit in solio meo. **Uisio.** **Verba lamuelis regis.** i. viri i qui deus est: **Sut:** **Uisio.** i. mystica eruditio: **Qua vel qua erudiuit eum mater sua:** i. dei gratia quam illi erudiuit interius intellectu sapientie: quam foris ipse omnibus monstrauit. **Pater sua dico:** dicens: **Quid dilecte mi tibi dica.** **Quid dilecte vteri mei tibi dica.** **Quid dilecte vtorum meorum tibi dica.** **Triplix ponit eandem questionem matris salomonis.** i. gratia: quia sapientia tripliciter habenda monstrauit **Ubi. s. corde ore**

Prelatus debet esse aries

Ar. quon

Abysice

Moraliter

Prelatus debet esse gallus